

โอกาสและศักยภาพการค้า ของมะพร้าวผลแก่ไทย



บทสรุปผู้บริหาร

มะพร้าวผลแก่เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจของไทย มีบทบาทสำคัญทั้งในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ ที่เริ่มด้วยกระบวนการปลูกมะพร้าวเพื่อจำหน่ายผลผลิตที่ส่วนใหญ่จะจำหน่ายในรูปแบบมะพร้าวทั้งผลให้กับอุตสาหกรรมกลั่นน้ำ ซึ่งเป็นผู้รวบรวมผลผลิต/โรงรับซื้อ/โรงคัดบรรจุในพื้นที่ เพื่อนำมะพร้าวและส่วนประกอบของมะพร้าวมาแปรรูปขั้นต้นเพื่อจำหน่ายให้กับอุตสาหกรรมปลายน้ำ หรือครัวเรือน โดยมะพร้าวมีส่วนประกอบที่หลากหลายเหมาะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งอุตสาหกรรมกะทิสำเร็จรูป น้ำมันมะพร้าวสำหรับจำหน่ายให้ผู้บริโภคและใช้เป็นวัตถุดิบ/ส่วนประกอบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ และเครื่องสำอาง รวมถึงอุตสาหกรรมนมผงเด็ก

ภาพรวมการผลิตมะพร้าวของโลก ข้อมูลจากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) ปี 2566 พบว่า ประเทศผู้ผลิตมะพร้าวรายใหญ่ของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วนร้อยละ 27.78 ของปริมาณผลผลิตโลก) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 23.02) และอินเดีย (ร้อยละ 21.89) สำหรับไทยเป็นผู้ผลิตมะพร้าวอันดับ 10 ของโลก มีผลผลิต 0.91 ล้านตัน ร้อยละ 1.50 ภาพรวมการผลิตของไทย ปี 2567 พบว่า การผลิตมะพร้าวผลแก่ลดลงร้อยละ 7.78 จากปีก่อนหน้า เนื่องจากหลายพื้นที่ประสบปัญหาสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก อีกทั้ง มีหนอนและแมลงศัตรูมะพร้าวระบาด โดยส่วนใหญ่เป็นผลผลิตจากภาคกลาง (สัดส่วนร้อยละ 55.70 ของผลผลิตทั้งประเทศ) รองลงมาเป็นภาคใต้ (ร้อยละ 44.18) ภาคเหนือ (ร้อยละ 0.10) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 0.02) **จังหวัดที่ให้ผลผลิตมากที่สุด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์** (สัดส่วนร้อยละ 42.39 ของผลผลิตทั้งประเทศ) **ชุมพร** (ร้อยละ 14.18) **สุราษฎร์ธานี** (ร้อยละ 8.56) **นครศรีธรรมราช** (ร้อยละ 8.10) และ **สมุทรสงคราม** (ร้อยละ 6.85)

สถานการณ์การค้าโลก การค้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องรวม 6 ประเภทสินค้า¹ ปี 2567 แบ่งเป็น 1) **การนำเข้า** โลกนำเข้าสินค้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้อง มูลค่า 5,923.40 ล้านเหรียญสหรัฐ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 9.99 และขยายตัวร้อยละ 20.99 จากปีก่อนหน้า ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 23.82 ของการนำเข้าโลก) จีน (ร้อยละ 17.96) และเนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 13.62) สำหรับไทยเป็นผู้นำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องเป็นอันดับที่ 7 ของโลก (ร้อยละ 4.08) 2) **การส่งออก** โลกส่งออกสินค้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้อง มูลค่า 6,098.61 ล้านเหรียญสหรัฐ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 17.25 และขยายตัวร้อยละ 31.11 จากปีก่อนหน้า ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์

¹ การนำเข้า - ส่งออกโลกครอบคลุมสินค้า 6 สินค้า ได้แก่ พิกัดศุลกากร 0801.11 0801.12 0801.19 1203.00 1513.11 1513.19

(สัดส่วนร้อยละ 40.81 ของการส่งออกโลก) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 22.81) และเนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 7.44) สำหรับไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องเป็นอันดับที่ 4 ของโลก (ร้อยละ 5.31) เมื่อพิจารณารายสินค้า พบว่า โลกส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11) มากที่สุด

สถานการณ์การค้าไทย การค้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องรวม 7 ประเภทสินค้า² ปี 2567 แบ่งเป็น 1) การนำเข้า ไทยนำเข้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้อง มูลค่า 255.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 8.19 โดยนำเข้าสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19) มากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 54.02 รองลงมาคือ กะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93) ร้อยละ 35.03 และสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11) ร้อยละ 7.15 และ 2) การส่งออก ไทยส่งออกสินค้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้อง มูลค่า 731.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 35.25 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ จีน (สัดส่วนร้อยละ 38.01) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 24.27) และออสเตรเลีย (ร้อยละ 4.58) โดยส่งออกสินค้ากะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93) มากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 55.52 รองลงมา คือ มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (ร้อยละ 31.00) และมะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12) (ร้อยละ 12.66)

การสร้างความสามารถในการค้าสินค้ามะพร้าวผลแก่ จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) และนำมาวิเคราะห์โดยใช้ตาราง TOWS Matrix สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้า 5 ด้าน ได้ดังนี้ **ด้านที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเพาะปลูก ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสายพันธุ์และใช้เทคโนโลยี และพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์การเก็บมะพร้าว **ด้านที่ 2 ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่า** ผ่านการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และส่งเสริมมูลค่าการผลิตเพื่อรองรับตลาดสุขภาพ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าในกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่น **ด้านที่ 3 บริหารจัดการปริมาณผลผลิต (Supply)** ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ เพิ่มปริมาณการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งมีแนวทางลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและสภาพภูมิอากาศ เพื่อลดผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต และลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนวัตถุดิบสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปกะทิของไทย **ด้านที่ 4 ยกระดับมาตรฐานและภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมมะพร้าว** การพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และ **ด้านที่ 5 ส่งเสริมตลาด** สร้างการรับรู้ จุดเด่นเรื่องการผลิตในอุตสาหกรรมมะพร้าวของไทยที่มีคุณภาพและมาตรฐานระดับโลก

² การนำเข้า - ส่งออกของไทย ครบคลุมสินค้า 7 สินค้า ได้แก่ พิกัดศุลกากร 0801.11 0801.12 0801.19 1203.00 1513.11 1513.19 2106.90

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
สารบัญ	1
บทที่ 1 ภาพรวมของอุตสาหกรรมมะพร้าวผลแก่	3
1.1 ข้อมูลทั่วไป.....	3
1.2 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain).....	5
1.3 อุตสาหกรรมมะพร้าวผลแก่และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	8
1.4 ขอบเขตการศึกษา	13
บทที่ 2 สถานการณ์การผลิตมะพร้าว	14
2.1 ภาพรวมการผลิตโลก.....	14
2.2 ภาพรวมการผลิตของไทย.....	18
2.3 สถานการณ์ราคา.....	22
2.4 ต้นทุนการผลิต	24
2.5 ความต้องการบริโภคสินค้ามะพร้าว	26
บทที่ 3 สถานการณ์การค้ามะพร้าวผลแก่	28
3.1 สถานการณ์การค้าโลก	28
3.2 สถานการณ์การค้าไทย	45
บทที่ 4 กฎระเบียบ ข้อกำหนด มาตรการทางการค้า.....	63
4.1 คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช.....	63
4.2 ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม พ.ศ. 2561 – 2579.....	63
4.3 มาตรการสินค้าเกษตร มะพร้าว	65
4.4 มาตรการป้องกันการใช้แรงงานลิงในกระบวนการผลิตมะพร้าวส่งออก (Monkey Free Plus).....	67
4.5 มาตรการนำเข้า มะพร้าว และ น้ำมันมะพร้าว.....	68
4.6 พันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ	70
4.7 ระเบียบและหลักเกณฑ์การนำเข้า.....	71
4.8 มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมมะพร้าวอินโดนีเซีย.....	75
4.9 มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมมะพร้าวฟิลิปปินส์.....	76
4.10 มาตรการการค้ามะพร้าวในจีน.....	77

บทที่ 5 โอกาสและศักยภาพการค้าสินค้ามะพร้าวผลแก่ไทย	80
5.1 วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทาย/อุปสรรค (SWOT Analysis).....	80
5.2 วิเคราะห์ TOWS Matrix กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการค้ามะพร้าวผลแก่.....	85
5.3 ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้าของไทย	93

บทที่ 1 ภาพรวมของอุตสาหกรรมมะพร้าวผลแก่

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.1.1 บทนำ

มะพร้าว (*Cocos nucifera* Linn.) เป็นพืชในตระกูลปาล์มวงศ์ เป็นพืชน้ำมันที่ขึ้นในประเทศเขตร้อนและกึ่งร้อน มีสรรพคุณทางยา เช่น ฤทธิ์ต้านแบคทีเรีย เชื้อรา ไวรัส ปรสิต โรคผิวหนัง ต้านอนุมูลอิสระ ลดน้ำตาลในเลือด ปกป้องตับ และกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกัน นอกจากนี้ น้ำมะพร้าว และเนื้อมะพร้าวยังมีแร่ธาตุและสารอาหารที่จำเป็นต่อสุขภาพของมนุษย์ ทำให้มะพร้าวเป็นอาหารที่นิยมในหมู่ประชากรทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศเขตร้อน

มะพร้าวผลแก่เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจของไทย มีบทบาทสำคัญทั้งในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมแปรรูป มะพร้าวไทยได้รับการยอมรับในระดับสากลในด้านคุณภาพเหมาะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร เนื่องจากเนื้อมะพร้าวที่มีความมันและหวาน ซึ่งเนื้อมะพร้าวที่ได้จากผลมะพร้าวแก่สามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์หลายชนิด เช่น เนื้อมะพร้าวแห้ง (Copra) น้ำมันมะพร้าว (Coconut oil) เนื้อมะพร้าวฝอยอบแห้ง (Desiccated coconut) และกะทิ (Coconut milk)

ในด้านเศรษฐกิจ มะพร้าวผลแก่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การเพาะปลูก การแปรรูป ไปจนถึงการส่งออก โดยไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์มะพร้าวที่สำคัญของโลก ตลาดหลัก ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป ซึ่งมีความต้องการผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น มะพร้าวผลแก่จึงไม่เพียงแต่เป็นพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง แต่ยังมี ความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรของไทย ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในตลาดโลกให้ยั่งยืนต่อไป

1.1.2 สายพันธุ์มะพร้าวผลแก่ในไทย

ตารางที่ 1 – 1 ตารางแสดงสายพันธุ์มะพร้าวผลแก่ในไทย

ลำดับ	พันธุ์มะพร้าวผลแก่	รูปภาพประกอบ	แหล่งเพาะปลูกสำคัญ	คุณสมบัติเฉพาะ
1	พันธุ์กะโหลก		ชุมพร สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช	มะพร้าวพื้นเมืองที่มีผลขนาดใหญ่มากที่สุด เนื้อหนา พบบริเวณศูนย์วิจัยพืชสวน จังหวัดชุมพร
2	พันธุ์ปากจก		ราชบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช	รูปร่างยาวรีเหมือนผลมะละกอ มีผลขนาดกลาง ข้อดีของมะพร้าวพันธุ์นี้ คือ มีเนื้อหนามาก เหมาะสำหรับนำไปผสมพันธุ์เพื่อให้ได้มะพร้าวที่มีเนื้อหนาและน้ำมันสูง
3	พันธุ์ลายุ สี่เหลี่ยม		สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ ชุมพร	ให้ผลผลิตเร็ว ผลมีสี่เหลี่ยม ตันเตี้ย เนื้อหนา นิยมใช้เป็นแม่พันธุ์มะพร้าวลูกผสม เพราะรุ่นลูกเมื่อแทงยอดจะให้สีแตกต่างกันไป ใช้เป็นตัวบ่งบอกว่าลูกผสมหรือไม่
4	พันธุ์ทับสะแก		ประจวบคีรีขันธ์	ผลใหญ่ ตันสูง เนื้อหนา น้ำกะทิมีกลิ่นหอม และเป็นพันธุ์พื้นเมืองของอำเภอทับสะแก
5	พันธุ์แม่น้ำ		ราชบุรี และ สมุทรสงคราม	ขนาดผลค่อนข้างใหญ่ ให้จำนวนลูกดกมาก ตันไม่สูงมากนัก อยู่แถบแม่น้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี

1.2 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

1.2.1 เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว (ต้นน้ำ)

เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวมีบทบาทในฐานะผู้ผลิต โดยมีกระบวนการตั้งแต่การหาปัจจัยการผลิต การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว โดยทั่วไปมะพร้าวจะเริ่มออกดอกติดผลเมื่อมีอายุ 3 - 5 ปี แล้วแต่สายพันธุ์ ซึ่งหลังจากผสมเกสรและติดผลแล้วประมาณ 12 เดือน มะพร้าวจึงจะแก่เต็มที่ ซึ่งมะพร้าวที่แก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวผลมะพร้าวจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือเขียวอมเหลือง ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ และน้ำภายในผลจะน้อย หลังจากนั้นเกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิตซึ่งส่วนใหญ่จะจำหน่ายในรูปแบบมะพร้าวทั้งผลให้กับโรงรับซื้อและบางส่วนสำหรับแปรรูปในครัวเรือน

ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) พบว่า ปี 2567 มีเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวผลแก่ จำนวน 166,821 ครัวเรือน ลดลงร้อยละ 0.20 จากปีก่อนหน้า (ปี 2566 มีจำนวน 167,158 ครัวเรือน) เนื่องจากเกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า รวมถึงปัจจัยเรื่องการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

1.2.2 ผู้รวบรวมผลผลิต/โรงรับซื้อ/โรงคัดบรรจุ (กลางน้ำ)

ผู้รวบรวมผลผลิตหรือโรงรับซื้อมีบทบาทในการ 1) **รับซื้อ รวบรวมและจัดหาผลผลิต** ซึ่งโรงรับซื้อบางแห่งเข้าไปเก็บเกี่ยวมะพร้าวที่สวนเกษตรกร และคัดเกรดผลใหญ่และเกรดผลเล็ก 2) **จัดการผลผลิต** เนื่องจากผลมะพร้าวมีส่วนประกอบที่หลากหลาย และสามารถใช้ประโยชน์ได้แตกต่างกัน โรงรับซื้อจึงต้องจัดการผลผลิตก่อนจะส่งจำหน่ายเป็นรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ มะพร้าวทั้งผล มะพร้าวปอกเปลือกชั้นนอก มะพร้าวปอกเปลือกเหลือจุก มะพร้าวปอกเปลือกทั้งหมด มะพร้าวขาวกะทิ และมะพร้าวแห้ง ทั้งนี้ รูปแบบการจัดการผลผลิตขึ้นอยู่กับโรงรับซื้อในแต่ละพื้นที่ ก่อนส่งไปจำหน่ายเพื่อแปรรูปต่อไป และ 3) **การขนส่ง** ซึ่งผู้รับซื้อผลผลิตส่วนใหญ่จะทำหน้าที่ขนส่งผลผลิตที่รับซื้อจากสวนเกษตรกรมาเก็บรวบรวม เพื่อจัดการผลผลิตและขนส่งไปจำหน่ายตามแหล่งต่าง ๆ ต่อไป

1.2.3 ผู้แปรรูปผลผลิต (กลางน้ำ)

มีบทบาทในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อจัดจำหน่ายให้กับผู้ค้าส่ง ค้าปลีก และผู้บริโภค โดยมะพร้าวผลแก่สามารถส่งต่อเพื่อแปรรูปได้ ดังนี้

- 1) **ร้านกะทิสด** รับซื้อผลมะพร้าวจากเกษตรกรและโรงรับซื้อมาแปรรูปเป็นมะพร้าวชูดกะทิสด เพื่อจำหน่ายให้กับผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ และผู้บริโภคเพื่อทำอาหารในครัวเรือน
- 2) **โรงงานทำเนื้อมะพร้าว** รับซื้อผลมะพร้าวจากเกษตรกรและโรงรับซื้อมาแปรรูปด้วยวิธีการกะเทาะเปลือกออกเหลือเป็นเนื้อมะพร้าว เพื่อเป็นวัตถุดิบส่งจำหน่ายเพื่อแปรรูปต่อไป

3) โรงงานแปรรูปกะทิสำเร็จรูป รับซื้อผลมะพร้าวจากโรงงานทำเนื้อมะพร้าวและโรงรับซื้อมะพร้าว เพื่อแปรรูปเป็นกะทิสำเร็จรูป และส่งจำหน่ายไปยังผู้จัดจำหน่ายและผู้บริโภคสำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหาร

4) โรงสกัดน้ำมันมะพร้าว รับซื้อวัตถุดิบหลักในการแปรรูปจากโรงงานรับซื้อมะพร้าวในรูปแบบมะพร้าวแห้ง เพื่อสกัดเป็นน้ำมันมะพร้าวสำหรับบริโภค หรือใช้เป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

5) การแปรรูปในครัวเรือน ใช้ผลผลิตมะพร้าวในการแปรรูปเป็นวัตถุดิบต่าง ๆ อาทิ กะทิสด น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น และสินค้าอุปโภค เพื่อใช้ในครัวเรือนและจำหน่ายให้กับผู้บริโภค

1.2.4 ผู้ค้าปลีก/ค้าส่ง (กลางน้ำ)

มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยผู้ค้าปลีกจะจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะพร้าวไปยังผู้บริโภคโดยตรงและการบริการลูกค้า ในขณะที่ผู้ค้าส่งทำหน้าที่กระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้ค้าปลีกในปริมาณมาก ซึ่งทั้งผู้ค้าปลีก/ค้าส่ง มีส่วนสำคัญในการรักษาความเสถียรในตลาดและกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะพร้าว

1.2.5 ผู้บริโภค (ปลายน้ำ)

เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดความต้องการบริโภค ซึ่งจะสะท้อนกลับไปยังความต้องการแปรรูป และความต้องการปลูกของเกษตรกร รวมถึงความต้องการของผู้บริโภคมีความสำคัญต่อราคาสินค้า ซึ่งเป็นรายได้ของผู้เล่นในห่วงโซ่อุปทาน โดยผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวที่บริโภค ได้แก่ กะทิคั้นสด กะทิสำเร็จรูป น้ำมันมะพร้าว และผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคอื่น ๆ

ภาพที่ 1 – 1 แสดงบทบาทหน้าที่ในห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมมะพร้าว



ที่มา: กรมวิชาการเกษตร ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

1.3 อุตสาหกรรมมะพร้าวผลแก่และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

1.3.1 อุตสาหกรรมต้นน้ำ

1) **อุตสาหกรรมการปลูกมะพร้าว** เป็นกระบวนการที่เกษตรกรผลิตผลมะพร้าวผ่านกระบวนการปลูก ใส่ปุ๋ย ดูแล เก็บเกี่ยว โดยทั่วไปมะพร้าวจะใช้เวลาดังแต่ปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยวเพื่อจำหน่ายผลมะพร้าว ใช้เวลา 5 – 7 ปี แล้วแต่ละสายพันธุ์ ขึ้นอยู่กับพื้นที่เพาะปลูก การดูแล สภาพภูมิอากาศ ซึ่งมะพร้าวผลแก่ที่จะเก็บเกี่ยวได้น้ำภายในผลจะน้อย เมื่อเขย่าจะได้ยินเสียงน้ำคลอน ผลมะพร้าวจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือเขียวอมเหลืองขึ้นอยู่กับพันธุ์มะพร้าวที่ปลูก และมะพร้าวที่ยังไม่ปอกเปลือกจะสามารถเก็บได้นาน 45 วัน โดยกองไว้ในโรงเรือนที่มีหลังคา กันแดดและกันฝน ข้อมูลจาก สศก. พบว่า ปี 2567 มีเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวผลแก่ จำนวน 166,821 ครัวเรือน ซึ่งมีทั้งรูปแบบปลูกเดี่ยว และปลูกร่วมกับพืชอื่น ๆ

1.3.2 อุตสาหกรรมกลางน้ำ

1) **อุตสาหกรรมรับซื้อ/รวบรวมวัตถุดิบ** เป็นกระบวนการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร และกระจายผลผลิตไปยังพ่อค้าคนกลาง ตลาดค้าปลีก เพื่อขายให้กับผู้บริโภค และส่งไปยังโรงกะเทาะ ทำเนื้อมะพร้าวขาว และส่งเข้าโรงงานกะทิสำเร็จรูป โดยอาจขายเป็นมะพร้าวผลหรือมะพร้าวที่ปอกเปลือกนอกออก

2) **อุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวขั้นต้น** เนื่องจากมะพร้าวมีส่วนประกอบที่หลากหลาย และมีคุณสมบัติและการใช้งานที่แตกต่างกัน อุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวขั้นต้น จึงมีหน้าที่แปรรูปผลมะพร้าวให้สามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มมูลค่า ลดการสูญเสีย และช่วยให้ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวมีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น โดยมะพร้าวสามารถแยกส่วนประกอบดังนี้

- **เนื้อมะพร้าว** แบ่งเป็น (1) **เนื้อมะพร้าวสด** เป็นส่วนด้านในเปลือก มีสีขาว เนื้อมะพร้าวมีลักษณะแน่น สามารถหูดเอาเนื้อมะพร้าวด้านในออกมารับประทานดิบ ๆ หรือนำไปทำผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวอื่น ๆ เช่น น้ำมัน กะทิ และแป้ง รวมทั้งทำเนื้อมะพร้าวแห้ง เพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร น้ำมันมะพร้าว และแปรรูปใช้ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ต่อไป (2) **เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา)** คือ เนื้อส่วนที่เป็นสีขาวของผลมะพร้าวแก่ ซึ่งหูดหรือตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วอบให้แห้งด้วยลมร้อน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ยืดอายุการเก็บเนื้อมะพร้าว และยังสะดวกในการใช้และการขนส่ง ซึ่งเนื้อมะพร้าวอบแห้งสามารถนำไปทำเป็นผลิตภัณฑ์อาหารได้หลายอย่าง เช่น ผสมน้ำคั้นเป็นกะทิ เป็นส่วนประกอบของอาหาร ซึ่งเนื้อมะพร้าวแห้งเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ

- **น้ำมะพร้าว** รสชาติและปริมาณของน้ำจากมะพร้าวผลแก่จะมีน้อยกว่ามะพร้าวอ่อน สามารถดื่มได้ และนิยมนำมาเป็นส่วนผสมในการปรุงอาหาร เพราะในน้ำมะพร้าวแถมมีสาร "อิเล็กโทรไลต์" ช่วยฟื้นฟูความเมื่อยล้าและน้ำในร่างกายสูญหายไป เช่น เหงื่อเวลาออกกำลังกาย นอกจากนี้ ยังมีประโยชน์กับการสร้างกล้ามเนื้อและดูแลระบบขับถ่าย เพิ่มฮอร์โมนเอสโตรเจนสูง และมีส่วนช่วยชะลออาการอัลไซเมอร์ น้ำมะพร้าวยังนำมาทำผลิตภัณฑ์แปรรูปเป็นวุ้นมะพร้าว ซึ่งน้ำมะพร้าวสามารถบริโภคสด หรือนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมะพร้าวบรรจุขวดพร้อมดื่ม สามารถเก็บรักษาได้นาน โดยต้องผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อด้วยอุณหภูมิสูงซึ่งเรียกว่า ระบบสเตอริไลส์ (ฆ่าเชื้อด้วยความร้อนอุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที) นอกจากนี้ มีกระบวนการแปรรูปน้ำมะพร้าวบรรจุขวดด้วยระบบยูเอชที ซึ่งต้องบรรจุน้ำมะพร้าวในกล่อง Tetra Pak และใช้ความร้อนสูง และวิธีพาสเจอร์ไรส์ ซึ่งนำน้ำมะพร้าวมาต้มด้วยอุณหภูมิต่ำกว่า 100 องศาเซลเซียส แต่วิธีนี้จะมีอายุการเก็บรักษาได้ไม่เกิน 1 เดือน

- **กาบมะพร้าว** แบ่งเป็น (1) **ใยมะพร้าว** มีคุณสมบัติแข็งแรง คงทน ยืดหยุ่น มีสปริง จึงถูกนิยมนำมาทำอุปกรณ์เครื่องใช้ เฟอร์นิเจอร์ เช่น การใช้สำหรับการผลิตที่นอน ฟูก พาดูจากใยกาบมะพร้าว (2) **ขุยมะพร้าว** มีคุณสมบัติ สามารถเก็บความชื้นและระบายน้ำได้ดี จึงถูกส่งต่อไปในอุตสาหกรรมวัสดุปลูกและวัสดุเพาะชำในการเกษตร

- **กะลามะพร้าว** มีคุณสมบัติและลักษณะพิเศษที่สามารถนำมาดัดแปลง เพื่อทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เนื่องจากกะลาที่แก่จัดมีความแข็งแรงทนทาน สามารถขัดผิวให้เรียบ มีสีดำเป็นเงางาม ตัดเลื่อยเป็นชิ้นงานขนาดต่าง ๆ ได้ง่าย สามารถนำไปทำถ่านกัมมันต์ สิ่งประดิษฐ์ เครื่องดนตรี ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับตกแต่ง ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีค่าคาร์บอน มีโครงสร้างแข็งและมีรูพรุนสูง จึงถูกนิยมนำไปเป็นวัสดุที่ใช้ผลิตถ่านชีวภาพ หรือไบโอชาร์ (Biochar)

1.3.3 อุตสาหกรรมปลายน้ำ

1) **อุตสาหกรรมกะทิสำเร็จรูป** กะทิ คือ การนำเนื้อมะพร้าวแก่มาขูดให้เป็นมะพร้าวฝอย และนำมาคั้นเป็นกะทิ ซึ่งโดยปกติน้ำกะทิที่ถูกรีดแล้วเมื่อถูกอากาศนาน ๆ จะมีกลิ่นหืน และบูดเสียง่าย ดังนั้น อุตสาหกรรมกะทิสำเร็จรูป จึงมีกรรมวิธีเพื่อยืดอายุการเก็บรักษา ได้แก่ (1) การพาสเจอร์ไรส์ โดยนำกะทิสดไปทำให้ร้อนถึงอุณหภูมิ 62 - 72 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 - 30 นาที เพื่อให้ความร้อนขั้นต่ำฆ่าเชื้อจุลินทรีย์บางตัว แล้วทำให้เย็นลงอย่างรวดเร็วให้อุณหภูมิเหลือเพียง 10 องศาเซลเซียสหรือต่ำกว่า กระบวนการพาสเจอร์ไรส์จะทำลายจุลินทรีย์ที่เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม กะทิที่พาสเจอร์ไรส์แล้ว ยังต้องเก็บไว้ในตู้เย็น และไม่ควรเก็บนานเกิน 48 ชั่วโมง (2) การสเตอริไลส์ เป็นกระบวนการบรรจุกะทิที่ผ่านกระบวนการโฮโมจีไนส์ ซึ่งเป็นวิธีการทำให้น้ำและเนื้อกะทิเป็นเนื้อเดียวกันภายใต้ความดันแล้วใส่

กระป๋องที่สะอาด ปิดสนิท แล้วนำไปผ่านอุณหภูมิ 105 – 107 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 25 – 30 นาที ซึ่งเป็นกระบวนการที่นำกะทิสดผ่านความร้อนขึ้นสูงกว่าจุดเดือดเพื่อฆ่าจุลินทรีย์และสปอร์ของจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในกะทิทั้งหมด วิธีนี้จะทำให้เก็บกะทิได้นานโดยไม่มีกำหนดเวลา แต่เมื่อเปิดกระป๋องแล้วจะต้องเก็บไว้ในตู้เย็นเหมือนกับกะทิพาสเจอร์ไรส์

นอกจากนี้ กะทิสด ยังสามารถนำไปแปรรูปเป็นกะทิแห้ง หรือกะทิผง โดยวิธีการทำให้แห้งแบบพ่น ผ่านการนำกะทิไปเข้าเครื่องพ่นฝอยทำให้กะทิเป็นละอองคล้ายหมอกในกระแสน้ำอากาศร้อน ซึ่งอุณหภูมิที่เล็กมากจะปลดปล่อยความชื้นออก และแปรเป็นกะทิแห้งผง

2) **อุตสาหกรรมแปรรูปน้ำมันมะพร้าว** คือ กระบวนการสกัดน้ำมันจากเนื้อมะพร้าวแก่ ซึ่งโดยปกติเนื้อมะพร้าวจะมีน้ำมันประมาณร้อยละ 63 – 68 น้ำมันจะเปลี่ยนเป็นไขได้ที่อุณหภูมิประมาณ 19 – 20 องศาเซลเซียส

3) อุตสาหกรรมแปรรูปเฟอร์นิเจอร์และบรรจุภัณฑ์จากใยมะพร้าว

- **อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และบรรจุภัณฑ์จากใยมะพร้าว** โดยเฉลี่ยจากมะพร้าว 13 ผล สามารถผลิตเส้นใยมะพร้าวแห้งได้ 1 กิโลกรัม³ โดยนำเส้นใยไปผ่านเครื่องตีแยกขลุยมะพร้าวออก และตากแห้ง และนำไปเข้าสู่กระบวนการอัด คั่นเกี้ยว ซึ่งส่วนใหญ่จะนำไปใช้เป็นวัสดุในการผลิตที่นอน เบาะรถยนต์ เบาะนั่งโซฟา พรมเช็ดเท้า ฯลฯ

- **อุตสาหกรรมแท่งเพาะชำ** เป็นการนำฟองใยมะพร้าวที่เป็นเศษวัสดุเหลือใช้จากโรงงานเส้นใยมาอัดเป็นแท่ง ผ่านกรรมวิธีอบแห้ง และบรรจุกล่องเพื่อจำหน่าย ส่วนที่เหลือจากการอบแห้งจะถูกนำไปบดและบรรจุถุงเพื่อขายเป็นดินผสมสำหรับปลูกไม้กระถาง นอกจากนี้ ยังสามารถนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมหรือส่งออก

1.3.4 อุตสาหกรรมต่อเนื่อง

1) **อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม** ข้อมูลจากเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว พบว่า ในปี 2566 คนไทยใช้เนื้อมะพร้าวในการบริโภคเป็นอาหารคาวหวานประมาณร้อยละ 65 ของผลผลิตทั้งหมด มีทั้งรูปแบบบริโภคผลสด และแปรรูปเพื่อการบริโภคในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ มะพร้าวแห้ง น้ำมันมะพร้าว ซึ่งมีทั้งบริโภคโดยตรงและใช้เป็นส่วนประกอบในอาหารต่าง ๆ โดยเฉพาะกะทิที่ถูกนิยมนำมาเป็นวัตถุดิบในอาหารไทยทั้งรูปแบบคาวหวาน

2) **อุตสาหกรรมอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ** เนื่องจากน้ำมันมะพร้าวเป็นน้ำมันที่มีกรดไขมันอิ่มตัวสูง แต่ด้วยองค์ประกอบที่มีกรดไขมันอิ่มตัวสายโมเลกุลยาวปานกลาง ร่างกายย่อยง่ายและดูดซึมได้ทันที ทำให้เกิดการสะสมในร่างกายน้อยกว่าไขมันชนิดอื่น ๆ หรือร่างกายนำไปใช้ได้ง่าย รวมทั้ง

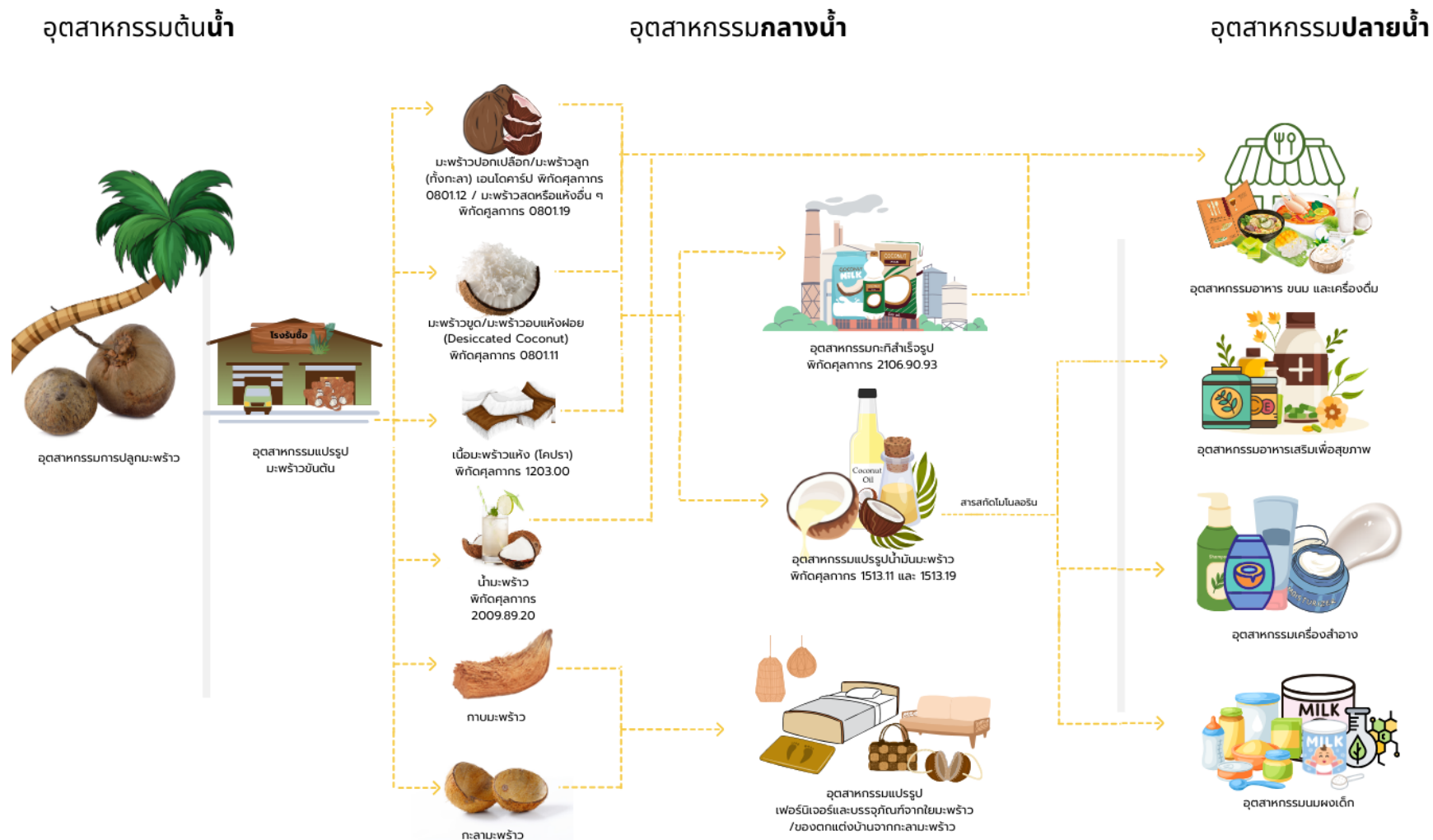
³ เขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว ปี 2566

มีกรดลอริก (Lauric Acid) ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และวิตามินอีสูง ช่วยต้านอนุมูลอิสระ จึงถูกนำไปสกัดเย็นเพื่อคงคุณค่าสูงของมะพร้าวตามธรรมชาติ น้ำมันมะพร้าว และจำหน่ายเป็นอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ

3) อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง น้ำมันมะพร้าวเป็นสารสกัดจากเนื้อเยื่อของลูกมะพร้าวที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการดูแลผิวหน้าและผิวกาย เนื่องจากมีคุณสมบัติที่มีประโยชน์ต่อผิวหน้า น้ำมันมะพร้าวมีความเป็นมันที่เหมาะสมสำหรับใช้บำรุงผิวหน้าและผิวกาย ซึ่งมีประโยชน์ ดังนี้ (1) ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้ผิว น้ำมันมะพร้าวเป็นสารบำรุงที่ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้ผิวหน้า ช่วยล็อกความชุ่มชื้นภายในผิว และป้องกันการสูญเสียความชื้นของผิวจากการระคายเคืองและสภาวะอากาศแห้งและหนาว ทำให้ผิวนุ่มและชุ่มชื้นมากขึ้น (2) ลดการอักเสบและริ้วรอย น้ำมันมะพร้าวมีส่วนผสมสารต้านอนุมูลอิสระ (Antioxidants) ธรรมชาติ ที่ช่วยลดการอักเสบของผิว และช่วยให้ผิวดูกระชับและลดริ้วรอย (3) บำรุงผมและเส้นผม น้ำมันมะพร้าวเป็นการทดแทนธรรมชาติสำหรับเครื่องสำอางและผลิตภัณฑ์บำรุงผม ด้วยเหตุนี้ ทำให้น้ำมันมะพร้าวถูกนำไปใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่หลากหลาย เช่น ส่วนผสมในมอยเจอร์ไรเซอร์ เมคอัพรีมูฟเวอร์ ครีมนวดผม และลิปบาล์ม

4) อุตสาหกรรมนมผงเด็ก น้ำมันมะพร้าวมีสารมอโนลอรีน (Monolaurin) ซึ่งเป็นสารชนิดเดียวกับที่พบในน้ำนมแม่ มีคุณสมบัติช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทารกในระยะ 6 เดือนแรก ที่ร่างกายยังไม่สร้างระบบภูมิคุ้มกันโรค และมอโนลอรีนเป็นสารปฏิชีวนะที่ทำลายเชื้อโรค สามารถฆ่าเชื้อแบคทีเรีย (Bacteria) เชื้อรา (Mold) ยีสต์ (Yeast) โปรโตซัว และไวรัส จึงทำให้สารมอโนลอรีนถูกนิยมนำมาใช้เป็นส่วนผสมในนมผงสำหรับเด็ก

ภาพที่ 1 – 2 แสดงอุตสาหกรรมมะพร้าว



ที่มา : ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

1.4 ขอบเขตการศึกษา

เพื่อให้การศึกษาวเคราะห์สินค้ามะพร้าวผลแก่มีขอบเขตที่ชัดเจน จึงกำหนดพิกัดศุลกากร (HS Code) ของสินค้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางที่ 1 – 2 ตารางแสดงพิกัดศุลกากร (HS Code) ของสินค้ามะพร้าว และสินค้าที่เกี่ยวข้อง

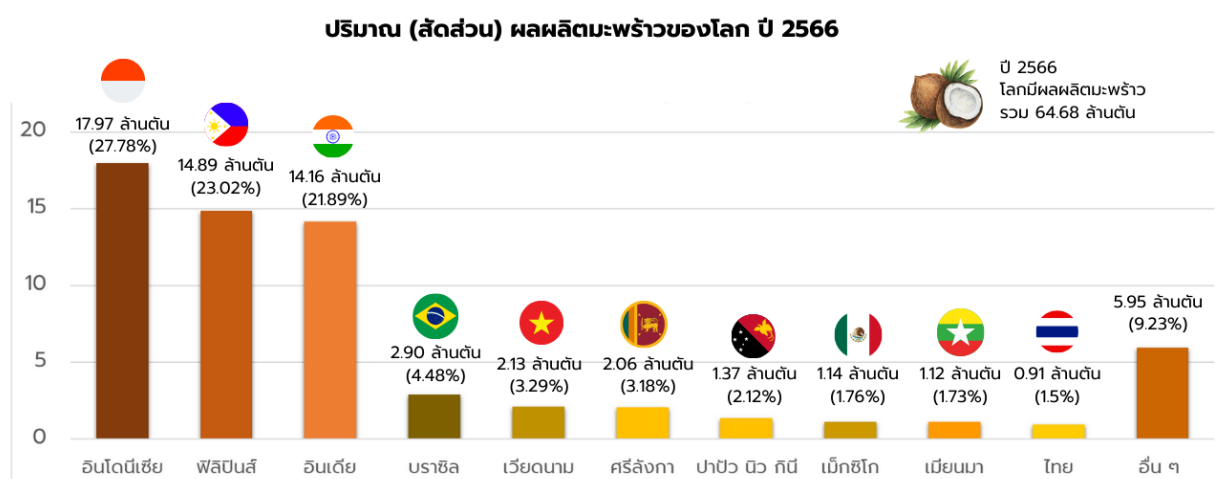
พิกัดศุลกากร	ชื่อสินค้า	หมายเหตุ
0801.11	มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut)	มะพร้าวสดและแปรรูป
0801.12	มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป	
0801.19	มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ	
1203.00	เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา)	
1513.11	น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ)	น้ำมันมะพร้าว
1513.19	น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ	
2106.90.93	กะทิ	รหัสพิกัดศุลกากร 8 หลัก สำหรับ พิจารณาการค้าสินค้า ระดับประเภทย่อยของ สินค้าที่เกี่ยวข้อง ของไทย

บทที่ 2 สถานการณ์การผลิตมะพร้าว

2.1 ภาพรวมการผลิตโลก

มะพร้าวมีแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญของโลก ส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคที่มีสภาพอากาศร้อนชื้น โดยเฉพาะในเขตร้อนของเอเชียแปซิฟิก แอฟริกา และอเมริกาใต้ โดยข้อมูลจากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ปี 2566⁴ พบว่า ประเทศผู้ผลิต (ปริมาณผลผลิต) มะพร้าวรายใหญ่ของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย (ร้อยละ 27.78) ฟิlippินส์ (ร้อยละ 23.02) และอินเดีย (21.89) สำหรับไทย ปี 2566 เป็นผู้ผลิตมะพร้าวอันดับ 10 ของโลก มีผลผลิต 0.91 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.50 ของจำนวนผลผลิตโลก ดังภาพที่ 2 - 1

ภาพที่ 2 - 1 แสดงปริมาณผลผลิตมะพร้าวของโลก ปี 2566



ที่มา : องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ

(Food and Agriculture Organization: FAO)

ข้อมูลการผลิตของไทยอ้างอิงจาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

2.1.1 เนื้อที่ให้ผลผลิตมะพร้าว ข้อมูลจาก FAO พบว่า ปี 2566 โลกมีเนื้อที่ให้ผลมะพร้าวจำนวน 70.34 ล้านไร่ โดยปี 2562 – 2566 เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.75 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.34 จากปี 2565 ประเทศที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุด ได้แก่

⁴ ข้อมูลจากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO)

ณ 26 สิงหาคม 2568

1) **ฟิลิปปินส์** มีเนื้อที่ให้ผลมะพร้าวจำนวน 22.91 ล้านไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.12 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.69 จากปี 2565

2) **อินโดนีเซีย** มีเนื้อที่ให้ผลมะพร้าวจำนวน 17.56 ล้านไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.24 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.72 จากปี 2565

3) **อินเดีย** มีเนื้อที่ให้ผลมะพร้าวจำนวน 14.23 ล้านไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 1.92 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.71 จากปี 2565

สำหรับไทยมีเนื้อที่ให้ผลมะพร้าวอันดับที่ 8 ของโลก มีเนื้อที่ให้ผล 0.82 ล้านไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 1.81 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.20 จากปี 2565

2.1.2 ผลผลิตมะพร้าว ข้อมูล FAO พบว่า ปี 2566 โลกมีผลผลิตมะพร้าวจำนวน 64.68 ล้านตัน โดยปี 2562 – 2566 เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.42 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.65 จากปี 2565 ประเทศที่มีผลผลิตมากที่สุด ได้แก่

1) **อินโดนีเซีย** มีผลผลิตมะพร้าวจำนวน 17.97 ล้านตัน มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.42 และในปี 2566 ลดลงร้อยละ 0.55 จากปี 2565

2) **ฟิลิปปินส์** มีผลผลิตมะพร้าวจำนวน 14.89 ล้านตัน มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.29 และในปี 2566 ลดลงร้อยละ 0.26 จากปี 2565

3) **อินเดีย** มีผลผลิตมะพร้าวจำนวน 14.16 ล้านตัน มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -1.19 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.35 จากปี 2565

สำหรับไทยมีผลผลิตมะพร้าวอันดับที่ 10 ของโลก มีผลผลิตมะพร้าวจำนวน 0.91 ล้านตัน มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 1.69 และในปี 2566 ลดลงร้อยละ 3.79 จากปี 2565

2.1.3 ผลผลิตต่อไร่ ข้อมูลจากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) พบว่า ปี 2566 โลกมีผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 919.52 กิโลกรัมต่อไร่ โดยปี 2562 – 2566 เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.31 และในปี 2566 ลดลงร้อยละ 0.59 จากปี 2565 ประเทศที่มีผลผลิตต่อไร่มากที่สุด ได้แก่

1) **ตองกา** มีผลผลิตต่อไร่ 5,196 กิโลกรัมต่อไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.31 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.40 จากปี 2565

2) **เอสลวาตอร์** มีผลผลิตต่อไร่ 4,473 กิโลกรัมต่อไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 2.63 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 49.52 จากปี 2565

3) ปากีสถาน มีผลผลิตต่อไร่ 4,473.15 กิโลกรัมต่อไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 21.35 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 352.82 จากปี 2565

สำหรับไทยมีผลผลิตต่อไร่อันดับที่ 26 ของโลก มีผลผลิตต่อไร่ 1,162.82 กิโลกรัมต่อไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -0.90 และในปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.79 จากปี 2565

สำหรับผลผลิตต่อไร่ของกลุ่มประเทศที่มีผลผลิตมากที่สุด ในปี 2566 ได้แก่

- 1) อินโดนีเซีย มีผลผลิตต่อไร่อันดับที่ 31 ของโลก มีผลผลิตต่อไร่ 1,023.22 กิโลกรัมต่อไร่
 - 2) ฟิลิปปินส์ มีผลผลิตต่อไร่อันดับที่ 52 ของโลก มีผลผลิตต่อไร่ 650.13 กิโลกรัมต่อไร่ และ 3) อินเดีย
- ผลผลิตต่อไร่อันดับที่ 34 ของโลก มีผลผลิตต่อไร่ 995.20 กิโลกรัมต่อไร่ รายละเอียดดังตารางที่ 2 - 1

ตารางที่ 2 - 1 ตารางแสดงเนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตมะพร้าว และผลผลิตต่อไร่ 5 ปีย้อนหลัง⁵

รายการ (หน่วย)	รายการ (ประเภท/ประเทศ)	ปี					ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง (ปี 2565 - 2566)	อัตราการ เติบโตเฉลี่ย สะสม (CAGR)
		2562	2563	2564	2565	2566		
เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)	โลก	68.78	69.13	69.23	70.10	70.34	0.34	0.75
	1 ฟิลิปปินส์	22.82	22.82	22.79	22.53	22.91	1.69	0.12
	2 อินโดนีเซีย	17.44	17.31	17.38	17.44	17.56	0.72	0.24
	3 อินเดีย	13.44	13.58	13.74	13.46	14.23	5.71	1.92
	4 ศรีลังกา	3.15	3.16	2.85	2.88	3.00	4.32	-1.56
	5 ปาปัว นิวกินี	1.83	1.18	1.18	1.20	1.32	10.41	-10.37
	ไทย (อันดับ 8)	0.77	0.78	0.80	0.82	0.82	0.20	1.81
ผลผลิต (ล้านตัน)	โลก	63.86	61.68	64.20	63.62	64.68	1.65	0.42
	1 อินโดนีเซีย	17.00	16.80	18.10	18.07	17.97	-0.55	1.87
	2 ฟิลิปปินส์	14.77	14.49	14.72	14.93	14.89	-0.26	0.29
	3 อินเดีย	14.68	14.01	14.30	13.32	14.16	6.35	-1.19
	4 บราซิล	2.35	2.43	2.47	2.74	2.90	5.61	7.26
	5 เวียดนาม	1.68	1.72	1.87	1.92	2.13	10.83	8.33
	ไทย (อันดับ 10)	0.87	0.87	0.91	0.95	0.91	-3.79	1.69
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัมต่อไร่)	โลก	910.98	890.85	928.72	924.96	919.52	-0.59	0.31
	1 ตองกา	4,807.62	4,899.04	4,921.46	4,977.33	5,196.58	4.40	2.63
	2 เอลซัลวาดอร์	4,403.73	4,404.19	3,425.28	3,328.90	4,473.15	49.52	4.17
	3 ปากีสถาน	2,754.37	1,362.72	1,271.89	1,086.85	4,404.58	352.82	21.35
	4 เมียนมา	3,740.86	3,983.68	4,096.14	4,175.18	3,960.85	-5.13	1.92
	5 บราซิล	2,316.88	2,102.59	2,100.98	2,006.37	2,483.76	23.79	2.35
	ไทย (อันดับ 26)	1,194.78	1,170.06	795.28	1,119.38	1,162.82	3.88	-0.90
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัมต่อไร่) เรียงตามผลผลิต	โลก	910.98	890.85	928.72	924.96	919.52	-0.59	0.31
	อินโดนีเซีย (อันดับ 31)	1,036.27	1,041.73	970.40	974.91	1,023.22	4.95	-0.42
	ฟิลิปปินส์ (อันดับ 52)	646.90	634.99	645.68	662.83	650.13	47.08	14.65
	อินเดีย (อันดับ 34)	1,092.11	1,031.28	1,040.54	989.20	995.20	-1.90	-3.86
	บราซิล (อันดับ 5)	2,006.37	2,100.98	2,102.59	2,316.88	2,483.76	7.20	7.37
	เวียดนาม (อันดับ 10)	1,688.03	1,682.43	1,781.04	1,781.92	1,919.65	7.73	4.38
	ไทย (อันดับ 26)	1,194.78	1,170.06	795.28	1,119.38	1,162.82	3.88	-0.90

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2566)

ข้อมูลของไทยอ้างอิงจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

ที่มา : Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO

⁵ ข้อมูลจากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO)

2.2 ภาพรวมการผลิตของไทย

ข้อมูลการผลิตมะพร้าวผลแก่ปี 2567 จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) **ไทยมีผลผลิตมะพร้าวผลแก่ จำนวน 840,038 ตัน ลดลงร้อยละ 7.78 จากปี 2566** เนื่องจาก หลายพื้นที่ประสบปัญหาสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย อุณหภูมิสูงกว่าปกติ เกิดภาวะแล้งต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อความต้องการของมะพร้าว อีกทั้งมีหนอนและแมลงศัตรูมะพร้าวระบาด ทำให้การติดจั่นและจำนวนผลมะพร้าวต่อทะลายลดลง โดยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 55.70 เป็นผลผลิตจากภาคกลาง รองลงมาเป็นภาคใต้ (ร้อยละ 44.18) ภาคเหนือ (ร้อยละ 0.10) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 0.02) **จังหวัดที่ให้ผลผลิตมากที่สุด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ มีสัดส่วนร้อยละ 42.39 ของผลผลิตรวมทั้งประเทศ ชุมพร (ร้อยละ 14.18) สุราษฎร์ธานี (ร้อยละ 8.56) นครศรีธรรมราช (ร้อยละ 8.10) และสมุทรสงคราม (ร้อยละ 6.85)**

2.2.1 เนื้อที่ให้ผล ข้อมูลจาก สศก. พบว่า ปี 2567 ไทยมีเนื้อที่ให้ผลมะพร้าวผลแก่ จำนวน 822,154 ไร่ โดยปี 2563 – 2567 เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 1.41 และในปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.66 จากปี 2566 และภาคที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุด ได้แก่

1) **ภาคกลาง** มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 1.42 และในปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.22 จากปี 2566

2) **ภาคใต้** มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 1.46 และในปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.25 จากปี 2566

3) **ภาคเหนือ** มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -2.75 และในปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.85 จากปี 2566

4) **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -17.19 และในปี 2566 ลดลงร้อยละ 2.07 จากปี 2566

2.2.2 ผลผลิต ข้อมูลจาก สศก. ในปี 2567 ไทยมีผลผลิตมะพร้าวผลแก่ จำนวน 840,038.39 ตัน โดยปี 2563 – 2567 มีอัตราการหดตัวเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.75 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 7.78 จากปี 2566 และภาคที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุด ได้แก่

1) **ภาคกลาง** มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -1.81 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 11.54 จากปี 2566

2) **ภาคใต้** มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.71 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 2.58 จากปี 2566

3) ภาคเหนือ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -5.59 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 3.78 จากปี 2566

4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -18.52 และในปี 2566 ลดลงร้อยละ 7.29 จากปี 2566

ทั้งนี้ สศก. คาดการณ์สถานการณ์การผลิตมะพร้าวผลแก่ ปี 2568 (พยากรณ์ ณ มิถุนายน 2568) ว่าปี 2568 มีเนื้อที่ให้ผลลดลงร้อยละ 0.02 ปริมาณผลผลิตทั้งปีลดลงร้อยละ 0.97 เนื่องจากในปีที่ผ่านมาหลายพื้นที่ประสบปัญหาสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย เกิดภาวะฝนทิ้งช่วงนานต่อเนื่อง และมีการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว ทำให้มะพร้าวยืนต้นตาย ประกอบกับในจังหวัดชลบุรี และจังหวัดตราดมีการปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม จึงส่งผลให้ผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวในปี 2568 มีปริมาณลดลง

2.2.3 ผลผลิตต่อไร่ ข้อมูลจาก สศก. พบว่า ปี 2567 ไทยมีผลผลิตต่อไร่ จำนวน 789.82 กิโลกรัมต่อไร่ โดยปี 2563 – 2567 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -10.02 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 34.57 จากปี 2566 และภาคที่มีผลผลิตต่อไร่มากที่สุด ได้แก่ **ภาคใต้** ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 742.34 กิโลกรัมต่อไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -8.74 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 31.27 จากปี 2566 **ภาคกลาง** ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 722.33 กิโลกรัมต่อไร่ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -10.99 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 36.95 จากปี 2566 **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 343.58 กิโลกรัมต่อไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -9.54 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 32.28 จากปี 2566 และ**ภาคเหนือ** ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 303.81 กิโลกรัมต่อไร่ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -10.75 และในปี 2567 ลดลงร้อยละ 31.85 จากปี 2566 รายละเอียดดังตารางที่ 2 - 2

ตารางที่ 2 - 2 แสดงเนื้อที่ให้ผล ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ ของมะพร้าวผลแก่ของไทย ปี 2563 - 2567

รายการ (หน่วย)	รายการ	ปี					ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง (ปี 66 - 67)	อัตราการ เติบโตเฉลี่ย สะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
		2563	2564	2565	2566	2567		
เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)	รวมทั้งประเทศ	777,389	802,238	815,137	816,727	822,154	0.66	1.41%
	เหนือ	2,244	2,299	2,149	1,990	2,007	0.85	-2.75%
	ตะวันออกเฉียงเหนือ	806	713	555	387	379	-2.07	-17.19%
	กลาง	437,388	453,503	461,865	461,688	462,711	0.22	1.42%
	ใต้	336,951	345,723	350,568	352,662	357,057	1.25	1.46%
ผลผลิต (ตัน)	รวมทั้งประเทศ	865,544.87	912,597.86	946,854.64	910,953.13	840,038.39	-7.78	-0.75%
	เหนือ	1,074.36	1,068.29	992.55	887.14	853.64	-3.78	-5.59%
	ตะวันออกเฉียงเหนือ	413.51	349.67	295.37	196.63	182.30	-7.29	-18.52%
	กลาง	503,366.10	533,487.37	545,466.22	528,972.83	467,923.19	-11.54	-1.81%
	ใต้	360,690.91	377,692.54	400,100.51	380,896.52	371,079.25	-2.58	0.71%
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัมต่อไร่)	รวมทั้งประเทศ	1,113.40	1,137.56	1,161.59	1,115.37	729.82	-34.57	-10.02%
	เหนือ	478.77	464.67	461.86	445.80	303.81	-31.85	-10.75%
	ตะวันออกเฉียงเหนือ	513.04	490.42	532.19	508.10	343.58	-32.38	-9.54%
	กลาง	1,150.85	1,176.37	1,181.01	1,145.74	722.33	-36.95	-10.99%
	ใต้	1,070.46	1,092.47	1,141.29	1,080.06	742.34	-31.27	-8.74%

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

มะพร้าวผลแก่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ทุกเดือน ข้อมูลพฤติกรรมการผลิตมะพร้าวผลแก่ พบว่า ปี 2567 เดือนมิถุนายน และกรกฎาคม เป็นช่วงเดือนที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด โดยมีปริมาณผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 11.92 และ 11.80 ของปริมาณผลผลิตตลอดทั้งปี ดังตารางที่ 2 - 3

ตาราง 2 - 3 ตารางแสดงปฏิทินการผลิตมะพร้าวผลแก่ ปี 2567

หน่วย: ร้อยละ

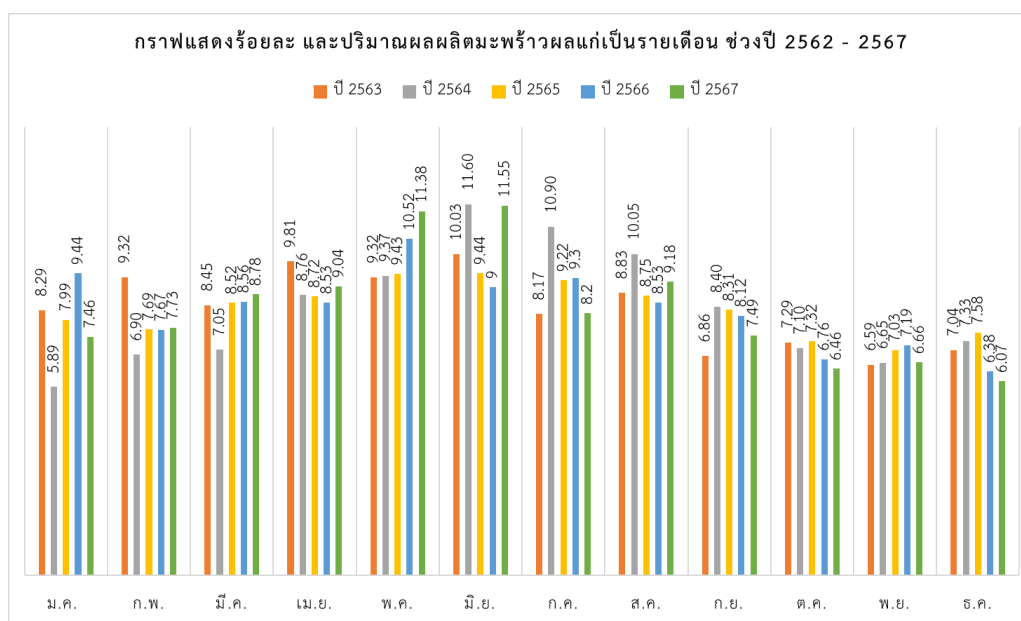
รายการ	ปี 2567											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะพร้าวผลแก่ (1,000 ผล)	6.51	6.81	7.08	8.34	10.69	11.92	11.80	9.15	7.27	6.51	6.67	7.25

ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิต ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

เมื่อพิจารณาข้อมูลการผลิตย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2563 - 2567) พบว่า เดือนมิถุนายน ปี 2564 มีสัดส่วนการผลิตมะพร้าวผลแก่สูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 11.60 ซึ่งมีสัดส่วนที่สูงกว่าทุกปีที่เคยเปรียบเทียบโดยทั่วไป และพบว่าเดือนเมษายน - กรกฎาคม เป็นช่วงที่มีผลผลิตสูง และช่วงเดือนที่มีผลผลิตต่ำที่สุดคือ พฤศจิกายน - ธันวาคม และในเดือนมกราคม 2564 สัดส่วนการผลิตมะพร้าวผลแก่ต่ำที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 5.89 รายละเอียดตามภาพที่ 2 - 2

ภาพที่ 2 - 2 แสดงร้อยละ และปริมาณผลผลิตมะพร้าวผลแก่เป็นรายเดือน (ปี 2563 - 2567)



ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

2.3 สถานการณ์ราคา

สถานการณ์ราคามะพร้าว เมื่อพิจารณาราคาย้อนหลัง 10 ปี พบว่า ราคามะพร้าวมีความผันผวน และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นช่วงปี 2560 และ 2567 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในปี 2568 เนื่องจากช่วง มกราคม - พฤษภาคม 2567 เป็นช่วงที่เกษตรกรชาวสวนมะพร้าวประสบปัญหาสภาพอากาศร้อนแล้ง ลากยาว ทำให้ผลผลิตมะพร้าวลดลงต่อเนื่องในระยะยาว รวมทั้งมีการระบาดหนอนหัวดำ โดยพบพื้นที่การระบาดรุนแรง 6,591 ไร่ และพื้นที่การระบาดน้อยถึงปานกลาง 36,956 ไร่ และการระบาดแมลงดำหนาม พบพื้นที่การระบาดรุนแรง 692 ไร่ และพื้นที่การระบาดน้อยถึงปานกลาง 11,989 ไร่ ส่งผลให้ราคามะพร้าวผลแห้งเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ ปี 2567 เพิ่มขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 55.48 ดังตารางที่ 2 - 4 และภาพที่ 2 - 3

ตารางที่ 2 - 4 แสดงราคามะพร้าวผลแห้งทั้งเปลือกขนาดใหญ่ รายเดือนที่เกษตรกรขายได้ที่สวน ปี 2557 - 2567

ปี	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2567 - 2566
ราคามะพร้าวเฉลี่ย	1,146	971	1,436	1,695	841	776	1,237	1,237	1,059	1,022	1,589	55.48

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

ภาพที่ 2 - 3 แสดงราคามะพร้าวผลแห้งทั้งเปลือกขนาดใหญ่ รายเดือนที่เกษตรกรขายได้บางส่วน
ปี 2550 - 2567

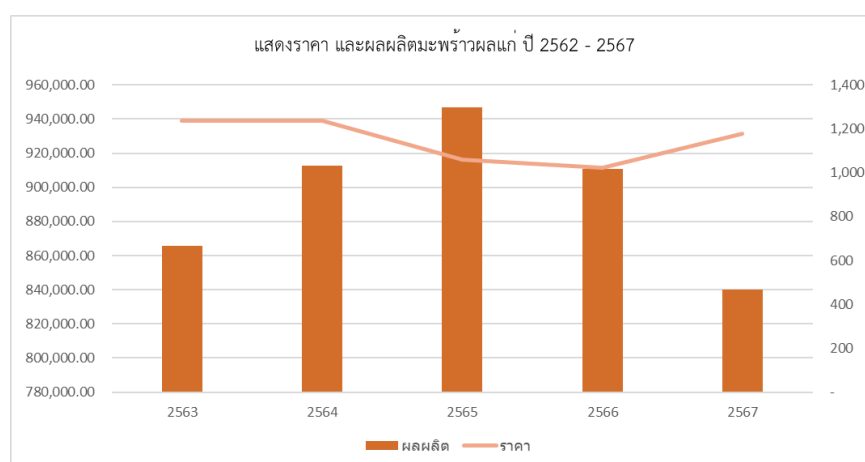


ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เดือนกุมภาพันธ์ 2568

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

เมื่อพิจารณาราคาเทียบกับปริมาณผลผลิตย้อนหลังช่วงปี 2563 - 2567 พบว่า ราคาและปริมาณผลผลิตมีความผกผันกันตามกลไกตลาด เช่น ในปี 2563 และ 2567 เป็นช่วงที่ผลผลิตมะพร้าวออกน้อย ทำให้ราคามะพร้าวอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ปี 2565 ปริมาณผลผลิตสูง ราคามะพร้าวปรับลดลง ดังภาพที่ ภาพที่ 2 - 4

ภาพที่ 2 - 4 แสดงราคาและผลผลิตมะพร้าวผลแก่ ปี 2563 - 2567



ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

2.4 ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการปลูกมะพร้าวผลแก่อาจแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพพื้นที่ การจัดการของเกษตรกร โดยกว่าร้อยละ 70 เป็นต้นทุนผันแปรส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับค่าวัสดุ เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดแมลง ค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยว และกว่าร้อยละ 30 เป็นต้นทุนคงที่ เช่น ต้นทุนด้านค่าเช่าที่ดิน ค่าต้นทุนรู้ค่าแรงงานประจำ เป็นต้น

ต้นทุนรวมต่อไร่ เมื่อพิจารณาช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า ช่วงปี 2562 – 2565 ต้นทุนรวมต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2562 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของ**ต้นทุนผันแปร** สาเหตุจากสงครามรัสเซีย – ยูเครน ซึ่งรัสเซียเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตปุ๋ยเคมีและราคาปุ๋ยขึ้นสูงตาม⁶ ในขณะที่**ต้นทุนคงที่** ช่วงปี 2562 – 2567 ปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามปัจจัยด้านค่าเช่าที่ดิน ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ และภาวะเงินเฟ้อ รายละเอียดดังตารางที่ 2- 5 และภาพที่ 2 – 5

ตารางที่ 2 - 5 ต้นทุนการผลิตมะพร้าวผลแก่ ปี 2562 -2567 เฉลี่ยทั้งประเทศ

หน่วย : บาท/ไร่

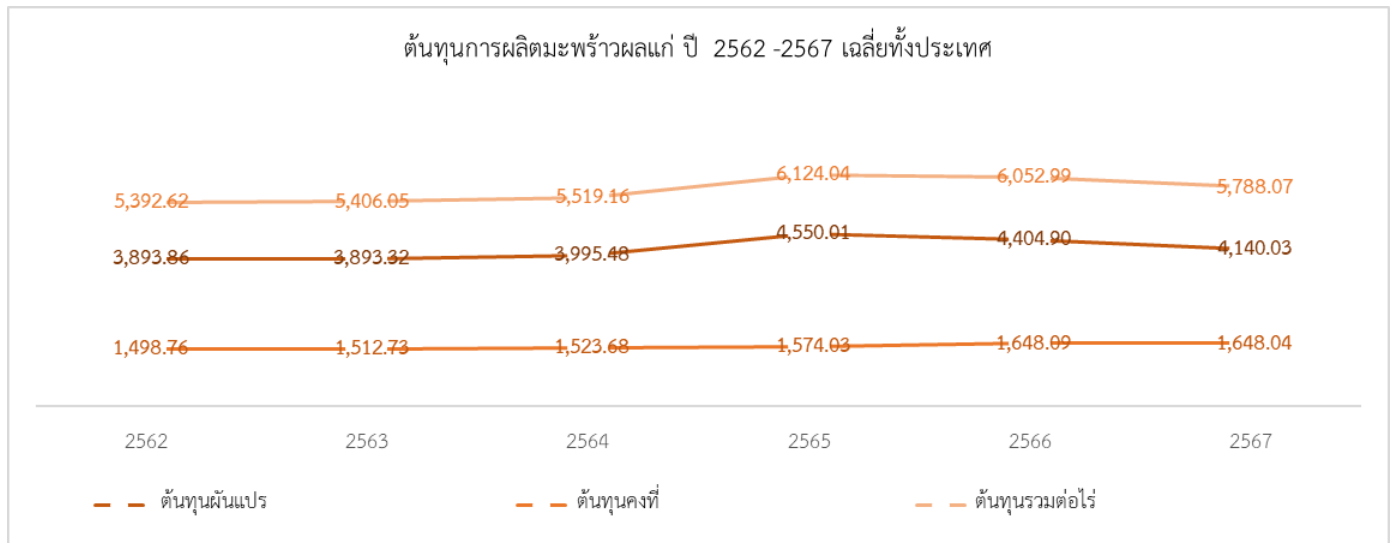
รายการ	2562	2563	2564	2565	2566	2567
ต้นทุนผันแปร	3,893.86	3,893.32	3,995.48	4,550.01	4,404.90	4,140.03
ต้นทุนคงที่	1,498.76	1,512.73	1,523.68	1,574.03	1,648.09	1,648.04
ต้นทุนรวมต่อไร่	5,392.62	5,406.05	5,519.16	6,124.04	6,052.99	5,788.07
ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	5.40	4.86	4.85	5.27	5.40	5.64

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

(ต้นทุน ณ ไร่ นา เดือนตุลาคม 2567)

⁶ <https://www.ers.usda.gov/amber-waves/2023/september/global-fertilizer-market-challenged-by-russia-s-invasion-of-ukraine>

ภาพที่ 2 - 5 แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าวผลแก่ ปี 2562 -2567 เฉลี่ยทั่วประเทศ



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

2.5 ความต้องการบริโภคสินค้ามะพร้าว

2.5.1 ความต้องการบริโภคสินค้าน้ำมันมะพร้าวของโลก

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) ในช่วงปี 5 ปีย้อนหลัง พบว่า ปี 2567/2568 โลกมีความต้องการบริโภคสินค้าน้ำมันมะพร้าว 3,680 พันตัน อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 0.25 และในปี 2567/2568 ลดลงร้อยละ 4.12 จากปีก่อนหน้า โดยประเทศที่มีความต้องการบริโภคสินค้าน้ำมันมะพร้าวมากที่สุดในโลก ได้แก่ ฟิlipปินส์ (สัดส่วนการบริโภคร้อยละ 17.66) สหภาพยุโรป (ร้อยละ 16.98) และอินเดีย (ร้อยละ 15.35) ดังตารางที่ 2 – 6

ตารางที่ 2 -6 แสดงความต้องการบริโภคสินค้าน้ำมันมะพร้าวของโลก 5 ปีย้อนหลัง

หน่วย : พันตัน

อันดับ	ประเทศ	ปี					สัดส่วนการบริโภค (%)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
		2563/64	2564/65	2565/66	2566/67	2567/68			
	โลก	3,652	3,604	3,518	3,838	3,680	100.00	-4.12	0.19%
1	ฟิลิปปินส์	675	494	520	640	650	17.66	1.56	-0.94%
2	สหภาพยุโรป	595	630	630	625	625	16.98	0.00	1.24%
3	อินเดีย	565	545	555	565	565	15.35	0.00	0.00%
4	สหรัฐอเมริกา	439	510	447	454	467	12.69	2.86	1.56%
5	อินโดนีเซีย	432	419	400	425	400	10.87	-5.88	-1.91%
6	จีน	172	221	185	179	200	5.43	11.73	3.84%
7	เวียดนาม	167	177	181	177	176	4.78	-0.56	1.32%
8	ศรีลังกา	110	80	102	155	100	2.72	-35.48	-2.35%
9	มาเลเซีย	56	90	90	190	90	2.45	-52.63	12.59%
10	เกาหลีใต้	56	53	51	55	55	1.49	0.00	-0.45%

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA)

2.5.2 ความต้องการใช้มะพร้าวของไทย

ข้อมูลจาก สศก.⁷ ในช่วง 5 ปีย้อนหลัง พบว่า ในปี 2567 ไทยมีความต้องการใช้มะพร้าวของไทย 1.18 ล้านตัน อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ -4.83 และในปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.79 จากปีก่อนหน้า และเมื่อเทียบกับปริมาณผลผลิตมะพร้าวของไทย พบว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ไทยมีปริมาณผลผลิตมะพร้าวไม่เพียงพอต่อต้องการใช้ในประเทศ รายละเอียด ดังตารางที่ 2 – 7

ตารางที่ 2 - 7 ตารางเทียบความต้องการใช้มะพร้าวในประเทศเทียบปริมาณผลผลิตในประเทศ

หน่วย: ล้านตัน

ปี	2563	2564	2565	2566	2567	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 -67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละ)
ความต้องการใช้	1.44	1.14	1.10	1.14	1.18	3.79	-4.83%
ผลผลิต	0.86	0.91	0.95	0.91	0.84	-7.78	-0.75%
ส่วนต่าง	- 0.58	- 0.23	- 0.14	- 0.23	- 0.34		

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

⁷ สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2568

บทที่ 3 สถานการณ์การค้ามะพร้าวผลแก่

3.1 สถานการณ์การค้าโลก

การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์สถานการณ์ การบริโภค และความต้องการใช้สินค้ามะพร้าวผลแก่ และสินค้าที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การนำเข้า – ส่งออกของโลก จาก Trade Map ครอบคลุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับมะพร้าวผลแก่ 6 ประเภทสินค้า ได้แก่ 1) มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11) 2) มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12) 3) มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19) 4) เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00) 5) น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11) และ 6) น้ำมันมะพร้าวและเศษของ น้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19)

(1) การนำเข้า

ภาพรวมการนำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง 6 ประเภทสินค้า 5 ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2567)⁸ พบว่า ปี 2567 โลกมีมูลค่าการนำเข้าสินค้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้อง มูลค่า 5,923.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 9.99 และในปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 20.99 จากปีก่อนหน้า ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 23.82 ของการนำเข้าโลก) จีน (ร้อยละ 17.96) และเนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 13.62) สำหรับไทยเป็นผู้นำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องเป็นอันดับที่ 7 ของโลก มูลค่า 165.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 4.08) ดังตารางที่ 3 - 1

⁸ ข้อมูล ณ วันที่ 2 กันยายน 2568

ตารางที่ 3 - 1 แสดงมูลค่านำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องของโลก ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศ ผู้นำเข้า	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการ เติบโตเฉลี่ย สะสม (CAGR)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	4,046.59	6,039.74	7,113.28	4,895.81	5,923.40	100.00	20.99	9.99%
1	สหรัฐอเมริกา	688.47	1,058.36	1,332.49	733.21	967.75	23.82	31.99	8.89%
2	จีน	479.65	772.41	1,020.31	836.17	729.77	17.96	-12.72	11.06%
3	เนเธอร์แลนด์	359.25	617.08	863.53	466.49	553.51	13.62	18.65	11.41%
4	มาเลเซีย	293.14	413.38	654.60	314.07	472.12	11.62	50.32	12.65%
5	เยอรมนี	232.75	412.17	502.36	350.22	386.58	9.52	10.38	13.52%
6	ศรีลังกา	88.34	177.30	26.12	117.75	222.05	5.47	88.58	25.92%
7	ไทย	173.11	113.27	78.64	47.06	165.74	4.08	252.22	-1.08%
8	อิตาลี	93.52	145.25	191.67	145.14	149.23	3.67	2.82	12.39%
9	สเปน	56.74	99.16	128.32	131.52	136.44	3.36	3.75	24.53%
10	อินโดนีเซีย	47.42	111.69	107.63	57.21	131.42	3.23	129.70	29.02%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

เมื่อพิจารณาราคาสินค้า ในปี 2567 โลกนำเข้าสินค้าน้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11) มีสัดส่วนมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 39.28 รองลงมา เป็นสินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19) สัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 37.71 และสินค้าน้ำมันมะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11) สัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 13.08 ตามลำดับ โดยแต่ละประเภทสินค้าน้ำมันมีรายละเอียด ดังตารางที่ 3 – 2

ตารางที่ 3 – 2 แสดงสัดส่วนมูลค่านำเข้าสินค้าน้ำมันมะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้อง ปี 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

พิกัดศุลกากร	สินค้า	มูลค่านำเข้า	สัดส่วน
0801.11	มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut)	774.57	13.08
0801.12	มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป	545.46	9.21
0801.19	มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ	440.81	7.44
1203.00	เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา)	99.92	1.69
1513.11	น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ)	1,828.90	39.28
1513.19	น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ	2,233.75	37.71
รวม		5,923.40	100.00

ที่มา : Trade Map

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

➤ **มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11)**

มูลค่าการนำเข้าสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11) 5 ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2567) พบว่า ปี 2567 โลกนำเข้าเป็นมูลค่า 774.57 ล้านเหรียญสหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 13.58 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 1.13 ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 11.40) เนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 7.65) และจีน (ร้อยละ 5.65) สำหรับไทยนำเข้าเป็นอันดับที่ 13 ของโลก มูลค่า 18.39 ล้านเหรียญสหรัฐ (ร้อยละ 2.37) ดังตารางที่ 3 - 3

ตารางที่ 3 - 3 แสดงมูลค่านำเข้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) ของโลก ปี 2563 – 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้นำเข้า	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	740.55	1,067.26	979.27	681.95	774.57	100.00	13.58	1.13%
1	สหรัฐอเมริกา	89.37	148.85	160.37	76.98	88.33	11.40	14.74	-0.29%
2	เนเธอร์แลนด์	54.07	89.36	102.04	54.90	59.27	7.65	7.96	2.32%
3	จีน	41.53	72.93	50.90	34.86	43.79	5.65	25.61	1.34%
4	เยอรมนี	24.91	36.12	30.75	37.77	37.07	4.79	-1.84	10.45%
5	สิงคโปร์	32.95	49.15	29.38	24.72	35.36	4.57	43.07	1.78%
6	สหราชอาณาจักร	32.36	46.79	37.72	25.21	34.11	4.40	35.30	1.33%
7	รัสเซีย	25.48	26.06	23.63	25.93	27.77	3.59	7.13	2.18%
8	แคนาดา	22.31	32.90	39.30	20.36	26.97	3.48	32.49	4.87%
9	อียิปต์	24.33	35.74	32.29	22.51	24.17	3.12	7.38	-0.16%
10	ตุรกี	22.22	28.86	26.63	17.34	23.68	3.06	36.56	1.60%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12)

มูลค่าการนำเข้าสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12) 5 ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2567) พบว่า ปี 2567 โลกนำเข้าสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป มูลค่า 545.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ -15.26 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 11.80 โดยมีประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ จีน (สัดส่วนร้อยละ 84.22) เวียดนาม (ร้อยละ 1.76) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 1.62) สำหรับปี 2567 ไทยไม่มีการนำเข้าสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป ดังตารางที่ 3 - 4

ตารางที่ 3 - 4 แสดงมูลค่านำเข้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป ของโลก ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้นำเข้า	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	349.19	514.41	624.51	643.70	545.46	100.00	-15.26	11.80%
1	จีน	295.32	451.79	571.34	580.86	459.36	84.22	-20.92	11.68%
2	เวียดนาม	7.39	7.52	0.15	2.40	9.59	1.76	298.92	6.72%
3	สหรัฐอเมริกา	2.66	2.38	2.63	4.52	8.83	1.62	95.66	35.06%
4	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	0.08	0.26	0.90	2.58	6.69	1.23	159.22	202.44%
5	เนเธอร์แลนด์	2.16	2.23	1.96	2.28	4.94	0.90	116.49	22.99%
6	ออสเตรเลีย	3.46	4.27	4.37	3.81	4.15	0.76	9.12	4.66%
7	ปากีสถาน	2.64	2.96	3.08	3.14	4.04	0.74	28.54	11.23%
8	ซาอุดีอาระเบีย	3.75	3.30	3.64	3.77	4.00	0.73	6.16	1.62%
9	สเปน	3.99	5.68	3.55	2.85	3.81	0.70	33.87	-1.15%
10	เนปาล	0.02	0.07	0.01	2.57	3.22	0.59	25.46	247.90%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19)

มูลค่าการนำเข้าสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19)

5 ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2567) พบว่า ปี 2567 โลกนำเข้าสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ มูลค่า 440.81 ล้านเหรียญสหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 46.61 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 2.77 มีประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ ไทยนำเข้าเป็นอันดับที่ 1 ของโลก มูลค่า 137.52 ล้านเหรียญสหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 31.20) มาเลเซีย (ร้อยละ 17.74) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 16.43) ดังตารางที่ 3 - 5

ตารางที่ 3 - 5 แสดงมูลค่านำเข้าสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ ของโลก ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้นำเข้า	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	395.12	356.18	305.23	300.66	440.81	100.00	46.61	2.77%
1	ไทย	130.84	70.66	41.11	33.33	137.52	31.20	312.54	1.25%
2	มาเลเซีย	63.34	61.54	56.47	49.64	78.20	17.74	57.54	5.41%
3	สหรัฐอเมริกา	39.71	52.08	54.29	59.93	72.44	16.43	20.88	16.21%
4	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	17.40	19.01	20.16	25.20	24.59	5.58	-2.41	9.03%
5	สิงคโปร์	16.90	26.10	28.56	22.53	22.51	5.11	-0.10	7.43%
6	แคนาดา	7.77	10.62	10.93	9.44	11.61	2.63	23.00	10.55%
7	สหราชอาณาจักร	9.33	10.22	7.80	10.03	10.72	2.43	6.87	3.54%
8	เนเธอร์แลนด์	8.78	10.02	10.05	14.26	9.51	2.16	-33.33	2.01%
9	เวียดนาม	22.19	9.47	0.99	2.56	8.31	1.88	224.40	-21.78%
10	เยอรมนี	11.14	11.27	7.67	7.64	7.70	1.75	0.75	-8.83%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ **เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00)**

การนำเข้าสินค้าเนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00)

ในปี 2567 โลกนำเข้าเป็นมูลค่า 77.77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 28.48 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 5.72 ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (สัดส่วนร้อยละ 30.29) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ร้อยละ 19.03) และบังกลาเทศ (ร้อยละ 17.55) สำหรับปี 2567 ไทยไม่มีการนำเข้าสินค้าเนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) ดังตารางที่ 3 - 6

ตารางที่ 3 - 6 แสดงมูลค่านำเข้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป ของโลก ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้นำเข้า	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	80.00	110.30	111.20	77.77	99.92	100.00	28.48	5.72%
1	ฟิลิปปินส์	28.61	36.56	43.59	15.90	30.27	30.29	90.36	1.41%
2	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	0.18	1.18	4.65	2.99	19.02	19.03	535.59	219.28%
3	บังกลาเทศ	20.43	33.46	36.04	26.64	17.53	17.55	-34.17	-3.75%
4	ปากีสถาน	15.19	17.36	15.89	15.23	16.67	16.68	9.48	2.36%
5	อินเดีย	11.68	14.59	0.21	5.67	8.32	8.32	46.83	-8.13%
6	เนปาล	0.20	0.17	0.03	2.62	1.46	1.46	-44.12	64.25%
7	อิหร่าน	0.11	0.34	0.19	0.30	1.30	1.30	329.14	85.27%
8	มาเลเซีย	0.38	0.96	1.73	0.76	1.26	1.27	66.97	34.70%
9	อัฟกานิสถาน	0.04	1.40	5.11	4.85	0.91	0.91	-81.17	126.06%
10	อินโดนีเซีย	0.35	0.47	0.73	0.38	0.54	0.54	40.73	11.56%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ **น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11)**

การนำเข้าสินค้าน้ำมันมะพร้าว (พิกัดศุลกากร 1513.11) ในปี 2567 โลกนำเข้าเป็นมูลค่า 1,828.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 30.85 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 12.28 ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ (สัดส่วน ร้อยละ 23.84) มาเลเซีย (ร้อยละ 18.77) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 12.29) สำหรับไทยนำเข้าเป็นอันดับที่ 15 ของโลก มูลค่า 9.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 0.53) ดังตารางที่ 3 - 7

ตารางที่ 3 - 7 แสดงมูลค่านำเข้าสินค้าน้ำมันมะพร้าวของโลก ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้นำเข้า	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	1,150.88	1,902.75	2,450.75	1,397.67	1,828.90	100.00	30.85	12.28%
1	เนเธอร์แลนด์	272.94	482.30	708.22	352.30	435.99	23.84	23.76	12.42%
2	มาเลเซีย	198.73	315.25	513.78	237.02	343.30	18.77	44.84	14.64%
3	สหรัฐอเมริกา	194.25	289.75	373.14	201.59	224.73	12.29	11.48	3.71%
4	เยอรมนี	107.05	211.61	282.02	180.23	161.38	8.82	-10.46	10.81%
5	อินโดนีเซีย	38.14	102.68	96.81	46.89	118.07	6.46	151.82	32.65%
6	สเปน	38.05	64.73	89.46	99.60	107.39	5.87	7.83	29.62%
7	ฟิลิปปินส์	-	0.05	0.08	7.63	95.68	5.23	1,154.44	
8	อิตาลี	54.09	87.25	117.28	54.19	59.33	3.24	9.48	2.34%
9	ศรีลังกา	40.35	85.97	10.69	17.00	42.50	2.32	150.00	1.31%
10	ฝรั่งเศส	33.47	49.22	47.05	34.27	38.63	2.11	12.72	3.65%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ **น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19)**

การนำเข้าสินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19) ในปี 2567 โลกนำเข้าเป็นมูลค่า 2,233.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 24.51 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 13.82 ประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 25.67) จีน (ร้อยละ 9.93) และเยอรมนี (ร้อยละ 8.04) สำหรับไทยนำเข้าเป็นอันดับที่ 109 ของโลก มูลค่า 0.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 0.01) ดังตารางที่ 3 - 8 ตารางที่ 3 - 8 แสดงมูลค่าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ ของโลก ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้นำเข้า	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	1,330.86	2,088.85	2,642.33	1,794.05	2,233.75	100.00	24.51	13.82%
1	สหรัฐอเมริกา	362.48	565.30	742.07	390.16	573.42	25.67	46.97	12.15%
2	จีน	149.73	275.86	409.42	208.94	221.86	9.93	6.18	10.33%
3	ศรีลังกา	47.80	91.13	15.29	100.75	179.54	8.04	78.20	39.22%
4	เยอรมนี	70.90	113.52	159.68	125.46	171.46	7.68	36.66	24.70%
5	สาธารณรัฐเกาหลี	50.59	91.08	102.75	59.98	74.47	3.33	24.15	10.15%
6	อิตาลี	28.09	41.40	59.71	78.53	73.71	3.30	-6.14	27.27%
7	แคนาดา	37.03	48.53	53.70	51.90	64.55	2.89	24.36	14.90%
8	ญี่ปุ่น	41.49	74.28	77.43	51.21	59.34	2.66	15.87	9.36%
9	โปแลนด์	32.10	44.80	63.14	53.06	56.10	2.51	5.73	14.98%
10	รัสเซีย	31.60	65.04	67.52	42.72	54.98	2.46	28.71	14.85%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

(2) การส่งออก

ภาพรวมการส่งออกสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง 6 ประเภทสินค้า ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2567) พบว่า ปี 2567 โลกส่งออกสินค้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้องเป็นมูลค่า 6,098.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 31.11 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 17.25 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญของโลก ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (สัดส่วนร้อยละ 40.81) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 22.81) และเนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 7.44) สำหรับไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องเป็นอันดับที่ 4 ของโลก มูลค่า 323.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 5.31) ดังตารางที่ 3 - 9

ตารางที่ 3 - 9 แสดงมูลค่าส่งออกมะพร้าวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องของโลก ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้ส่งออก	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	3,783.66	5,619.00	6,350.58	4,651.55	6,098.61	100.00	31.11	17.25
1	ฟิลิปปินส์	1,031.13	1,778.62	2,472.10	1,422.47	2,488.97	40.81	74.98	34.14
2	อินโดนีเซีย	980.10	1,448.45	1,465.94	1,053.90	1,391.04	22.81	31.99	12.38
3	เนเธอร์แลนด์	326.46	471.15	521.58	410.72	453.57	7.44	10.43	11.59
4	ไทย	217.25	316.41	402.57	453.68	323.70	5.31	-28.65	14.22
5	เวียดนาม	189.50	188.14	158.48	147.96	223.44	3.66	51.01	5.65
6	ศรีลังกา	178.27	222.43	186.78	158.54	201.86	3.31	27.32	4.23
7	มาเลเซีย	227.18	313.26	274.76	214.89	192.94	3.16	-10.21	-5.30
8	อินเดีย	93.25	127.29	147.59	151.61	160.33	2.63	5.75	19.80
9	สหรัฐอเมริกา	60.08	74.63	79.82	62.20	80.15	1.31	28.85	10.08
10	สเปน	26.93	41.40	54.91	67.85	76.52	1.25	12.79	41.64

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567) ที่มา : Trade Map

เมื่อพิจารณาขายสินค้า ในปี 2567 โลกส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11) มีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 41.63 รองลงมา น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19) สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 38.02 และสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11) สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 13.57ตามลำดับ โดยแต่ละประเภทสินค้านี้มีรายละเอียด ดังตารางที่ 3 – 10

ตารางที่ 3 -10 แสดงสัดส่วนมูลค่าส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้อง ปี 2566

หน่วย : ล้านบาทสหรัฐ

พิกัดศุลกากร	สินค้า	มูลค่าส่งออก	สัดส่วน
0801.11	มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut	827.77	13.57
0801.12	มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป	340.01	5.58
0801.19	มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ	588.71	9.65
1203.00	เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา)	85.20	1.40
1513.11	น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ)	1,938.18	41.63
1513.19	น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ	2,318.75	38.02
รวม		6,098.61	100.00

ที่มา : Trade Map ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

➤ **มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11)**

มูลค่าการส่งออกสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (พิกัดศุลกากร 0801.11) ในปี 2567 โลกส่งออกสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย เป็นมูลค่า 827.77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) ร้อยละ 22.34 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 2.74 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (สัดส่วนร้อยละ 35.76) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 26.10) และศรีลังกา (ร้อยละ 15.36) สำหรับ ไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับที่ 29 ของโลก มูลค่า 1.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 0.15) ดังตารางที่ 3 - 11

ตารางที่ 3 - 11 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้ส่งออก	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	742.88	1,112.63	926.42	676.63	827.77	100.00	22.34	2.74%
1	ฟิลิปปินส์	255.09	397.02	369.97	247.18	296.01	35.76	19.76	3.79%
2	อินโดนีเซีย	178.80	234.66	149.39	125.95	176.62	26.10	40.23	-0.31%
3	ศรีลังกา	81.42	115.93	96.08	73.58	103.95	15.36	41.28	6.30%
4	เนเธอร์แลนด์	42.60	68.75	70.59	58.62	56.68	8.38	-3.31	7.40%
5	เวียดนาม	37.68	67.93	46.97	38.02	46.16	6.82	21.43	5.21%
6	สิงคโปร์	31.91	30.74	29.65	29.05	31.42	4.64	8.14	-0.39%
7	เยอรมนี	20.89	26.28	23.89	21.51	20.41	3.02	-5.11	-0.57%
8	มาเลเซีย	13.50	15.84	14.74	10.71	13.98	2.07	30.49	0.88%
9	อินเดีย	3.19	10.60	12.84	3.91	13.28	1.96	239.96	42.79%
10	กานา	-	8.70	4.48	2.69	9.66	1.43	258.46	-

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12)

การส่งออกสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12)

ในปี 2567 โลกส่งออกสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป เป็นมูลค่า 340.01 ล้านเหรียญสหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 0.98 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 14.37 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วนร้อยละ 33.41) ไทย มูลค่า 92.21 ล้านเหรียญสหรัฐ (ร้อยละ 27.12) และเวียดนาม (ร้อยละ 18.36) ดังตารางที่ 3 - 12

ตารางที่ 3 - 12 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้ส่งออก	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						สัดส่วน	มูลค่า		
	โลก	198.73	305.30	286.69	336.71	340.01	100.00	0.98	14.37%
1	อินโดนีเซีย	58.68	102.98	67.18	75.29	113.59	33.41	50.87	17.96%
2	ไทย	64.66	98.99	108.98	151.02	92.21	27.12	-38.94	9.28%
3	เวียดนาม	29.68	41.01	55.01	51.18	62.42	18.36	21.96	20.42%
4	อินเดีย	10.26	12.78	12.94	18.18	31.11	9.15	71.17	31.96%
5	โกตดิวัวร์	10.07	14.07	10.40	8.96	9.89	2.91	10.44	-0.45%
6	ศรีลังกา	6.98	6.55	6.38	6.61	7.69	2.26	16.31	2.43%
7	เนเธอร์แลนด์	4.08	6.49	6.56	6.23	6.55	1.93	5.06	12.58%
8	สเปน	0.10	6.94	6.08	6.31	6.48	1.91	2.81	186.65%
9	เม็กซิโก	0.00	2.04	1.38	2.31	2.25	0.66	-2.69	-
10	กายอานา	3.03	3.83	4.92	3.25	1.59	0.47	-51.05	-14.93%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19)

การส่งออกสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19)

ในปี 2567 โลกส่งออกเป็นมูลค่า 588.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 8.81 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 4.14 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ ไทยส่งออกเป็นอันดับที่ 1 ของโลก มูลค่า 225.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 38.31) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 30.85) และ เวียดนาม (ร้อยละ 10.63) ดังตารางที่ 3 - 13

ตารางที่ 3 - 13 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (Desiccated Coconut) ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้ส่งออก	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	500.44	494.15	513.67	541.06	588.71	100.00	8.81	4.14%
1	ไทย	119.86	204.93	285.59	296.37	225.53	38.31	-23.90	17.12%
2	อินโดนีเซีย	160.34	108.44	96.00	76.12	181.59	30.85	138.56	3.16%
3	เวียดนาม	90.20	45.87	25.75	32.28	62.60	10.63	93.95	-8.73%
4	อินเดีย	44.93	45.66	31.37	62.39	40.87	6.94	-34.50	-2.35%
5	เนเธอร์แลนด์	13.29	15.27	12.22	10.31	11.52	1.96	11.77	-3.50%
6	เม็กซิโก	7.78	5.20	6.83	9.67	11.47	1.95	18.68	10.18%
7	คอซตาริกา	0.12	1.28	0.92	2.28	11.12	1.89	388.23	212.88%
8	ศรีลังกา	3.44	4.85	6.55	10.21	6.77	1.15	-33.68	18.41%
9	ฟิลิปปินส์	1.84	2.78	2.17	2.94	6.59	1.12	124.02	37.58%
10	สิงคโปร์	3.87	5.48	5.18	3.94	4.63	0.79	17.33	4.58%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00)

การส่งออกสินค้าเนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00)

ในปี 2567 โลกส่งออกเป็นมูลค่า 85.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 1.71 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 0.15 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วนร้อยละ 30.22) อินเดีย (ร้อยละ 28.68) และปาปัว นิวกินี (ร้อยละ 26.10) สำหรับไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับที่ 17 ของโลก มูลค่า 0.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 0.07) ดังตารางที่ 3 - 14

ตารางที่ 3 - 14 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้าเนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้ส่งออก	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	84.69	101.37	102.27	83.77	85.20	100.00	1.71	0.15%
1	อินโดนีเซีย	36.55	43.15	35.00	33.53	25.75	30.22	-23.22	-8.38%
2	อินเดีย	4.46	13.15	23.64	25.75	24.44	28.68	-5.08	53.02%
3	ปาปัว นิวกินี	9.60	20.59	12.66	7.69	22.24	26.10	189.19	23.37%
4	วานูอาตู	4.90	9.04	10.11	3.66	5.60	6.57	52.74	3.39%
5	หมู่เกาะโซโลมอน	2.56	4.30	5.77	3.76	3.51	4.12	-6.60	8.23%
6	อียิปต์	1.35	1.17	0.97	0.91	0.62	0.72	-31.97	-17.79%
7	ฝรั่งเศส	0.01	0.03	0.48	0.51	0.53	0.63	4.31	158.16%
8	สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ติมอร์-เลสเต	0.17	0.45	0.70	0.38	0.51	0.60	32.38	32.00%
9	ศรีลังกา	1.63	1.46	2.67	1.26	0.48	0.56	-62.27	-26.57%
10	คิริบาส	0.24	1.57	0.95	0.23	0.40	0.47	76.55	13.20%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ **น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ)** (พิกัดศุลกากร 1513.11)

มูลค่าการส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11)

ในปี 2567 โลกส่งออกเป็นมูลค่า 1,938.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 33.47 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 16.91 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (สัดส่วนร้อยละ 63.98) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 21.28) และศรีลังกา (ร้อยละ 3.37) สำหรับไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับที่ 17 ของโลก มูลค่า 2.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 0.12) ดังตารางที่ 3 - 15

ตารางที่ 3 - 15 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้ส่งออก	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	1,037.37	1,732.84	2,293.64	1,452.20	1,938.18	100.00	33.47	16.91%
1	ฟิลิปปินส์	530.32	986.06	1,460.52	816.67	1,239.97	63.98	51.83	23.66%
2	อินโดนีเซีย	236.33	420.29	512.19	346.31	412.53	21.28	19.12	14.94%
3	ศรีลังกา	73.35	82.69	64.63	56.57	65.37	3.37	15.55	-2.84%
4	เนเธอร์แลนด์	25.10	37.15	49.79	46.07	57.00	2.94	23.72	22.76%
5	ปาปัว นิวกินี	24.28	56.90	64.01	29.72	47.73	2.46	60.61	18.41%
6	สโลวีเนีย	7.08	12.60	10.36	14.25	15.27	0.79	7.13	21.17%
7	มาเลเซีย	43.91	36.22	22.65	33.90	15.19	0.78	-55.18	-23.30%
8	สหรัฐอเมริกา	10.24	11.79	12.33	5.72	12.59	0.65	120.07	5.30%
9	เยอรมนี	22.26	21.73	13.12	11.87	11.85	0.61	-0.17	-14.58%
10	หมู่เกาะโซโลมอน	7.45	8.56	9.49	10.29	7.09	0.37	-31.16	-1.26%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

➤ น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19)

การส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19) ในปี 2567 โลกส่งออกเป็นมูลค่า 2,318.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) อยู่ที่ร้อยละ 48.52 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 17.43 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (สัดส่วนร้อยละ 40.81) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 20.74) และเนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 13.88) สำหรับไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับที่ 23 ของโลก มูลค่า 2.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 0.11) ดังตารางที่ 3 - 16

ตารางที่ 3 - 16 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศผู้ส่งออก	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	1,219.55	1,872.71	2,227.90	1,561.18	2,318.75	100.00	48.52	17.43%
1	ฟิลิปปินส์	243.88	392.76	639.43	355.68	946.37	40.81	166.07	40.35%
2	อินโดนีเซีย	309.41	538.95	606.19	396.71	480.96	20.74	21.24	11.66%
3	เนเธอร์แลนด์	241.39	343.47	382.42	289.49	321.83	13.88	11.17	7.45%
4	มาเลเซีย	165.95	256.99	233.62	167.86	161.02	6.94	-4.08	-0.75%
5	สเปน	13.47	22.61	33.81	53.96	65.14	2.81	20.73	48.30%
6	สหรัฐอเมริกา	40.41	50.95	55.00	46.73	58.12	2.51	24.36	9.51%
7	เวียดนาม	28.84	26.92	23.99	3.76	45.59	1.97	1111.24	12.13%
8	อินเดีย	29.28	43.71	46.36	38.37	45.51	1.96	18.59	11.66%
9	แคนาดา	25.00	18.98	17.03	23.27	30.20	1.30	29.77	4.84%
10	เยอรมนี	20.52	32.60	36.61	51.98	27.67	1.19	-46.76	7.76%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : Trade Map

3.2 สถานการณ์การค้าไทย

การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์สถานการณ์ การบริโภค และความต้องการใช้สินค้ามะพร้าวผลแก่ และสินค้าที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การนำเข้า – ส่งออกของไทย จากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ (Trade Report) **ครอบคลุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับมะพร้าวผลแก่ 7 ประเภทสินค้า** ได้แก่ (1) มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11) (2) มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12) (3) มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19) (4) เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00) (5) น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11) (6) น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19) และ (7) กะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93)

(1) การนำเข้า

ภาพรวมการนำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องของไทย 5 ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2567) พบว่า ปี 2567 ไทยนำเข้าสินค้ามะพร้าวผลแก่และสินค้าที่เกี่ยวข้อง เป็นมูลค่า 255.59 ล้านเหรียญสหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) ร้อยละ 148.60 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 8.19 ตลาดนำเข้าสำคัญของไทย ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วนร้อยละ 51.58) เวียดนาม (ร้อยละ 47.71) และฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 1.15) ดังตารางที่ 3 – 17

ตารางที่ 3 - 17 แสดงมูลค่านำเข้ามะพร้าวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องของไทย ปี 2563 – 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย สะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	172.46	115.12	155.34	102.81	255.59	100.00	148.60	8.19
1	อินโดนีเซีย	77.36	58.27	65.04	33.69	131.15	51.31	289.28	11.13
2	เวียดนาม	87.62	47.87	83.63	65.98	120.06	46.97	81.96	6.50
3	ฟิลิปปินส์	7.16	8.19	5.42	2.26	2.95	1.15	30.53	-16.25
4	ไทย	0.07	0.02	0.21	0.26	0.63	0.25	142.31	55.18
5	มาเลเซีย	0.08	0.03	0.45	0.06	0.35	0.14	483.33	34.34
6	เกาหลีใต้	-	-	-	0.01	0.12	0.05	1,100.00	-
7	จีน	-	0.03	-	-	0.08	0.03	-	-
8	เยอรมนี	0.03	0.02	0.06	0.04	0.07	0.03	75.00	18.47
9	เนเธอร์แลนด์	0.09	0.02	0.02	0.03	0.05	0.02	66.67	-11.09
10	ออสเตรเลีย	-	0.60	0.21	0.19	0.05	0.02	-73.68	-

หมายเหตุ : สาเหตุที่ไทยนำเข้าเป็นอันดับที่ 4 เนื่องจากเป็นสินค้าที่ถูกตีกลับจากต่างประเทศ

อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

เมื่อพิจารณารายสินค้า พบว่า ปี 2567 ไทยนำเข้าสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19) มีสัดส่วนการนำเข้ามากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 53.82 รองลงมา คือ กะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93) สัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 35.03 และมะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11) สัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 7.15 โดยแต่ละประเภทสินค้านี้มีรายละเอียดดังตารางที่ 3 – 18

ตารางที่ 3 – 18 แสดงสัดส่วนมูลค่านำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้อง ปี 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

พิกัดศุลกากร	สินค้า	มูลค่านำเข้า	สัดส่วน
0801.11	มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut)	18.28	7.15
0801.19	มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ	138.06	54.02
1513.11	น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ)	9.53	3.73
1513.19	น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ	0.19	0.07
2106.90.93	กะทิ	89.53	35.03
รวม		255.59	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

หมายเหตุ : ปี 2567 ไทยไม่มีการนำเข้า 1) มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12)

และ 2) เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00)

โดยสินค้าที่ไทยนำเข้า 3 ตัวหลักรวมกันมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 96.20 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด มีรายละเอียด ดังนี้

➤ มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11)

การนำเข้าสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (พิกัดศุลกากร 0801.11) ในปี 2567 ไทยมีมูลค่าการนำเข้า 18.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 7.13 ของมูลค่านำเข้าสินค้ามะพร้าว และสินค้าที่เกี่ยวข้องทั้งหมด การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) ร้อยละ 119.47 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ -11.39 มีตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วนร้อยละ 47.82) เวียดนาม (ร้อยละ 37.45) และฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 14.31) ดังตารางที่ 3 - 19

ตารางที่ 3 - 19 แสดงมูลค่านำเข้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) ของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	29.65	29.85	17.84	8.33	18.28	100.00	119.47	-11.39%
1	อินโดนีเซีย	10.87	8.86	5.64	2.20	8.74	47.82	297.67	-5.31%
2	เวียดนาม	11.85	13.91	8.33	3.94	6.85	37.45	73.69	-12.81%
3	ฟิลิปปินส์	6.92	7.08	3.87	2.15	2.62	14.31	21.76	-21.60%
4	จีน	-	-	-	-	0.08	0.42	-	-
5	สหรัฐอเมริกา	-	0.00	-	-	0.00	-	-	-
6	ศรีลังกา	0.00	-	-	-	0.00	-	-	-89.81%
7	ไทย	-	-	-	0.04	-	-	-	-
8	สวีเดน	-	-	-	-	-	-	-	-
9	สิงคโปร์	0.00	-	-	-	-	-	-	-100.00%
10	อิสราเอล	-	-	-	0.00	-	-	-	-

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

➤ มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19)

การนำเข้าสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19)

ในปี 2567 ไทยมีมูลค่าการนำเข้า 138.06 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นร้อยละ 53.82 ของมูลค่านำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องทั้งหมด การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) ร้อยละ 320.48 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 1.42 มีตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วนร้อยละ 67.18) และเวียดนาม (ร้อยละ 32.66) ดังตารางที่ 3 - 20

ตารางที่ 3 - 20 แสดงมูลค่านำเข้าสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ ของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	130.48	71.82	42.35	32.83	138.06	100.00	320.48	1.42%
1	อินโดนีเซีย	54.70	37.90	28.03	17.67	92.74	67.18	424.84	14.11%
2	เวียดนาม	75.77	33.88	14.22	15.09	45.09	32.66	198.74	-12.17%
3	ไทย	0.01	0.02	0.11	0.07	0.23	0.17	222.70	156.72%
4	จีน	-	0.03	-	-	-	-	-	-
5	ฟิลิปปินส์	0.00	0.00	-	-	-	-	-	-
6	สวีเดน	0.00	-	-	-	-	-	-	-
7	สหรัฐอเมริกา	-	0.00	-	-	-	-	-	-
8	สหราชอาณาจักร	-	-	0.00	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

สาเหตุที่ไทยนำเข้าเป็นอันดับที่ 3 เนื่องจากเป็นสินค้าที่ถูกตักกลับจากต่างประเทศ

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

➤ **กะทิ** (พิกัดศุลกากร 2106.90.93)

การนำเข้าสินค้ากะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93) ในปี 2567 ไทยนำเข้าเป็นมูลค่า 89.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 34.90 ของมูลค่านำเข้าสินค้ามะพร้าวและสินค้าที่เกี่ยวข้องทั้งหมด การเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 2567) ร้อยละ 59.14 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 9.79 มีตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ เวียดนาม (สัดส่วนร้อยละ 75.90) และอินโดนีเซีย (ร้อยละ 22.95) ดังตารางที่ 3 - 21

ตารางที่ 3 - 21 แสดงมูลค่านำเข้าสินค้ากะทิของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	-	-	74.27	56.26	89.53	100.00	59.14	9.79%
1	เวียดนาม	-	-	61.04	46.92	67.95	75.90	44.82	5.51%
2	อินโดนีเซีย	-	-	12.46	8.83	20.55	22.95	132.73	28.42%
3	ไทย	-	-	0.08	0.11	0.38	0.43	245.45	117.94%
4	มาเลเซีย	-	-	0.44	0.06	0.35	0.39	483.33	-10.81%
5	เกาหลีใต้	-	-	-	0.01	0.12	0.13	1,100.00	-
6	ฟิลิปปินส์	-	-	-	0.05	0.10	0.11	100.00	-
7	สหรัฐอเมริกา	-	-	0.16	0.18	0.02	0.03	-88.89	-64.64%
8	สหราชอาณาจักร	-	-	-	-	0.01	0.01	-	-
9	ญี่ปุ่น	-	-	0.03	0.03	0.01	0.01	-66.67	-42.26%
10	เนเธอร์แลนด์	-	-	-	-	0.01	0.01	-	-

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ : สาเหตุที่ไทยนำเข้าเป็นอันดับที่ 3 เนื่องจากเป็นสินค้าที่ถูกตีกลับจากต่างประเทศ

อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ปี 2563 - 2564 สินค้ากะทิ พิกัดศุลกากร 2106.90.93 เป็นส่วนหนึ่งของพิกัดศุลกากร (ปี 2017) 2106.90.99

(2) การส่งออก

ภาพรวมการส่งออกสินค้ามะพร้าวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง 7 ประเภทสินค้า ปีย้อนหลัง (ปี 2563 - 2567) พบว่าในปี 2567 ไทยมีมูลค่าการส่งออก 731.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ -9.96 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 35.25 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ จีน (สัดส่วนร้อยละ 38.01) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 24.27) และออสเตรเลีย (ร้อยละ 4.58) ดังตารางที่ 3 - 22

ตารางที่ 3 - 22 แสดงมูลค่าส่งออกมะพร้าวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	218.78	319.99	785.90	812.92	731.98	100	-9.96	35.25%
1	จีน	164.09	260.12	360.12	412.68	278.21	38.01	-32.58	14.11%
2	สหรัฐอเมริกา	19.09	18.05	149.72	155.03	177.66	24.27	14.60	74.65%
3	ออสเตรเลีย	3.60	3.41	44.03	31.13	33.51	4.58	7.65	74.72%
4	แคนาดา	1.18	1.30	27.86	23.94	27.65	3.78	15.49	120.06%
5	สหราชอาณาจักร	0.08	0.09	21.73	25.80	25.86	3.53	0.25	318.91%
6	ฮ่องกง	2.11	2.72	22.28	14.54	17.73	2.42	21.91	70.23%
7	สิงคโปร์	8.15	8.61	18.47	16.84	16.16	2.21	-4.04	18.68%
8	เนเธอร์แลนด์	1.82	2.48	4.99	8.19	11.81	1.61	44.14	59.68%
9	สปป. ลาว	2.30	2.43	8.82	7.52	9.13	1.25	21.43	41.16%
10	ไต้หวัน	0.22	0.39	8.86	7.28	8.31	1.13	14.09	148.31%

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

โดยปี 2567 สินค้ากะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93) มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุดร้อยละ 55.52 รองลงมา คือ มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19) ร้อยละ 31.00 และมะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12) ร้อยละ 12.66 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3 - 23 และภาพที่ 3 - 1

ตารางที่ 3 - 23 แสดงสัดส่วนมูลค่าส่งออกของไทยของสินค้ามะพร้าวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

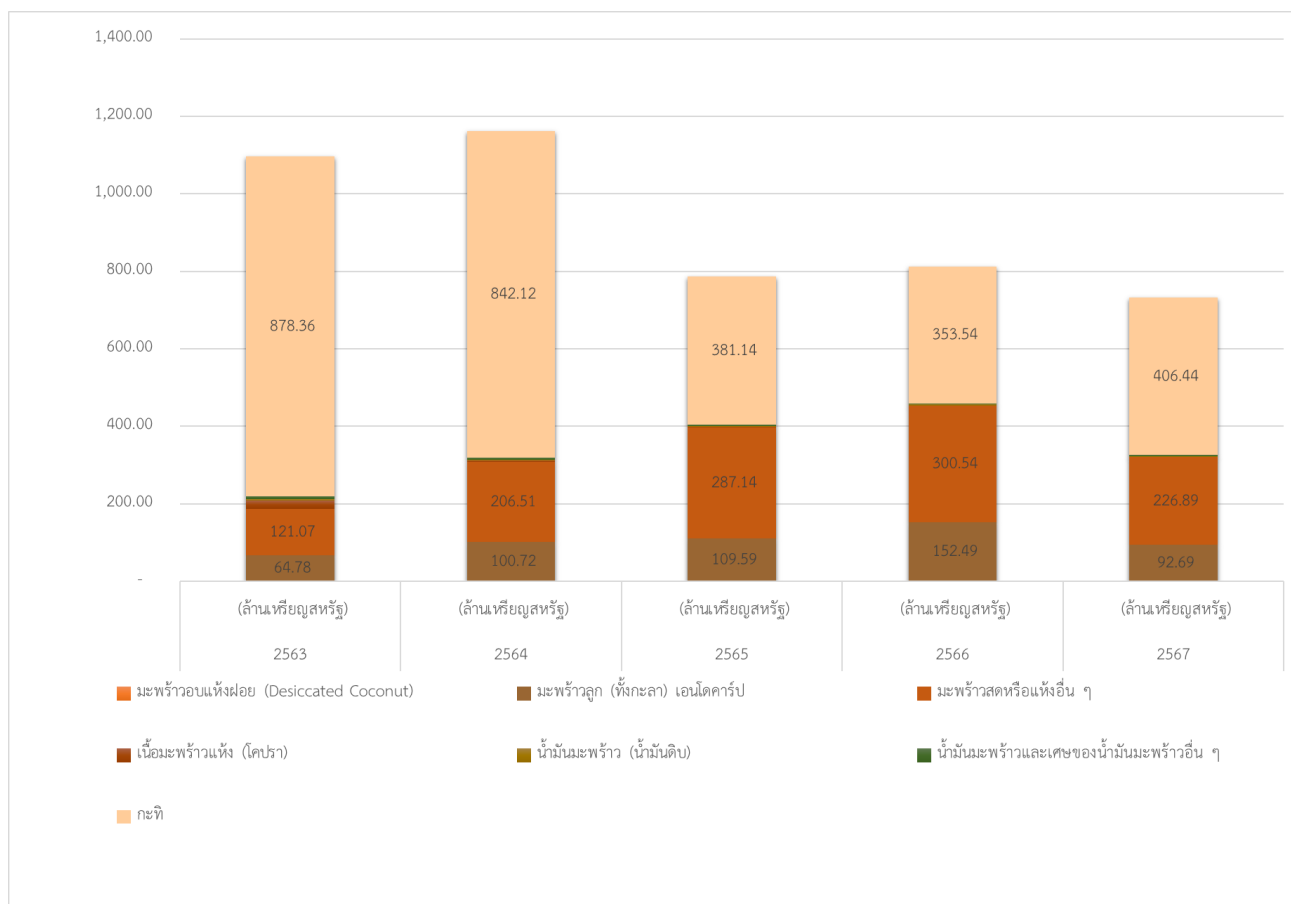
หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ

พิกัดศุลกากร	ชื่อสินค้า	2563	2564	2565	2566	2567	
						มูลค่า	สัดส่วน
รวม		1,097.14	1,162.10	785.90	1,126.97	731.99	100
0801.11	มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut)	1.80	0.95	0.83	0.61	1.02	0.14
0801.12	มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป	64.78	100.72	109.59	152.49	92.69	12.66
0801.19	มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ	121.07	206.51	287.14	300.54	226.89	31.00
1203.00	เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา)	21.39	3.28	1.69	0.47	0.06	0.01
1513.11	น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ)	3.62	1.41	1.69	2.30	2.41	0.33
1513.19	น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ	6.11	7.11	3.81	2.97	2.49	0.34
2106.90.93	กะทิ	878.36	842.12	381.14	353.54	406.44	55.52

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

ภาพที่ 3 - 1 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ามะพร้าวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องของไทย ปี 2563 - 2567



ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

➤ มะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) (พิกัดศุลกากร 0801.11)

การส่งออกสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (พิกัดศุลกากร 0801.11) ในปี 2567 ไทยมีมูลค่าการส่งออก 1.02 ล้านเหรียญสหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ 65.44 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ - 13.35 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ปากีสถาน (สัดส่วนร้อยละ 30.87) เวียดนาม (ร้อยละ 30.81) และกัมพูชา (ร้อยละ 16.94) ดังตารางที่ 3 - 24

ตารางที่ 3 - 24 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ามะพร้าวอบแห้งฝอย (Desiccated Coconut) ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	1.80	0.95	0.83	0.61	1.02	100.00	65.44	-13.35%
1	ปากีสถาน	0.25	0.23	0.21	0.22	0.31	30.87	41.67	5.86%
2	เวียดนาม	-	0.05	-	-	0.31	30.81	-	-
3	กัมพูชา	0.05	0.03	0.05	0.10	0.17	16.94	74.21	36.91%
4	ญี่ปุ่น	0.00	0.00	-	0.00	0.04	4.43	3,145.64	431.40%
5	สหรัฐอเมริกา	0.99	0.34	0.34	0.08	0.03	3.39	-56.72	-56.86%
6	ซาอุดีอาระเบีย	0.01	0.01	0.00	0.00	0.03	2.94	833.85	32.85%
7	บังกลาเทศ	0.04	0.00	0.01	0.00	0.02	2.25	6,234.23	-15.26%
8	อิสราเอล	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	2.12	16.65	23.27%
9	จีน	0.03	0.04	0.05	0.05	0.01	1.14	-76.58	-18.83%
10	สปป. ลาว	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.63	-16.87	153.62%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

➤ มะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12)

การส่งออกสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ป (พิกัดศุลกากร 0801.12) ในปี 2567 ไทยมีมูลค่าการส่งออก 92.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ -39.22 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 9.37 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ จีน (สัดส่วนร้อยละ 92.68) สิงคโปร์ (ร้อยละ 3.18) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 2.06) ดังตารางที่ 3 - 25

ตารางที่ 3 - 25 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ามะพร้าวลูก (ทั้งกะลา) เอนโดคาร์ปของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	64.78	100.72	109.59	152.49	92.69	100	-39.22	9.37%
1	จีน	59.43	93.68	102.46	145.46	85.91	92.68	-40.94	9.65%
2	สิงคโปร์	1.11	4.05	3.86	2.14	2.94	3.18	-	27.59%
3	สหรัฐอเมริกา	0.47	-	0.35	1.34	1.91	2.06	42.08	41.62%
4	ฮ่องกง	2.02	1.99	2.04	2.05	1.05	1.13	-48.73	-15.10%
5	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	0.22	0.18	0.06	0.42	0.33	0.36	-20.25	11.53%
6	มาเก๊า	-	-	-	0.45	0.15	0.16	-66.67	-
7	อินโดนีเซีย	0.08	0.16	0.04	0.01	0.10	0.11	844.27	4.41%
8	สหราชอาณาจักร	-	-	-	0.00	0.08	0.08	3023.51	-
9	แคนาดา	0.04	0.07	0.11	0.09	0.07	0.07	-24.37	11.62%
10	เนเธอร์แลนด์	-	0.03	-	0.06	0.05	0.06	-5.80	-

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

➤ มะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19)

การส่งออกสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 0801.19) ในปี 2567 ไทยมีมูลค่าการส่งออก 226.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ -24.50 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ 17.00 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ จีน (สัดส่วน ร้อยละ 79.61) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 8.85) และฮ่องกง (ร้อยละ 2.73) ดังตารางที่ 3 - 26

ตารางที่ 3 - 26 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ามะพร้าวสดหรือแห้งอื่น ๆ ของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	121.07	206.51	287.14	300.54	226.89	100	-24.50	17.00%
1	จีน	83.67	162.87	241.76	249.38	180.63	79.61	-27.57	21.22%
2	สหรัฐอเมริกา	17.55	17.64	17.08	23.19	20.08	8.85	-	3.42%
3	ฮ่องกง	5.10	5.94	6.76	6.13	6.20	2.73	1.08	4.99%
4	สิงคโปร์	2.98	5.24	6.39	4.46	3.96	1.74	-11.18	7.36%
5	ออสเตรเลีย	3.42	3.27	3.89	3.43	3.58	1.58	4.39	1.14%
6	เนเธอร์แลนด์	2.07	2.66	2.58	2.74	3.29	1.45	20.11	12.35%
7	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	1.86	2.16	2.45	3.45	2.77	1.22	-19.82	10.53%
8	แคนาดา	1.01	1.15	0.84	2.02	1.97	0.87	-2.71	18.15%
9	อินโดนีเซีย	0.24	0.84	1.15	0.89	0.65	0.29	-26.64	27.81%
10	กัมพูชา	0.44	0.68	0.59	0.34	0.47	0.21	39.59	1.62%

หมายเหตุ : อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

➤ เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00)

การส่งออกสินค้าเนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) (พิกัดศุลกากร 1203.00) ในปี 2567 ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 0.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ - 87.52 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ - 77.16 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ จีน (สัดส่วน ร้อยละ 77.22) สวีเดน (ร้อยละ 13.96) และออสเตรเลีย (ร้อยละ 6.52) ดังตารางที่ 3 - 27

ตารางที่ 3 - 27 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้าเนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา) ของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	21.39	3.28	1.69	0.47	0.06	100.00	-87.52	-77.16%
1	จีน	20.60	3.15	1.62	0.46	0.04	77.22	-90.19	-78.39%
2	สวีเดน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	13.96	385.24	25.93%
3	ออสเตรเลีย	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00	6.52	53.07	2.12%
4	ฮ่องกง	0.51	0.02	-	0.00	0.00	0.99	160.86	-81.63%
5	ออสเตรีย	-	-	0.00	0.00	0.00	0.47	185.79	-
6	มาเก๊า	-	-	-	-	0.00	0.40	-	-
7	บาร์เรน	0.01	0.01	0.00	-	0.00	0.19	-	-64.45%
8	สหรัฐอเมริกา	-	0.01	-	-	0.00	0.11	-	-
9	สหราชอาณาจักร	-	0.00	0.00	-	0.00	0.10	-	-
10	สวิตเซอร์แลนด์	0.00	-	-	0.00	0.00	0.02	-64.52	-72.55%

หมายเหตุ อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

➤ น้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11)

มูลค่าการส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) (พิกัดศุลกากร 1513.11)

ในปี 2567 ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 2.41 ล้านเหรียญสหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ 4.78 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ - 9.67 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ รัสเซีย (สัดส่วนร้อยละ 19.14) จีน (ร้อยละ 13.95) และญี่ปุ่น (ร้อยละ 11.14) ดังตารางที่ 3 - 28

ตารางที่ 3 - 28 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าว (น้ำมันดิบ) ของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	3.62	1.41	1.69	2.30	2.41	100	4.78	-9.67%
1	รัสเซีย	0.01		0.43	0.56	0.46	19.14	-17.86	160.43%
2	จีน	0.19	0.17	0.13	0.28	0.34	13.95	21.43	15.66%
3	ญี่ปุ่น	0.69	0.42	0.32	0.27	0.27	11.14	-	-20.91%
4	สหราชอาณาจักร				-	0.24	9.79	-	-
5	ฮ่องกง	0.22	0.21	0.13	0.16	0.19	7.8	18.75	-3.60%
6	ซาอุดีอาระเบีย	0.77		0.12	0.10	0.19	7.77	90.00	-29.52%
7	เกาหลีใต้	0.39	0.10	0.08	0.06	0.17	6.86	183.33	-18.75%
8	คูเวต	0.82		0.23	0.23	0.15	6.27	-34.78	-34.60%

หมายเหตุ อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

➤ น้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19)

การส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19) ในปี 2567 ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 2.49 ล้านเหรียญสหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ -16.16 อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ -20.08 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น (สัดส่วนร้อยละ 36.38) บังกลาเทศ (ร้อยละ 13.68) และเกาหลีใต้ (ร้อยละ 11.83) ดังตารางที่ 3 - 29

ตารางที่ 3 - 29 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ ของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	6.11	7.11	3.81	2.97	2.49	100	-16.16	-20.08%
1	ญี่ปุ่น	1.41	1.81	1.31	0.92	0.91	36.38	-1.25	-10.43%
2	บังกลาเทศ	0.11	0.02	0.04	0.25	0.34	13.68	36.10	33.26%
3	เกาหลีใต้	0.51	0.66	0.36	0.42	0.29	11.83	-30.03	-13.02%
4	ฮ่องกง	0.30	0.42	0.35	0.21	0.29	11.52	35.21	-0.97%
5	กัมพูชา	0.04	0.07	0.08	0.13	0.18	7.37	42.79	43.70%
6	รัสเซีย	0.89	1.09	0.25	0.12	0.10	4.19	-14.84	-41.51%
7	มาเลเซีย	0.04	0.05	0.05	0.08	0.08	3.09	-7.88	18.58%
8	คูเวต				0.00	0.05	1.83	86,921.30	
9	ไต้หวัน	0.23	0.29	0.16	0.04	0.04	1.65	-7.06	-35.09%
10	แคนาดา	0.01	0.02	0.05	0.01	0.04	1.55	403.33	41.00%

หมายเหตุ อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

สินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19) ประกอบด้วย (1) สินค้าแปรรูปของน้ำมันมะพร้าวที่ไม่ทำให้บริสุทธิ์ (1513.19.10) (2) สินค้าน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19.90)

โดยปี 2567 การส่งออก (1) สินค้าน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19.90) มีมูลค่า 208,396.59 เหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.36 ของการส่งออกสินค้าน้ำมันมะพร้าวและเศษของน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ ทั้งหมด และ (2) สินค้าน้ำมันมะพร้าวอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 1513.19.90) มีมูลค่า 2,283,995.89 เหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 91.64

➤ **กะทิ** (พิกัดศุลกากร 2106.90.93)

การส่งออกสินค้ากะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93) ในปี 2567 ไทยส่งออก เป็นมูลค่า 406.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลง (ปี 2563 - 2567) ร้อยละ 14.96 อัตราการ เติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ร้อยละ - 17.52 มีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (สัดส่วนร้อยละ 38.28) ออสเตรเลีย (ร้อยละ 7.36) และแคนาดา (ร้อยละ 6.29) ดังตารางที่ 3 - 30

ตารางที่ 3 - 30 แสดงมูลค่าส่งออกสินค้ากะทิของไทย ปี 2563 - 2567

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อันดับ	ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567		ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง (ปี 2566 - 67)	อัตราการเติบโต เฉลี่ยสะสม (CAGR) (ร้อยละต่อปี)
						มูลค่า	สัดส่วน		
	โลก	878.36	842.12	381.14	353.54	406.44	100.00	14.96	-17.52%
1	สหรัฐอเมริกา	231.94	213.16	131.92	130.37	155.58	38.28	19.34	-9.50%
2	ออสเตรเลีย	47.18	39.69	40.08	27.61	29.89	7.36	8.26	-10.78%
3	แคนาดา	34.65	36.22	26.86	21.78	25.56	6.29	17.37	-7.33%
4	สหราชอาณาจักร	41.51	44.67	21.66	25.61	25.20	6.20	-1.59	-11.73%
5	เนเธอร์แลนด์	20.05	29.25	19.69	11.72	14.37	3.53	22.57	-7.99%
6	สปป. ลาว	11.91	12.25	4.03	7.41	11.75	2.89	58.61	-0.33%
7	จีน	129.06	113.32	14.01	17.06	11.25	2.77	-34.06	-45.67%
8	ฮ่องกง	12.88	13.23	9.19	8.29	8.44	2.08	1.84	-10.02%
9	ฝรั่งเศส	10.48	9.29	8.75	7.10	8.20	2.02	15.50	-5.96%
10	ญี่ปุ่น	62.99	70.65	6.88	5.98	7.59	1.87	26.84	-41.09%

หมายเหตุ ปี 2563 -2564 ใช้พิกัดศุลกากร (ปี 2017) 2106.90.99

หมายเหตุ ปี 2563 - 2564 ใช้พิกัดศุลกากร (ปี 2017) 2106.90.99

อันดับพิจารณาจากตัวเลขปีล่าสุด (ปี 2567)

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์

สินค้ากะทิ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93) ประกอบด้วย (1) สินค้ากะทิสสำเร็จรูป บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.001) (2) กะทิแช่แข็ง (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.002) (3) กะทิผง (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.003) (4) กะทิอื่น ๆ (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.090) และ (5) กะทิสสำเร็จรูป (อินทรีย์) (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.501) โดยปี 2567 พบว่า สินค้ากะทิ แต่ละตัวมีมูลค่าและสัดส่วนการส่งออก ดังนี้

- (1) **สินค้าน้ำกะทิสสำเร็จรูป บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้** (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.001) มีมูลค่าส่งออก 378.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 93.15 ของการส่งออกสินค้าน้ำกะทิทั้งหมด
- (2) **กะทิแช่แข็ง** (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.002) มูลค่าส่งออก 0.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วนร้อยละ 0.15
- (3) **กะทิผง** (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.003) มูลค่าส่งออก 9.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วนร้อยละ 2.26
- (4) **กะทิอื่น ๆ** (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.090) มูลค่าส่งออก 11.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วนร้อยละ 2.04
- (5) **สินค้าน้ำกะทิสสำเร็จรูป (อินทรีย์)** (พิกัดศุลกากร 2106.90.93.501) มูลค่าส่งออก 6.09 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วนร้อยละ 1.50

บทที่ 4 กฎระเบียบ ข้อกำหนด มาตรการทางการค้า

4.1 คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืชชุดใหม่ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2567 โดยมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานและกรรมการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ นายกสมาคมผู้ผลิตน้ำมันถั่วเหลืองและรำข้าว นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย นายกสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มประเทศไทย นายกสมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์ม นายกสมาคมโรงสกัดน้ำมันปาล์ม และนายกสมาคมผู้เลี้ยงไก่เนื้อเพื่อการส่งออก โดยมีเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ และอำนาจ

- 1) เสนอนโยบาย แผนการบริหาร การจัดการ การพัฒนาการผลิตและการตลาดพืชน้ำมัน และน้ำมันต่อคณะรัฐมนตรี
- 2) กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต การจำหน่าย การแปรรูป การนำเข้า การส่งออก การใช้ทดแทนพลังงาน รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับพืชน้ำมัน และน้ำมันพืช
- 3) เร่งรัด ส่งเสริม และประสานงานให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน สถาบันการเงิน เกษตรกร อุตสาหกรรมน้ำมันพืช และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
- 4) มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเป็นรายสินค้าที่เกี่ยวข้องตามความชัดเจน

4.2 ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม พ.ศ. 2561 – 2579

โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำขึ้นโดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับมะพร้าวในการพัฒนาการผลิต การแปรรูป และการตลาด มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมะพร้าวให้มีปริมาณผลผลิตให้เพียงพอและคุณภาพตามความต้องการของผู้บริโภค เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความสามารถในการผลิต ลดต้นทุนการผลิต ป้องกันการกำจัดศัตรูมะพร้าว และพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งสามารถ

พึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปมะพร้าวหลากหลายรูปแบบ สร้างโอกาสทางการค้าและสร้างมูลค่าเพิ่ม ผ่านการกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ดังนี้

- 1) **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่
- 2) **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว
- 3) **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** ด้านการพัฒนาการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มะพร้าว
- 4) **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** ด้านการพัฒนาด้านการตลาด

โดยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เกษตรกร บริษัท ภาคเอกชน ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ตามบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบร่วมกันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช กำกับดูแลการจัดทำยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม พ.ศ. 2561
- 2) คณะรัฐมนตรี พิจารณานุมัติให้มีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ 1 พ.ศ. 2561 – 2564⁹
- 3) สำนักงบประมาณ สนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการอย่างครบถ้วนและต่อเนื่องตรงตาม ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ
- 4) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พัฒนาการผลิตมะพร้าวให้สอดคล้องกับความต้องการ พัฒนาการผลิตมะพร้าวให้มีคุณภาพ ผ่านการรับรองตามมาตรฐานไทยและมาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การแปรรูป การตลาด ตลอดจนศึกษาวิจัยด้านการเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และพัฒนาคุณภาพมะพร้าวให้ดียิ่งขึ้น
- 5) กระทรวงอุตสาหกรรม ให้ความรู้ในการแปรรูปผลผลิตมะพร้าวหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องจากมะพร้าว พัฒนาศักยภาพการผลิตของโรงงานแปรรูปมะพร้าวให้สูงขึ้น รวมทั้งศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแปรรูปมะพร้าวเพิ่มขึ้น
- 6) กระทรวงพาณิชย์ สนับสนุนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์การผลิต การตลาด และความต้องการการบริโภคมะพร้าวของต่างประเทศ จัดหาช่องทางขยายตลาดส่งออกมะพร้าว ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบทางการค้าต่าง ๆ ของประเทศคู่ค้าแก่ผู้ประกอบการและผู้ส่งออก ตลอดจนปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการส่งออก รวมทั้งศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิถีตลาด และเปิดช่องทางการตลาดใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกมะพร้าว

⁹คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๔ 3 ตุลาคม 2560

7) ภาคเอกชน โรงงานแปรรูปมะพร้าว ให้ความร่วมมือกับรัฐอย่างเต็มที่ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ให้ข้อมูลข่าวสารด้านราคา ต้นทุนการผลิต และความต้องการการใช้มะพร้าวของภาคเอกชน และให้ความเป็นธรรมกับเกษตรกรในการซื้อมะพร้าวเข้าโรงงาน สนับสนุนกิจกรรมของสถาบันเกษตรกร ตลอดจนช่วยแก้ไขปัญหาในเวลาที่เกิดภาวะราคามะพร้าวตกต่ำ

4.3 มาตรการสินค้าเกษตร มะพร้าว

คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง มะพร้าว เป็นมาตรฐานทั่วไป ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย มาตรฐานเลขที่ มกษ. 18 – 2554 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 10 มกราคม 2555

มาตรฐานนี้ เป็นแนวทางสำหรับการผลิตและการค้าของมะพร้าว เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยกำหนดสาระสำคัญ ดังนี้

1) **ขอบข่าย** ครอบคลุมมะพร้าวแก่ (Mature coconut) พันธุ์ที่ผลิตเป็นการค้าซึ่งได้มาจากพืชที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Cocos nucifera* L. วงศ์ Arecaceae สำหรับบริโภคสดหรือเป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตในอุตสาหกรรม

2) **นิยาม** (1) มะพร้าวทั้งผล (whole mature coconut) หมายถึง มะพร้าวที่ยังไม่ปอกเปลือก โดยยังมีส่วนของเปลือกชั้นนอก (Exocarp) และเปลือกชั้นกลาง (Mesocarp) หุ้มเปลือกชั้นในหรือกะลามะพร้าว (Endocarp) (2) มะพร้าวปอกเปลือกชั้นนอก (Semi – Dehusked mature coconut) หมายถึง ผลมะพร้าวแก่ที่ผ่านการปอกเปลือกชั้นนอกออก เหลือส่วนของเปลือกชั้นกลางบางส่วนหุ้มกะลามะพร้าว (3) มะพร้าวปอกเปลือกเหลือจุก (DE husked mature coconut except perianth area) หมายถึง ผลมะพร้าวแก่ที่ผ่านการปอกเปลือกชั้นนอกและเปลือกชั้นกลางออก โดยเหลือส่วนของเปลือกชั้นกลางหุ้มเฉพาะบริเวณตาของกะลามะพร้าวไว้ (4) มะพร้าวปอกเปลือกออกทั้งหมด (Fully DE husked mature coconut) หมายถึง ผลมะพร้าวแก่ที่ผ่านการปอกเปลือกชั้นนอกและเปลือกชั้นกลางออกทั้งหมด เหลือเฉพาะกะลามะพร้าว

3) **ประเภท** โดยมะพร้าวทางการค้ามี 4 ประเภท ได้แก่ มะพร้าวทั้งผล มะพร้าวปอกเปลือกชั้นนอก มะพร้าวปอกเปลือกเหลือจุก และมะพร้าวปอกเปลือกออกทั้งหมด

4) **คุณภาพมะพร้าว** มะพร้าวต้องมีลักษณะตรงตามพันธุ์ ไม่แตก ไม่งอก ไม่มีศัตรูพืช ไม่เน่าเสีย และไม่มีสารปนเปื้อนที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งต้องมีอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมกับสายพันธุ์ ได้รับการดูแลหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา และขนส่งอย่างถูกต้อง เพื่อให้มะพร้าวอยู่ในสภาพที่ยอมรับได้เมื่อถึงปลายทาง ซึ่งมะพร้าวแก่เหมาะสมสำหรับเก็บเกี่ยวเมื่ออายุประมาณ 11 - 12 เดือน ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ โดยสังเกตจากสีของเปลือกและปริมาณน้ำในผลที่น้อย เมื่อเขย่าจะได้ยินเสียงน้ำโคลน

- 5) **ขนาด** กำหนดขนาดของมะพร้าวตามน้ำหนักเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ขนาดใหญ่ (>2.0 กก.) (2) ขนาดกลาง (1.0-2.0 กก.) และ (3) ขนาดเล็ก (0.5-1.0 กก.)
- 6) **เกณฑ์ความคาดเคลื่อน** ระบุเรื่องขนาดที่ยอมรับให้มีได้ในสินค้าแต่ละรุ่น ให้มีมะพร้าวที่ขนาดใหญ่กว่าหรือเล็กกว่าชั้นถัดไปหนึ่งชั้นปนมาได้ไม่เกิน 10% โดยจำนวนหรือน้ำหนักมะพร้าว
- 7) **เอกสารกำกับสินค้า** ต้องระบุชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต หรือผู้รวบรวม หรือประเทศผู้ผลิต รวมทั้งรหัสขนาดในกรณีที่มีการคัดขนาด
- 8) **เครื่องหมายการตรวจสอบทางราชการ หรือเครื่องหมายการรับรอง** ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าหรือหน่วยตรวจ หรือหน่วยรับรองกำหนด
- 9) **สารปนเปื้อน** ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการปนเปื้อน
- 10) **สารพิษตกค้าง** ชนิดและปริมาณสารพิษตกค้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 11) **สุขลักษณะ** การเก็บเกี่ยว การปฏิบัติต่อมะพร้าวในขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงการเก็บรักษา การบรรจุ และการขนส่งต้องปฏิบัติอย่างถูกคุณลักษณะ
- 12) **วิธีวิเคราะห์ชักตัวอย่าง** ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวกับวิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง

4.4 มาตรการป้องกันการใช้แรงงานลิงในกระบวนการผลิตมะพร้าวเพื่อส่งออก (Monkey Free Plus)

กรมวิชาการเกษตร กำหนดมาตรการป้องกันการใช้แรงงานลิงในกระบวนการผลิตมะพร้าวเพื่อส่งออก (Monkey Free Plus) เพื่อให้กระบวนการเก็บเกี่ยวผลผลิตมะพร้าวปราศจากการใช้แรงงานลิง และผลักดันให้เกษตรกรที่ผลิตมะพร้าวเพื่อส่งโรงงานแปรรูป ผลิตมะพร้าวปลอดภัย โดยไม่ใช้แรงงานลิง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า

โดยกำหนดให้ผู้ประสงค์การรับรอง Monkey Free Plus ต้องผ่านการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช หรือการผลิตพืชอินทรีย์อื่นจากกรมวิชาการเกษตรหรือหน่วยรับรองที่กรมวิชาการเกษตรให้การยอมรับ และผ่านการตรวจประเมิน ดังนี้

- 1) เก็บเกี่ยวผลผลิตมะพร้าวโดยใช้แรงงานคน
- 2) เก็บเกี่ยวผลผลิตมะพร้าวโดยใช้เครื่องมือเก็บเกี่ยวเฉพาะ
- 3) ไม่มีการใช้แรงงานสัตว์ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตมะพร้าว
- 4) ไม่มีการเลี้ยงลิงเพื่อใช้ประโยชน์ในการใช้แรงงานลิงในการเก็บเกี่ยว
- 5) มีแผนการปลูกมะพร้าวพันธุ์ดีทดแทน

ซึ่งกระบวนการตรวจรับรองแปลง Monkey Free Plus จะผลักดันแหล่งผลิตมะพร้าว เข้าสู่การรับรองมาตรฐาน GAP หรือ Organic ที่ไม่ใช้แรงงานลิงในการเก็บเกี่ยว ทำให้ผู้ประกอบการมีวัตถุดิบสำหรับการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว ที่ผ่านการตรวจรับรองแล้วว่าไม่มีการใช้ลิงในกระบวนการผลิต

4.5 มาตรการนำเข้า มะพร้าว และ น้ำมันมะพร้าว

➤ เนื้อมะพร้าว

พิกัดศุลกากรและรหัสสถิติ	ประกาศฯ/ระเบียบฯ	สาระสำคัญ	เหตุผล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผู้มีอำนาจอนุญาต
1203.00.00.000 (เนื้อมะพร้าวแห้ง)	- ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 67) พ.ศ. 2532 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2532	- กำหนดให้มะพร้าวทั้งลูกจะปอกเปลือกหรือไม่ก็ตาม และเนื้อมะพร้าวทั้งสด และแห้งเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร (ยกเว้นการนำติดตัวเข้ามาเพื่อใช้เฉพาะตัว หรือนำเข้ามามากับยานพาหนะเพื่อใช้ในยานพาหนะนั้น หรือนำเข้ามาเพื่อเป็นตัวอย่าง หรือเพื่อการศึกษา วิเคราะห์เท่าที่จำเป็น)	เพื่อความมั่นคงและเสถียรภาพแห่งเศรษฐกิจของประเทศไทย	กรมการค้าต่างประเทศ (กองบริหารสินค้า ข้อยกอลงและมาตรการการค้าและการค้าต่างประเทศ)	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

➤ น้ำมันมะพร้าว

พิกัดศุลกากรและ รหัสสถิติ	ประกาศ/ ระเบียบฯ	สาระสำคัญ	เหตุผล	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	ผู้มีอำนาจ อนุญาต
1513.11.00.000 (น้ำมันมะพร้าวดิบ)	- พระราช กฤษฎีกาควบคุม การนำเข้าใน ราชอาณาจักร ซึ่งสินค้า	บัญญัติห้ามมิให้นำน้ำ มะพร้าว น้ำมันถั่วลิสง น้ำมันปาล์ม เข้ามาใน ราชอาณาจักร เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาต	เพื่อ คุ้มครอง เกษตรกร และการ ผลิต	กรมการค้า ต่างประเทศ (กองบริหาร สินค้า ข้อตกลงและ มาตรการ การค้าและ สำนักบริการ การค้าต่าง ประเทศ)	รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง พาณิชย์หรือ ผู้ที่ได้รับ มอบหมายจาก รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง พาณิชย์
1513.19.10.000 1513.19.90.000 (น้ำมันมะพร้าว และเศษของน้ำมัน มะพร้าว)	บางอย่าง (ฉบับ ที่ 8) พ.ศ. 2496 ลงวันที่ 12 กันยายน 2496	จะนำน้ำมันมะพร้าวเข้า มาในราชอาณาจักรมิได้ เว้นแต่สินค้านี้จะ บรรจุทุกในยานพาหนะ เพื่อส่งจากประเทศต้น ทางมายังประเทศไทย ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้ บังคับ หรือได้รับหนังสือ อนุญาตจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวง พาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวง พาณิชย์	ภายใน ประเทศ		

4.6 พันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ

ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ในปี 2538 และได้ผูกพันสินค้าเกษตร 23 รายการ ภายใต้กรอบความตกลงสินค้าเกษตร ซึ่งในหลักการ ต้องยกเลิกมาตรการห้ามหรือจำกัดการนำเข้าที่มีใช้ภาษี โดยให้กำหนดมาตรการโควตาภาษี (Tariff Rate Quota : TRQ) เพื่อการกำกับดูแลการนำเข้า นอกจากนี้ ยังได้ผูกพันมาตรการโควตาอัตราภาษีสินค้าเกษตรไว้ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอื่น ๆ อีกรวมทั้งสิ้น 8 ความตกลง ได้แก่

- 1) ความตกลงการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย (TAFTA)
- 2) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ไทย - นิวซีแลนด์ (TNZCEP)
- 3) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ACFTA)
- 4) ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (JTEPA)
- 5) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมความตกลงต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่น
- 6) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลี (AKFTA)
- 7) ความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี (TCFTA)
- 8) ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

ซึ่งได้ผูกพันมาตรการโควตาอัตราภาษีสินค้าเกษตรไว้ภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าเกษตร 23 รายการ และอยู่ในการดูแลของกระทรวงพาณิชย์ จำนวน 22 รายการ ซึ่งรวมสินค้า **มะพร้าวและมะพร้าวฝอย เนื้อมะพร้าวแห้ง และน้ำมันมะพร้าว** ซึ่งผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าของแต่ละสินค้าในแต่ละความตกลง และต้องมีหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีโควตาหรือนอกโควตาตามพันธกรณีตามความตกลงต่าง ๆ ที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศ หรือหน่วยงานอื่นที่กระทรวงพาณิชย์มอบหมายไปแสดงต่อกรมศุลกากร เพื่อประกอบการนำเข้า โดยในแต่ละความตกลงจะมีปริมาณโควตา อัตราภาษีในโควตา และนอกโควตา ตลอดจนมาตรการนำเข้าที่แตกต่างกันไปตามที่กรมการค้าต่างประเทศกำหนด

4.7 ระเบียบและหลักเกณฑ์การนำเข้า

4.7.1 สินค้าเนื้อมะพร้าว

(1) นำเข้าจากประเทศที่มีใช้สมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947 ต้องขออนุญาตนำเข้า โดยกระทรวงพาณิชย์จะพิจารณาตามสถานการณ์การผลิตและการค้า

(2) นำเข้าจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947 เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งมาจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947 ต้องมีหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีตามพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้ WTO และไม่ต้องขออนุญาตนำเข้าหรือชำระค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 111) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 26 มกราคม 2539 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 115) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2539 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 117) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539)

(3) นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ออสเตรเลีย เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากออสเตรเลีย ตามความตกลงการค้าเสรี ไทย - ออสเตรเลีย (TAFTA) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยไม่ต้องขออนุญาตนำเข้า ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบนำเข้า และไม่มีการกำหนดปริมาณการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2547)

(4) นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - นิวซีแลนด์ เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากนิวซีแลนด์ ตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นไทย - นิวซีแลนด์ (TNZCEP) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยไม่ต้องขออนุญาตนำเข้า ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบนำเข้า และไม่มีการกำหนดปริมาณการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ไทย - นิวซีแลนด์ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2548)

(5) นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ญี่ปุ่น เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากญี่ปุ่น ตามความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (JTEPA) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตาม

ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2550)

(6) **นำเข้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน** เฉพาะสินค้าที่ผลิตและส่งมาจากประเทศภาคีอาเซียน ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบฟอร์มดี (Form D) ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่มีอำนาจออกหนังสือรับรองดังกล่าวของประเทศที่ส่งออก หนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน ใบรับรองหรือเอกสารหลักฐานอื่นใด ซึ่งแสดงว่าสินค้านั้นมีความปลอดภัยต่อชีวิตหรือสุขภาพมนุษย์ สัตว์ หรือพืช และใบรับรองว่าเป็นพืชที่ไม่ได้ตัดต่อสารพันธุกรรม หรือเอกสารหลักฐานอื่นใดซึ่งแสดงการรับรองว่าเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำเมล็ดถั่วเหลือง มะพร้าว เนื้อมะพร้าวแห้ง และน้ำมันมะพร้าว เข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2553)

(7) **นำเข้าภายใต้ความตกลงอาเซียน - เกาหลี** เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลี ตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลี ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบฟอร์ม เอเค (Form AK) และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลี พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2553)

(8) **นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ชิลี** เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากชิลี ตามความตกลงการค้าเสรีไทย - ชิลี ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form TC) ที่ออกโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำเข้าสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี พ.ศ. 2558)

(9) **การรายงานการนำเข้า** ผู้ได้รับหนังสือรับรองต้องรายงานการนำเข้าต่อกรมการค้าต่างประเทศภายใน 30 วัน นับแต่วันที่นำสินค้าเข้าแต่ละครั้ง โดยรายงานผ่านระบบรายงานการส่งออก - นำเข้าของกรมการค้าต่างประเทศที่เว็บไซต์ <http://e-report.dft.go.th>

4.6.2 สินค้าน้ำมันมะพร้าว และแปรรูปของน้ำมันมะพร้าว

(1) นำเข้าจากประเทศที่มีใช้สมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947 ต้องขออนุญาตนำเข้า โดยกระทรวงพาณิชย์จะพิจารณาตามสถานการณ์การผลิตและการค้า

(2) นำเข้าจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947 เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งมาจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947 ต้องมีหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีตามพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้ WTO และไม่ต้องขออนุญาตนำเข้าหรือชำระค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 111) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 26 มกราคม 2539 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 115) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2539 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 117) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539)

(3) นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ออสเตรเลีย เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากออสเตรเลีย ตามความตกลงการค้าเสรี ไทย - ออสเตรเลีย (TAFTA) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยไม่ต้องขออนุญาตนำเข้า ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบนำเข้า และไม่มีการกำหนดปริมาณการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงการค้าเสรี ไทย - ออสเตรเลีย พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2547)

(4) นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - นิวซีแลนด์ เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากนิวซีแลนด์ ตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ไทย - นิวซีแลนด์ (TNZCEP) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยไม่ต้องขออนุญาตนำเข้า ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษ ในการนำเข้า ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบนำเข้า และไม่มีการกำหนดปริมาณการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ไทย - นิวซีแลนด์ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2548)

(5) นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ญี่ปุ่น เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากญี่ปุ่น ตามความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (JTEPA) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลกเข้ามา

ในราชอาณาจักรตามความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2550)

(6) นำเข้าภายใต้ความตกลงอาเซียน - เกาหลี เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลีตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลี ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบฟอร์ม เอเค (Form AK) และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้ต้องการการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลี พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2553)

(7) นำเข้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน เฉพาะสินค้าที่ผลิตและส่งมาจากประเทศภาคีอาเซียน ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบฟอร์ม ดี (Form D) ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่มีอำนาจออกหนังสือรับรองดังกล่าวของประเทศที่ส่งออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน ใบรับรองหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดซึ่งแสดงว่าสินค้านั้นมีความปลอดภัยต่อชีวิตหรือสุขภาพมนุษย์ สัตว์ หรือพืช และใบรับรองว่าเป็นพืชที่ไม่ได้ติดต่อด้านพันธุ์กรรม หรือเอกสารหลักฐานอื่นใดซึ่งแสดงการรับรองว่าเป็นพืชที่ไม่ได้รับการติดต่อด้านพันธุ์กรรมได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำเมล็ดถั่วเหลือง มะพร้าว เนื้อมะพร้าวแห้ง และน้ำมันมะพร้าว เข้ามาในราชอาณาจักร ตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2553)

(8) นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ชิลี เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากชิลีตามความตกลงการค้าเสรีไทย - ชิลี ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form TC) ที่ออกโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำเข้าสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้ต้องการการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี พ.ศ. 2558)

(9) การรายงานการนำเข้า ผู้ได้รับหนังสือรับรองต้องรายงานการนำเข้าต่อกรมการค้าต่างประเทศภายใน 30 วัน นับแต่วันที่นำสินค้าเข้าแต่ละครั้ง โดยรายงานผ่านระบบรายงานการส่งออก - นำเข้าของกรมการค้าต่างประเทศที่เว็บไซต์ <http://e-report.dft.go.th>

4.8 มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมมะพร้าวอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียเป็นหนึ่งในประเทศที่มีชื่อเสียงในฐานะผู้ผลิตมะพร้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก เนื่องจากมีภูมิประเทศที่เอื้อต่อการเพาะปลูกมะพร้าว ส่งผลให้มีสวนมะพร้าวที่อุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งรายได้สำคัญของประเทศ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมมะพร้าวอินโดนีเซียยังคงเผชิญกับความท้าทายสำคัญ เช่น การแข่งขันจากประเทศที่มีเทคโนโลยีแปรรูปก้าวหน้า ความไม่แน่นอนในการจัดหาวัตถุดิบ และข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะการขาดแคลนเทคโนโลยีการแปรรูปขั้นสูง

รัฐบาลอินโดนีเซียได้วางแผนผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมมะพร้าวในระยะยาวภายใต้แผนงานปลายน้ำ (ปี 2025–2045)¹⁰ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง เสริมสร้างฐานที่มั่นของอินโดนีเซียในตลาดที่มีอยู่แล้วพร้อมทั้งสำรวจโอกาสใหม่ ๆ และดึงดูดการลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศในเทคโนโลยีการแปรรูปมะพร้าวขั้นสูง

บทบาทของรัฐในการขับเคลื่อนแผนงานดังกล่าว มีดังนี้¹¹

- 1) การลดหย่อนภาษีและการให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ลงทุนในโรงงานแปรรูปมะพร้าว
- 2) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การจัดตั้งศูนย์กลางการแปรรูปในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิต
- 3) การส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ทั้งนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวมีหลากหลายมิติ โดยเฉพาะการเพิ่มรายได้จากการส่งออกผ่านผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม การเสริมสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรผ่านกลไกตลาดที่มั่นคง และการสร้างโอกาสในการจ้างงานจากโรงงานแปรรูปที่จะตั้งขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ นอกจากนี้ การพัฒนาอย่างมุ่งเน้นนวัตกรรมและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ยังช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอินโดนีเซียในเวทีการค้าระดับโลกอีกด้วย

¹⁰ [กรอบการดำเนินงาน](#)

¹¹ [บทบาทภาครัฐ](#)

4.9 มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมมะพร้าวฟิลิปปินส์

รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้กำหนดให้อุตสาหกรรมมะพร้าวเป็นภาคส่วนแรกที่จะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบแผนงานเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวและอุตสาหกรรม หรือ Coco-FIRM ซึ่งจะดำเนินการร่วมกับแผนงานอุตสาหกรรมมะพร้าว (Royal Road Map) ที่วางรากฐานด้านข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวทางการแทรกแซงเพื่อปรับปรุงภาคส่วนให้ทันสมัย ยกระดับอุตสาหกรรม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลก

แผนงานดังกล่าวมีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย โครงการพัฒนา และการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลอย่างมีเป้าหมาย โดยเน้นว่ามะพร้าวซึ่งได้รับฉายาว่า “ต้นไม้แห่งชีวิต” มีศักยภาพสูงทั้งในด้านอาหารและสินค้าอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่อาหาร จึงจำเป็นต้องมีแผนงานที่ซับซ้อนและครอบคลุมมากกว่าสินค้าเกษตรทั่วไป

Coco-FIRM ประกอบด้วย 7 หัวข้อสำคัญ ได้แก่¹²

- 1) การส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองทางสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว
- 2) การพัฒนาและเสริมศักยภาพองค์กรเกษตรกร
- 3) การเพิ่มและรักษาระดับการผลิตมะพร้าว
- 4) การจัดตั้งศูนย์กลางการผลิตสินค้าแปรรูปจากมะพร้าว
- 5) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่
- 6) การขยายตลาด การค้า และการวิจัยพัฒนานวัตกรรม
- 7) การเสริมสร้างกรอบนโยบายและสถาบันที่เกี่ยวข้อง

¹² บทบาทการดำเนินงาน

4.10 มาตรการการค้ามะพร้าวในจีน

การส่งออกสินค้าเกษตรไปยังจีนนั้นมีความมาตรการและข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้สินค้าสามารถผ่านด่านศุลกากรและไปถึงมือผู้บริโภคชาวจีน

4.10.1 มาตรการสำหรับมะพร้าว (ผลสด)

มะพร้าวจะที่จะถูกจัดอยู่ในกลุ่ม "ผลไม้สด" เช่นเดียวกับมะพร้าวน้ำหอม ดังนั้น มาตรการจะมุ่งเน้นไปที่ การป้องกันศัตรูพืชและความปลอดภัยทางชีวภาพ

(1) **การขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุ** การตรวจสอบย้อนกลับและควบคุมคุณภาพตั้งแต่ต้นทาง ผู้ส่งออกมะพร้าวจำเป็นต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนสวน และโรงคัดบรรจุ กับกรมวิชาการเกษตรของไทย และต้องได้รับการรับรองและขึ้นทะเบียนกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China: GACC) ด้วย

- **สวนมะพร้าว** ต้องได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ซึ่งเป็นการรับประกันว่ากระบวนการผลิตมีความปลอดภัย ปลอดภัยศัตรูพืช และสารเคมีตกค้างในระดับที่ยอมรับได้
- **โรงคัดบรรจุ** ต้องผ่านมาตรฐานหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practices: GMP) เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการคัดแยก บรรจุ และจัดการหลังการเก็บเกี่ยวมีความสะอาดและถูกสุขลักษณะ

รายงานบัญชีรายชื่อผลไม้ที่จีนอนุญาตให้นำเข้า (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2568) จากฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว พบว่า ผู้ส่งออกมะพร้าวไปยังจีน มีจำนวน 7 ประเทศ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ กัมพูชา มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม และจีนไต้หวัน¹³ ส่งผลให้ไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงจากคู่แข่ง ซึ่งต่างก็กำลังพยายามเข้าถึงตลาดจีนอย่างเข้มข้นเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ไทยมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีโรงคัดบรรจุมะพร้าวที่สามารถส่งออกไปจีนได้ประมาณ 177 โรงงาน ครอบคลุม 21 จังหวัด ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดราชบุรี ปทุมธานี และสมุทรสาคร¹⁴

(2) **ข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Requirements)** การป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชเป็นมาตรการที่จีนให้ความสำคัญอย่างยิ่ง มะพร้าวที่ส่งออกจะต้องปลอดจากศัตรูพืชกักกันที่จีนกำหนด โดยผู้ส่งออกต้องดำเนินการ ดังนี้

¹³ ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว. (30 มิถุนายน 2568). รายงานบัญชีรายชื่อผลไม้ที่จีนอนุญาตให้นำเข้า. เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2568, จาก <https://www.opsmoac.go.th/guangzhou-news-files-471491791823>

¹⁴ กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช, กรมวิชาการเกษตร. (3 มกราคม 2568). รายชื่อโรงคัดบรรจุผลไม้. เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2568, จาก https://www.doa.go.th/psco/?page_id=988

- ขอใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) เอกสารสำคัญที่ออกโดยกรมวิชาการเกษตร เพื่อรับรองว่าสินค้ามะพร้าวที่ส่งออกได้ผ่านการตรวจสอบและปลอดจากศัตรูพืชตามข้อกำหนดของประเทศจีน
- การกำจัดศัตรูพืช มะพร้าวต้องผ่านกระบวนการคัดแยกและกำจัดศัตรูพืช สิ่งปนเปื้อน เช่น ดิน แมลง หรือส่วนอื่นๆ ของพืชที่ไม่เกี่ยวข้องออกให้หมด
- ศัตรูพืชกักกันที่ต้องระวัง อ้างอิงรายชื่อศัตรูพืชที่จีนกังวล เช่น แมลงดำหนามมะพร้าว (*Brontispa longissima*) ปลวกปากงอ (*Coptotermes curvignathus*) เพลี้ยแป้ง (หลายชนิด เช่น *Dysmicoccus neobrevipes*, *Planococcus lilacinus*) และไรศัตรูมะพร้าว (*Aceria guerreronis*) เป็นต้น

(3) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ GACC Decree 248 และ 249 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นมา จีนได้บังคับใช้กฎระเบียบใหม่ 2 ฉบับ คือ Decree 248 และ Decree 249 ซึ่งส่งผลต่อผู้ผลิตและส่งออกอาหารทุกชนิดไปยังประเทศจีน รวมถึงมะพร้าวด้วย

- Decree 248 (Regulations on the Registration and Administration of Overseas Producers of Imported Food) กำหนดให้ผู้ผลิตอาหารจากต่างประเทศทุกรายต้องขึ้นทะเบียนกับ GACC
- Decree 249 (Administrative Measures on Import and Export Food Safety) เน้นย้ำมาตรการด้านความปลอดภัยของอาหารตลอดห่วงโซ่ รวมถึงข้อกำหนดด้านการติดฉลาก การตรวจสอบ และการจัดการเมื่อพบสินค้าที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด

4.10.2 มาตรการสำหรับผลิตภัณฑ์มะพร้าว

ผลิตภัณฑ์มะพร้าว (อาทิ กะทิ และเนื้อมะพร้าวอบแห้ง) จัดอยู่ในกลุ่ม "อาหารแปรรูป" ซึ่งมาตรการของจีนจะมุ่งเน้นไปที่ ความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) และมาตรฐานของโรงงานผู้ผลิตเป็นหลัก¹⁵

(1) การขึ้นทะเบียนผู้ผลิตกับ GACC (ระเบียบ 248) โดยโรงงานผู้ผลิตผลิตภัณฑ์กะทิในไทยต้องขึ้นทะเบียนกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (GACC) ผ่านระบบการจัดการขึ้นทะเบียนผู้ผลิตอาหารนำเข้าจากต่างประเทศ (China Import Food Enterprise Registration: CIFER) ก่อนจึงจะสามารถส่งออกได้ โดยผู้ผลิตต้องตรวจสอบประเภทผลิตภัณฑ์ของตนเอง เพื่อดูว่า

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (26 มิถุนายน 2566). การขึ้นทะเบียนผู้ผลิตอาหารที่ส่งออกอาหารไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนตามระเบียบฉบับใหม่ของจีน ฉบับที่ 248. เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2568, จาก <https://food.fda.moph.go.th/press-release/china-248>

จะต้องขึ้นทะเบียนผ่านการรับรองจากหน่วยงานรัฐของไทย (Competent Authority) หรือสามารถขึ้นทะเบียนโดยตรงกับ GACC ได้

(2) การปฏิบัติตามมาตรฐานแห่งชาติของจีน (GB Standards) โรงงานและผลิตภัณฑ์ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานภาคบังคับของจีนอย่างเคร่งครัด โดยมาตรฐานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลิตภัณฑ์กะทิ ได้แก่

- GB 14881 - มาตรฐานสุขลักษณะการผลิตอาหาร เป็นมาตรฐานที่ควบคุมความสะอาดและสุขลักษณะของโรงงานผลิตทั้งหมด เทียบเท่าได้กับมาตรฐาน GMP
- GB 2760 - มาตรฐานการใช้วัตถุเจือปนอาหาร กำหนดว่าสามารถใช้วัตถุเจือปนอาหาร (เช่น สารให้ความคงตัว สารกันบูด) และปริมาณสูงสุดที่อนุญาตให้ใช้วัตถุเจือปนอาหาร โดยผู้ผลิตต้องตรวจสอบสูตรผลิตภัณฑ์ของตนให้สอดคล้องกับมาตรฐานฉบับล่าสุด

ข้อกำหนดด้านฉลาก ฉลากบนบรรจุภัณฑ์ต้องเป็นภาษาจีน และต้องระบุหมายเลขทะเบียน GACC ของโรงงานผู้ผลิตไว้อย่างชัดเจนทั้งบนบรรจุภัณฑ์ชั้นในและชั้นนอก

บทที่ 5 โอกาสและศักยภาพการค้าสินค้ามะพร้าวผลแก่

5.1 วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทาย/อุปสรรค (SWOT Analysis)

5.1.1 จุดแข็งมะพร้าวผลแก่ของไทย

■ ด้านการผลิต

- ความเหมาะสมของพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าว ไทยมีสภาพแวดล้อม สภาพภูมิอากาศ ความเหมาะสมของดิน แหล่งน้ำ ที่เหมาะสมกับการปลูกมะพร้าว ซึ่งไทยเป็นประเทศที่มีเนื้อที่ให้ผลผลิตเป็นอันดับ 8 ของโลก และมีผลผลิตมะพร้าวอันดับที่ 10 ของโลก¹⁶

- ให้ผลผลิตตลอดทั้งปี มีช่วงอายุให้ผลผลิตที่ยาว โดยมะพร้าวมีช่วงให้ผลผลิตนานประมาณ 80 ปี และมะพร้าวที่เก็บมาแล้วยังไม่ปอกเปลือกหากเก็บไว้ในที่ร่มกันแดดกันฝน สามารถเก็บไว้นานถึง 45 วัน ทำให้มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการสต็อก

- มะพร้าวไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะ เนื่องจากไทยมีมะพร้าวพันธุ์ดี มีคุณภาพและมีจุดเด่นในเรื่องของรสชาติหอมหวาน เหมาะกับการบริโภคและแปรรูป จึงทำให้มะพร้าวไทยมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

■ ด้านการค้า

- มะพร้าวเป็นพืช Zero Waste สามารถนำไปผลิตและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ทุกส่วน ช่วยเพิ่มรายได้ ลดต้นทุน สร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น น้ำมันมะพร้าว กะลาถ่าน และเส้นใยมะพร้าว สามารถตอบโจทย์แนวโน้มการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้งเสริมภาพลักษณ์และเข้าถึงตลาดสินค้ายั่งยืน

- มะพร้าวเป็นพืชที่มีศักยภาพสูงในการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม ทั้งในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ที่สามารถแปรรูปและเพิ่มมูลค่าด้วยการผลิตกะทิ รวมถึงแปรรูปมะพร้าว อุตสาหกรรมเครื่องสำอางและสุขภาพ และกรดลอริก (Lauric Acid) จากมะพร้าวใช้ในอุตสาหกรรมยา และเวชสำอาง นอกจากนี้ ยังมีการใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ และอุตสาหกรรมพลังงานอีกด้วย

- กะทิไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล เนื่องจากมีรสชาติที่เข้มข้นและหอมมันตามธรรมชาติ อีกทั้งยังมีอุตสาหกรรมแปรรูปที่ทันสมัย ทำให้สามารถผลิตกะทิในรูปแบบที่คงคุณภาพได้นาน เช่น กะทิพาสเจอร์ไรส์และกะทิ UHT ซึ่งเหมาะสำหรับการส่งออก นอกจากนี้

¹⁶ ข้อมูลปี 2566 จากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) สืบค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 2568

อุตสาหกรรมแปรรูปของไทยยังมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านเทคโนโลยีการผลิตและมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร ทำให้ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวของไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.2 จุดอ่อนมะพร้าวผลแก่ของไทย

■ ด้านการผลิต

- **โรคระบาดและแมลงศัตรูพืช** การระบาดของหนอนและแมลงศัตรูมะพร้าว เช่น แมลงดำหนาม หนอนหัวดำ และด้วงแรด ทำให้ต้นมะพร้าวอาจไม่สมบูรณ์เต็มที่ การติดจั่นและจำนวนผลมะพร้าวต่อทะลาย ซึ่งส่งผลทำให้ผลผลิตลดลง
- **การแข่งขันปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าในพื้นที่เพาะปลูกเดียวกัน** ให้ผลตอบแทนสูงกว่า การแข่งขันด้านการใช้พื้นที่เพาะปลูกส่งผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเลือกปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดต่าง ๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน ทูเรียน ซึ่งมีระยะเวลาการให้ผลผลิตสั้นกว่า และสร้างรายได้ต่อไร่ที่สูงกว่ามะพร้าว ประกอบกับข้อจำกัดด้านระยะเวลาการให้ผลผลิต ซึ่งมะพร้าวต้องใช้เวลาประมาณ 5 - 7 ปี กว่าจะเริ่มให้ผลผลิตเชิงพาณิชย์ ทำให้เกษตรกรต้องแบกรับต้นทุนเป็นเวลานานก่อนจะได้รับผลตอบแทนซึ่งส่งผลทำให้เกษตรกรเลือกที่จะปลูกพืชชนิดอื่นแทน
- **ต้นทุนการผลิตและการแปรรูปเพิ่มสูงขึ้น** เนื่องจากผลผลิตมะพร้าวในประเทศไม่เพียงพอสำหรับขนาดกำลังการผลิตรวมของอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าว ทำให้ต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบ (Raw Material) เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูป ส่งผลต่อต้นทุนต่าง ๆ ของผู้แปรรูป เช่น ค่าขนส่ง รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงด้านการผันผวนของค่าเงินที่เพิ่มขึ้น
- **ขาดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพาะปลูก** เกือบเกี่ยว และขนส่ง ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ของไทยต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ โดยปี 2566¹⁷ ไทยมีผลผลิตต่อไร่อันดับที่ 26 ของโลก มีผลผลิตต่อไร่ 1,162.82 กิโลกรัมต่อไร่ และต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และทำให้ราคามะพร้าวและกะทิของไทยแพงขึ้น

■ ด้านการค้า

- **ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ** เกิดจากหลายปัจจัย ทั้งการลดลงของพื้นที่เพาะปลูก ปัญหาสภาพอากาศ ศัตรูพืช ต้นทุนที่สูง และระยะเวลาการให้ผลผลิตที่ยาวนาน ขณะเดียวกัน ความต้องการใช้มะพร้าวเพิ่มขึ้นทั้งจากภาคการบริโภคและ

¹⁷ ข้อมูลปี 2566 จากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) สืบค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 2568

อุตสาหกรรมแปรรูป โดยเฉพาะอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการใช้ในประเทศสูง เป็นหนึ่งในวัตถุดิบที่สำคัญที่สุดในการประกอบอาหารไทย ซึ่งใช้ในการประกอบอาหารประเภท แกงต่าง ๆ ส่งผลให้ราคามะพร้าวสูงขึ้น และจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งอาจกระทบต่อ ความได้เปรียบทางการแข่งขันของไทยมีแนวโน้มลดลง และอาจกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าใน อุตสาหกรรมมะพร้าวที่เพิ่มสูงขึ้น หากประเทศไทยต้องพึ่งพาการนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศ

- **การแปรรูปมะพร้าวในกลุ่มผู้ผลิตรายย่อยมีน้อยและยังไม่ใช่รู้จักและ ดึงดูดผู้บริโภค** โดยส่วนใหญ่ผู้แปรรูปจะเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ ข้อมูลจากงานวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและ ปัญหาในอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวเพื่อการบริโภค ในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน ประเทศไทย (2567) พบว่า ภาพรวมกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย มีบุคลากร ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความชำนาญการเฉพาะด้าน มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวเพื่อการบริโภคให้มีประสิทธิภาพได้ แต่ยังขาดทุนทรัพย์ในการขยายกิจการและการนำเข้า เทคโนโลยีเข้ามาเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแปรรูป

5.1.3 โอกาสมะพร้าวผลแก่ของไทย

■ ด้านการผลิต

- **ความต้องการใช้ในประเทศสูงกว่าผลผลิตที่ผลิตได้** เป็นโอกาสของเกษตรกร ที่จะขยายพื้นที่เพาะปลูก และเพิ่มการผลิตมะพร้าวในประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้ และลดการนำเข้า มะพร้าวจากต่างประเทศ

- **การสนับสนุนและขับเคลื่อนจากภาครัฐ** ภาครัฐได้ตั้งคณะกรรมการพืชน้ำมัน และน้ำมันพืชกำกับดูแล และให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม พ.ศ. 2560 – 2579 เพื่อ ขับเคลื่อนและพัฒนาอุตสาหกรรมมะพร้าวของไทยในภาพรวม

■ ด้านการค้า

- **กระแสรักสุขภาพ** มะพร้าวถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่า "ซูเปอร์ฟู้ด" ส่งผลต่อ ความนิยมความต้องการมะพร้าวในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น และการรับรู้ของผู้บริโภคด้านประโยชน์ต่อ สุขภาพของผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว และน้ำมันมะพร้าวที่เป็นน้ำมันอินทรีย์ที่อุดมไปด้วยวิตามินอี สามารถคงสภาพยาวนาน และมีผลดีต่อสุขภาพ ทำให้มะพร้าวเป็นที่ต้องการทั้งตลาดในประเทศและ ต่างประเทศ

- ผู้บริโภคมีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติเพิ่มขึ้น จากปัจจัยทั้งด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และจริยธรรมของแบรนด์สินค้า ส่งผลให้แนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคยุคใหม่ให้ความสำคัญกับการบริโภคผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสของอุตสาหกรรมมะพร้าวของไทย เนื่องจากมะพร้าวเป็นวัตถุดิบจากธรรมชาติที่สามารถนำไปใช้ในหลายอุตสาหกรรม ทั้งอาหาร เครื่องดื่ม เครื่องสำอาง และสินค้าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ

- ประโยชน์จากเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) โดยผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ประโยชน์จาก FTA ต่าง ๆ ที่คู่ค้าลดภาษีให้ไทยในการส่งออกสินค้ามะพร้าวและผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว ไปยังประเทศคู่ค้าที่มีข้อตกลงทางการค้ากับไทย เช่น อาเซียน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ชิลี เปรู และฮ่องกง

5.1.4 ความท้าทายและอุปสรรคมะพร้าวผลแก่ของไทย

■ ด้านการผลิต

- ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลต่อปริมาณน้ำฝน และสภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการติดดอกออกผล การเจริญเติบโตของมะพร้าว และปริมาณผลผลิตมะพร้าวที่ผลิตได้

- ผลกระทบราคาปุ๋ยที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น จากสงครามรัสเซีย – ยูเครน ซึ่งรัสเซียเป็นผู้ส่งออกปุ๋ยรายใหญ่ของโลก ทำให้ราคาปุ๋ยเคมีปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การเพาะปลูกมะพร้าวยังต้องเผชิญกับปัญหาโรคระบาดและศัตรูพืชที่หลากหลาย จำเป็นต้องใช้สารเคมีในการควบคุม ส่งผลให้เกษตรกรมีภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปลูกพืชและรูปแบบการใช้ประโยชน์ของที่ดิน การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปลูกพืชและการใช้ที่ดินส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวลดลงอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยสำคัญมาจากกลุ่มทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ย้ายไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า หรือปรับเปลี่ยนการใช้ที่ดินไปสู่กิจกรรมอื่น เช่น พัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่เชิงพาณิชย์ ทำให้พื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่ให้ผลของมะพร้าวมีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลงและอาจนำไปสู่ภาวะขาดแคลนในอนาคต และอาจส่งผลต่ออุตสาหกรรมมะพร้าวในอนาคตที่ต้องเผชิญกับปัญหาการผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดเพิ่มสูงขึ้น

■ ด้านการค้า

- **ภาพลักษณ์การใช้แรงงานลิงของไทย** ภาพลักษณ์ของไทยที่มีวัฒนธรรมเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม เป็นประเด็นความท้าทายจากมาตรฐานด้านจริยธรรมสมัยใหม่ โดยองค์กรสิทธิสัตว์ เช่น PETA ได้เปิดเผยร้องเรียนว่าไทยใช้แรงงานลิง ด้วยการล่ามโซ่และบังคับทำงาน และมองว่าลิงไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม ทำให้ภาพลักษณ์ไทยในเวทีสากลถูกมองว่าไม่ให้ความสำคัญกับสวัสดิภาพสัตว์ ส่งผลกระทบต่อตราสินค้าไทยที่เกี่ยวข้องกับมะพร้าวได้รับผลกระทบด้านความน่าเชื่อถือ

- **การเปิดตลาดเสรีทางการค้าอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA)** จะเอื้อประโยชน์ต่อการค้าระหว่างประเทศ ส่งผลให้สินค้าจากประเทศต่าง ๆ สามารถเข้าสู่ตลาดของกันและกันได้สะดวกขึ้น ซึ่งมะพร้าวเป็นพืชที่ปลูกในแถบประเทศอาเซียน ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยอาจจะต้องเผชิญกับราคาผลผลิตที่ลดลงและการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น

- **จีนอนุญาตให้นำเข้ามะพร้าวจากเวียดนาม**¹⁸ โดยเริ่มอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2567 เป็นต้นไป ซึ่งอาจส่งผลให้มะพร้าวเวียดนามกลายเป็นคู่แข่งสำคัญของมะพร้าวไทยในตลาดจีน เนื่องจากเวียดนามมีข้อได้เปรียบทั้งด้านระยะทางขนส่งที่ใกล้กว่า ปริมาณผลผลิตที่สูงกว่า (ปี 2566 เวียดนามมีปริมาณผลผลิตเป็นอันดับที่ 5 ของโลก (2.13 ล้านตัน) ขณะที่ไทยมีปริมาณผลผลิตเป็นอันดับที่ 10 ของโลก (0.91 ล้านตัน))¹⁹ รวมทั้งมีราคาและต้นทุนขนส่งที่ได้เปรียบกว่าไทย

- **ราคามะพร้าวมีความผันผวน** ซึ่งเกิดจากหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคระบาดและแมลงศัตรูมะพร้าวที่ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตลดลง และราคาในประเทศเพิ่มสูงขึ้น และปัจจัยด้านอุปสงค์ เช่น จีน เป็นตลาดนำเข้ามะพร้าวหลักของโลกมีความต้องการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ซึ่งมีความต้องการสูงในฤดูร้อนและลดลงในฤดูหนาว รวมทั้งปัจจัยการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากเวียดนาม

¹⁸ https://www.ditp.go.th/de/post/185050?utm_source=chatgpt.com

¹⁹ ข้อมูลปี 2566 จากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) สืบค้นเมื่อ เมษายน 2568

5.2 วิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการค้ามะพร้าวผลแก่
ตารางที่ 5 – 1 ตารางแสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix อุตสาหกรรมมะพร้าวผลแก่ของไทย

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	<u>จุดแข็ง (Strength)</u> ด้านการผลิต S1: ความเหมาะสมของของพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าว S2: ให้ผลผลิตตลอดทั้งปี มีช่วงอายุให้ผลผลิตที่ยาว S3: มะพร้าวไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะ ด้านการค้า S4: มะพร้าวเป็นพืช Zero Waste สามารถนำไปผลิตและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ทุกส่วน S5: มะพร้าวเป็นพืชที่มีศักยภาพสูงในการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม S6: กะทิไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล	<u>จุดอ่อน (Weakness)</u> ด้านการผลิต W1: โรคระบาดและแมลงศัตรูพืช W2: การแข่งขันปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูงกว่าในพื้นที่เพาะปลูกเดียว W3: ต้นทุนวัตถุดิบสูง W4: ขาดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพาะปลูก ด้านการค้า W5: ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ W6: การแปรรูปมะพร้าวในกลุ่มผู้ผลิตรายย่อยมีน้อยและยังไม่มีที่รู้จักและดึงดูดผู้บริโภค
<u>โอกาส (Opportunity)</u> ด้านการผลิต O1: ความต้องการใช้ในประเทศสูงกว่าผลผลิตที่ผลิตได้ O2: การสนับสนุนและขับเคลื่อนจากภาครัฐ ด้านการค้า O3: กระแสรักสุขภาพ O4: ผู้บริโภคมีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติเพิ่มขึ้น	<u>กลยุทธ์เชิงรุก</u> SO1: ขยายและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต SO2: พัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมมูลค่าการผลิต SO3: ขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ พร้อมส่งเสริมการสร้างแบรนด์ไทยเป็นที่รู้จักในระดับโลก	<u>กลยุทธ์เชิงแก้ไข</u> WO1: พัฒนาการเพาะปลูกและลดต้นทุนการผลิต WO2: เพิ่มปริมาณผลผลิตและขยายพื้นที่เพาะปลูก WO3: ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าในกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่น WO4: ขยายตลาดและใช้ประโยชน์จากเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA)

O5: ประโยชน์จากเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA)		
ความท้าทาย/อุปสรรค (Threat) ด้านการผลิต T1: ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ T2: ต้นทุนปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้น T3: การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปลูกพืชและรูปแบบการใช้ประโยชน์ของที่ดิน ด้านการค้า T4: ภาพลักษณ์การใช้แรงงานลิงของไทย T5: การเปิดตลาดเสรีทางการค้าอาเซียน T6: จีนอนุญาตให้นำเข้ามะพร้าวจากเวียดนาม T7: ราคามะพร้าวมีความผันผวน	กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST1: วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์การเก็บมะพร้าว ST2: รักษาตลาดและป้องกันผลกระทบจากการค้าเสรี ST3: สื่อสารเชิงรุกด้านภาพลักษณ์และมาตรฐานแรงงานควบคู่กับการสื่อสารให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมเกษตรดั้งเดิมของไทย	กลยุทธ์เชิงรับ WT1: กำหนดแนวทางลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ WT2: ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตพร้อมจัดทำแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน WT3: สร้างศักยภาพทางการค้าในระดับท้องถิ่นควบคู่กับการมีระบบเพิ่มประสิทธิภาพทางการค้า WT4: สร้างมาตรฐานแรงงานและปรับปรุงภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรม

จากตารางที่ 5 – 1 แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix อุตสาหกรรมมะพร้าวผลแก่ของไทย เพื่อวิเคราะห์กำหนดกลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงป้องกัน กลยุทธ์เชิงแก้ไข และกลยุทธ์เชิงรับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก (วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส)

1. SO1 ขยายและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น ให้เงินอุดหนุนสำหรับการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยว การปรับปรุงสายพันธุ์ให้มีผลผลิตสูงขึ้น และการใช้เครื่องจักรช่วยเก็บเกี่ยว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการเพาะปลูกในระยะยาว
- สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกที่มีศักยภาพ ผ่านการจัดทำเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว เพื่อลดปัญหาขาดแคลนในอนาคต โดยภาครัฐอาจมีบทบาทสร้างสภาพแวดล้อมหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ศักยภาพดังกล่าว เช่น ศูนย์บริการเกษตรครบวงจร (One Stop Service) ที่ให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญเรื่องการปลูกมะพร้าวเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไป การจัดการศัตรูพืช และการตลาด รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน หรือมีการจัดจำหน่ายปุ๋ยสำหรับใส่ต้นมะพร้าวในราคาที่ถูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมดังกล่าว เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมเหมาะสมและสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกมะพร้าวผลแก่มากขึ้น

2. SO2 พัฒนาจำนวนผลิตภัณฑ์และส่งเสริมมูลค่าการผลิต

- พัฒนาและเพิ่มผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับตลาดสุขภาพ เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ (กะทิไขมันต่ำ แป้งมะพร้าว Gluten-Free) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (เครื่องดื่มโปรตีนจากมะพร้าว) และผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและผลิตภัณฑ์ดูแลผิว (สบู่ น้ำมันบำรุงผิว โลชั่นจากน้ำมันมะพร้าว)
- สนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูป รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวให้มีความหลากหลายเพื่อส่งเสริมการใช้ส่วนต่าง ๆ ของมะพร้าวแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า
- ผลักดันและส่งเสริม "อุตสาหกรรมสีเขียว" (Green Industry) โดยผลักดันให้โรงงานมะพร้าวใช้ของเหลือทิ้งให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Zero Waste) โดยอาจจัดตั้งกองทุนส่งเสริมธุรกิจ Zero Waste เพื่อสนับสนุน SME และ Startups ที่พัฒนาผลิตภัณฑ์จากของเหลือทิ้ง

3. SO3 ขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ พร้อมส่งเสริมการสร้างแบรนด์ไทยเป็นที่รู้จักในระดับโลก

- ขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศที่มีศักยภาพสูง อาทิ (1) กลุ่มตลาดสุขภาพที่เติบโตเร็ว เช่น สหรัฐอเมริกา และยุโรป (2) กลุ่มตลาดที่มีประชากรจำนวนมากและความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้น เช่น ตลาดจีน และอินเดีย เป็นต้น

- พัฒนาแบรนด์ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวไทยให้มีอัตลักษณ์ โดยชูจุดเด่นเรื่องการผลิตในอุตสาหกรรมมะพร้าวของไทยที่มีคุณภาพและมาตรฐานระดับโลก และสื่อสารสร้างความเข้าใจถึงวัฒนธรรมเกษตรพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์ของไทย แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านในการแปรรูปในระดับท้องถิ่น ที่นำสัตว์มาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพในการผลิต มีการเลี้ยงดูเป็นอย่างดี และให้ความสำคัญกับการมีสวัสดิภาพแรงงานสัตว์ ควบคู่กับการสร้างการรับรู้และกระตุ้นการซื้อในตลาดต่างประเทศผ่านกลยุทธ์ Digital Marketing
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเข้าสู่แพลตฟอร์ม E-Commerce ระดับโลก เช่น Amazon Alibaba Shopee Global เป็นต้น ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง สร้างช่องทางรายได้ใหม่ ลดการพึ่งพาช่องทางค้าปลีกแบบดั้งเดิม ช่วยขยายตลาดสู่ผู้บริโภคทั่วโลก เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และช่วยให้ธุรกิจส่งออกกะทิไทยยังคงเติบโต รวมทั้งเป็นการกระจายความเสี่ยงในการเผชิญกับข้อจำกัดจากการงดวางขายกะทิไทยในซูเปอร์มาร์เก็ตต่างประเทศ

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (วิเคราะห์ความสัมพันธ์จุดอ่อนกับโอกาส)

1. WO1 พัฒนาการเพาะปลูกและลดต้นทุนการผลิต

- พัฒนาสายพันธุ์มะพร้าวต้นเตี้ยที่ทนทานโรคและแมลง และทนต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง โดยร่วมมือกับศูนย์วิจัยเกษตรภาครัฐและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และเพิ่มการกำหนดโควตาแจกจ่ายหรือจำหน่ายในราคาถูกให้เกษตรกร เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปลูกมะพร้าว และลดต้นทุนในการซื้อต้นพันธุ์ให้เกษตรกร
- ส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้เทคโนโลยีการเพาะปลูกที่ทันสมัย เช่น ระบบน้ำหยดช่วยให้มะพร้าวได้รับน้ำอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ ลดการใช้น้ำสิ้นเปลืองและช่วยให้ต้นมะพร้าวเติบโตได้ดีแม้ในช่วงฤดูแล้ง การควบคุมศัตรูพืชแบบชีวภาพ ช่วยลดการใช้สารเคมีที่อาจเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้บริโภค ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี ปลอดภัย และเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น และ การใช้โดรนเพื่อตรวจสอบสุขภาพพืช ช่วยให้เกษตรกรสามารถตรวจพบปัญหาต่าง ๆ เช่น โรคพืชหรือการขาดสารอาหารได้รวดเร็ว ทำให้สามารถแก้ไขได้ทันที่ ลดความเสียหายและเพิ่มผลผลิตในระยะยาว ซึ่งการนำเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก และสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกร

- ลดต้นทุนวัตถุดิบ ผ่านการสร้างเครือข่ายเกษตรกร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สหกรณ์การเกษตร เกษตรแปลงใหญ่ เพื่อเพิ่มกำลังซื้อปัจจัยการผลิต และลดต้นทุนจากการซื้อในปริมาณมาก รวมทั้งเพิ่มอำนาจต่อรองและลดผลกระทบจากการแข่งขันด้านราคา

2. WO2 เพิ่มปริมาณผลผลิตและขยายพื้นที่เพาะปลูก

- ขยายพื้นที่เพาะปลูกในเขตที่มีศักยภาพเดิม และส่งเสริมการปลูกแบบผสมผสานกับพืชอื่นที่มีมูลค่าสูง เช่น พืชสมุนไพรหรือพืชผลไม้ จะช่วยลดความเสี่ยงจากสภาพอากาศที่ไม่แน่นอนหรือโรคพืช สามารถกระจายความเสี่ยงในการผลิต และเพิ่มความหลากหลายในการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากผลผลิตที่หลากหลายและเป็นการขยายพื้นที่เพาะปลูก เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต
- พัฒนาและส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีช่วยการเพาะปลูก เช่น เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และเกษตรแม่นยำ (Precision Farming) สามารถช่วยเพิ่มผลผลิตต่อไร่ โดยการใช้ข้อมูลและเครื่องมือที่ทันสมัยในการวิเคราะห์และจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เซ็นเซอร์ตรวจวัดความชื้นในดิน หรือการใช้ระบบอัตโนมัติในการให้น้ำและปุ๋ย รวมถึงจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตต่อไร่

3. WO3 ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าในกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่น

- พัฒนาศูนย์แปรรูปมะพร้าวระดับชุมชน และให้หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือ พัฒนาผ่านศูนย์แปรรูปมะพร้าวระดับชุมชน ได้แก่ การจัดอบรมและส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์มะพร้าวที่หลากหลาย เช่น น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ขนมจากมะพร้าว รวมทั้งส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างตราสินค้า (Branding) และบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการสร้างมูลค่าในระดับท้องถิ่น
- ภาครัฐมีบทบาทสนับสนุนผ่านการสร้างกลไกและแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายใหญ่สร้างเครือข่ายสนับสนุนในกลุ่มเกษตรกร เพื่อรับซื้อวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นต้นจากเกษตรกรและกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยในเครือข่ายสำหรับใช้ผลิตและแปรรูปเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ รวมทั้งลดความเสี่ยงให้กับอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวจากการขาดแคลนวัตถุดิบในช่วงที่ผลผลิตออกน้อย และเกิดการถ่ายทอดและพัฒนาทักษะในกลุ่มผู้แปรรูปขั้นต้น

4. WO4 ขยายตลาดและใช้ประโยชน์จากเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA)

- ขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศที่มีภาษีนำเข้าต่ำหรือได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า เช่น ประเทศในแถบยุโรป รวมทั้งใช้ประโยชน์จาก FTA เพื่อลดต้นทุนการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมะพร้าว เช่น วัตถุดิบมะพร้าว ปุ๋ย หรือเครื่องจักรการเกษตร เป็นต้น
- พัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการมะพร้าวไทยในตลาดโลก เช่น การผลักดัน/ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงานแสดงสินค้าและงานเจรจาธุรกิจ รวมถึงอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการในการประสานความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและทูตพาณิชย์ไทยในต่างประเทศเพื่อหาตลาดใหม่ ซึ่งจะช่วยสร้างอำนาจต่อรองและความแข็งแกร่งในการเจรจาธุรกิจ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตลาดใหม่และลดการพึ่งพาสถานที่เดิม และช่วยให้ผลิตภัณฑ์มะพร้าวไทยมีความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (วิเคราะห์ความสัมพันธ์จุดอ่อนกับโอกาส)

1. ST1 วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์การเก็บมะพร้าว

- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต จะช่วยให้เกษตรกรมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงขึ้น ลดความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น โรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น และสามารถผลิตมะพร้าวคุณภาพดีได้ในราคาที่แข่งขันได้ รวมทั้งพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์การเก็บมะพร้าวที่ทันสมัยจะทำให้การเก็บเกี่ยวมีประสิทธิภาพและปลอดภัย และเป็นไปตามมาตรฐานที่สากลยอมรับ
- ดำเนินโครงการสนับสนุนหรือให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกรเพื่อเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตได้ในระยะยาว
- จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเกษตรกรควบคู่กับการพัฒนากลไกประกันภัยพืชผล เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและโรคระบาดที่อาจกระทบต่อผลผลิต

2. ST2 รักษาตลาดและป้องกันผลกระทบจากการค้าเสรี

- ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Branding) ของมะพร้าวไทย เป็นกลยุทธ์สำคัญในการขยายตลาดส่งออก โดยช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่งและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ การพัฒนาแบรนด์ที่สื่อถึงคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานสากล และมาตรฐานความยั่งยืนจะช่วยให้สินค้ามะพร้าวไทยโดดเด่นในตลาดโลก ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการเพิ่มการขอ

รับรองมาตรฐานระดับสากล เช่น มาตรฐาน Organic หรือ Fair Trade จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค และสร้างความแข็งแกร่งในตราสินค้า (Branding) ของมะพร้าวไทย

3. ST3 สื่อสารเชิงรุกด้านภาพลักษณ์และมาตรฐานแรงงานแรงงานควบคู่กับการสื่อสารให้เข้าใจถึง วัฒนธรรมเกษตรดั้งเดิมของไทย

- สร้างแคมเปญสื่อสารเชิงรุก ผ่านโซเชียลมีเดีย และสื่อระดับนานาชาติ เพื่อให้ข้อมูลที่ต้องเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวที่เป็นไปตามมาตรฐาน และไม่ใช้แรงงานลิงในการเก็บมะพร้าวสำหรับเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวรายใหญ่ ควบคู่กับการส่งเสริมการเข้าถึงเครื่องมือเก็บมะพร้าวแทนการเก็บวิถีเกษตรแบบดั้งเดิมในระดับอุตสาหกรรมครัวเรือน

กลยุทธ์เชิงรับ (วิเคราะห์ความสัมพันธ์จุดอ่อนกับอุปสรรค)

1. WT1 กำหนดแนวทางลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- พัฒนาระบบเฝ้าระวังและแจ้งเตือนโรคระบาด ผ่านแอปพลิเคชันหรือผ่านเครือข่ายเกษตรกรเพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถติดตามสถานการณ์โรคและสภาพภูมิอากาศได้แบบเรียลไทม์ ส่งผลให้สามารถดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคระบาดได้ทันทั่วทั้งที่ ลดความเสี่ยงต่อการเสียหายของพืชผล และช่วยให้เกษตรกรปรับตัวได้รวดเร็วในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคนิคการเพาะปลูกที่เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกพืชแซม โดยพืชแซมสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช พร้อมทั้งช่วยให้ดินมีคุณภาพดีขึ้น และช่วยลดความเสี่ยงจากโรคระบาด และสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยการทำการเกษตรหลากหลายยังช่วยสร้างสมดุลในระบบนิเวศและเสริมสร้างความยั่งยืนในการเกษตร ช่วยลดการพึ่งพาสารเคมีและเพิ่มความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

2. WT2 กำหนดแนวทางการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินทางการเกษตร

- ให้สิทธิพิเศษเพื่อจูงใจกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยอาจให้เงินอุดหนุนสำหรับกลุ่มทายาทเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวที่สนใจและพร้อมจะสานต่อ หรือให้สิทธิพิเศษอื่น ๆ ให้เครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับแปรรูปเพิ่มมูลค่าเพื่อต่อยอดการเพิ่มรายได้ให้กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่หรือกลุ่มทายาทเกษตรกร เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกรที่ยังคงปลูกมะพร้าว

- ส่งเสริมการปลูกมะพร้าวร่วมกับพืชเศรษฐกิจอื่น ผลผลิตมะพร้าวจะต้องใช้เวลาถึง 5 - 7 ปีกว่าจะเกิดรายได้ ดังนั้น ผู้ปลูกมะพร้าวควรนำพืชชนิดอื่นมาปลูกแซม เช่น สับปะรดมันสำปะหลัง โกโก้ เพราะมะพร้าวจะได้รับปุ๋ยไปพร้อมกับพืชแซมเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อสร้างรายได้ และลดความเสี่ยงจากรายได้ที่ไม่แน่นอนของเกษตรกร

3. WT3 สร้างศักยภาพทางการค้าในระดับท้องถิ่นควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพทางการค้า

- ส่งเสริมให้เกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนพัฒนาสินค้าแปรรูปมากขึ้น เช่น นมมะพร้าวกะทิบรรจุกล่อง น้ำมันมะพร้าว เครื่องสำอางจากมะพร้าว ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และสร้างความหลากหลายในตลาด ส่งผลให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยกระจายรายได้สู่ชุมชนและส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น ช่วยสร้างงานและลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาผลผลิตดั้งเดิมเพียงอย่างเดียว
- พัฒนาระบบการจัดเก็บและบริหารสต็อกมะพร้าวที่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เทคโนโลยีในการติดตามสต็อก การหมุนเวียนสต็อก การคาดการณ์ความต้องการตลาด เป็นต้น จะช่วยการยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิต และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคา โดยการเก็บรักษามะพร้าวในสภาวะที่เหมาะสมจะทำให้ผลิตภัณฑ์คงคุณภาพและสามารถนำออกขายได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ ยังสามารถควบคุมปริมาณสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการในตลาดโลก ส่งเสริมให้ผู้ผลิตสามารถจัดการกับต้นทุนและรักษาความสามารถในการแข่งขัน

4. WT4 สร้างมาตรฐานแรงงานและปรับปรุงภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรม

- ส่งเสริมให้เกษตรกรขอรับมาตรฐาน GAP-Monkey Free Plus (GAP-MFP) เพื่อรับรองแปลงผลิตมะพร้าวปลอดภัยและการเก็บมะพร้าวที่ไม่ได้ใช้ลิงซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในตลาดทั้งในและต่างประเทศ ผู้บริโภคจะมั่นใจในผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนและสัตว์ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมมะพร้าวไทย
- สนับสนุนให้ผู้ผลิตมะพร้าวได้รับการรับรองมาตรฐานแรงงานสากล เช่น มาตรฐาน Fair Trade มาตรฐาน Rainforest Alliance เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตมะพร้าวไทยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นในตลาดโลก โดยแสดงถึงการปฏิบัติต่อแรงงานและสัตว์อย่างมีจริยธรรม ลดข้อกล่าวหาด้านการใช้แรงงานลิงเก็บมะพร้าวอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังช่วยยกระดับภาพลักษณ์อุตสาหกรรมมะพร้าวไทยให้สอดคล้องกับแนวโน้มการบริโภคที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและสิทธิสัตว์ ส่งเสริมความยั่งยืน และเพิ่มมูลค่าทางการค้าให้กับผลิตภัณฑ์มะพร้าวของไทย

5.3 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาศักยภาพการค้าของไทย

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) และนำมาวิเคราะห์โดยใช้ตาราง TOWS Matrix หาความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับอุปสรรค จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับอุปสรรค เพื่อหากลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงป้องกัน กลยุทธ์เชิงแก้ไข และกลยุทธ์เชิงรับ สามารถนำมาสรุปแนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้าของไทย 5 ด้าน ได้ดังนี้

■ ด้านที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การพัฒนาการเพาะปลูกมะพร้าวโดยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ช่วยให้เกษตรกรลดการสูญเสีย และเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้อุตสาหกรรมมะพร้าวไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน

1. พัฒนาการเพาะปลูก ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- พัฒนาสายพันธุ์มะพร้าวต้นเตี้ยที่ทนทานโรคและแมลง และทนต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง โดยร่วมมือกับศูนย์วิจัยเกษตรภาครัฐและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และกำหนดโควตาแจกจ่ายหรือจำหน่ายในราคาถูกให้เกษตรกร เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปลูกมะพร้าว และลดต้นทุนในการซื้อต้นพันธุ์ให้เกษตรกร
- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีช่วยการเพาะปลูก เช่น เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และเกษตรแม่นยำ (Precision Farming) สามารถช่วยเพิ่มผลผลิตต่อไร่ โดยการใช้ข้อมูลและเครื่องมือที่ทันสมัยในการวิเคราะห์และจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เซ็นเซอร์ตรวจวัดความชื้นในดิน หรือการใช้ระบบอัตโนมัติในการให้น้ำและปุ๋ย รวมถึงจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตต่อไร่
- ส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้เทคโนโลยีการเพาะปลูกที่ทันสมัย เช่น ระบบน้ำหยดช่วยให้มะพร้าวได้รับน้ำอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ ลดการใช้น้ำสิ้นเปลือง และช่วยให้ต้นมะพร้าวเติบโตได้ดีแม้ในช่วงฤดูแล้ง การควบคุมศัตรูพืชแบบชีวภาพ ช่วยลดการใช้สารเคมีที่อาจเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้บริโภค ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี ปลอดภัย และเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น และ การใช้โดรนเพื่อตรวจสอบสุขภาพพืช ช่วยให้เกษตรกรสามารถตรวจพบปัญหาต่าง ๆ เช่น โรคพืชหรือการขาดสารอาหารได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถแก้ไขได้ทันเวลาที่ ลดความเสียหายและเพิ่มผลผลิตในระยะยาว ซึ่งการนำเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก และ

สร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกร ควบคู่กับการส่งเสริมการเข้าถึงเครื่องมือเก็บมะพร้าว แทนการเก็บวิถีเกษตรแบบดั้งเดิมในระดับอุตสาหกรรมครัวเรือน

- **ลดต้นทุนวัตถุดิบ ผ่านการสร้างเครือข่ายเกษตรกร** สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สหกรณ์การเกษตร เกษตรแปลงใหญ่ เพื่อเพิ่มกำลังซื้อปัจจัยการผลิต และลดต้นทุนจากการซื้อในปริมาณมาก รวมทั้งเพิ่มอำนาจต่อรอง และลดผลกระทบจากการแข่งขันด้านราคา

2. วิจัยพัฒนาสายพันธุ์และใช้เทคโนโลยี และพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์การเก็บมะพร้าว

- **ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตอย่างต่อเนื่อง** จะช่วยให้เกษตรกรมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงขึ้น ลดความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น โรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น และสามารถผลิตมะพร้าวคุณภาพดีได้ในราคาที่แข่งขันได้ รวมทั้งพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์การเก็บมะพร้าวที่ทันสมัยจะทำให้การเก็บเกี่ยวมีประสิทธิภาพและปลอดภัย และเป็นไปตามมาตรฐานที่สากลยอมรับ
- **ดำเนินโครงการสนับสนุนหรือให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกรเพื่อเข้าถึงการใช้เทคโนโลยี** เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิตได้ในระยะยาว

■ ด้านที่ 2 การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่า

การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าในอุตสาหกรรมมะพร้าวผลแก่ช่วยให้ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวมีความหลากหลายเพิ่มโอกาสทางการตลาดและขยายฐานลูกค้าทำให้อุตสาหกรรมสามารถสร้างรายได้สูงขึ้น นอกจากนี้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมมะพร้าวไทยในตลาดโลก

1. พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และส่งเสริมมูลค่าการผลิต

- **พัฒนาและเพิ่มผลิตภัณฑ์เพื่อรองรับตลาดสุขภาพ** เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ (กะทิไขมันต่ำ แป้งมะพร้าว Gluten-Free) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (เครื่องดื่มโปรตีนจากมะพร้าว) และผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและผลิตภัณฑ์ดูแลผิว (สบู่ น้ำมันบำรุงผิว โลชั่นจากน้ำมันมะพร้าว)

- สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ให้มีความหลากหลายเพื่อส่งเสริมการใช้ส่วนต่าง ๆ ของมะพร้าวแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า
- ผลักดันและส่งเสริม "อุตสาหกรรมสีเขียว" (Green Industry) โดยผลักดันให้ผู้ผลิตและผู้แปรรูปมะพร้าวใช้ของเหลือทิ้งให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Zero Waste) โดยอาจจัดตั้งกองทุนส่งเสริมธุรกิจ Zero Waste เพื่อสนับสนุน SME และ Startups ที่พัฒนาผลิตภัณฑ์จากของเหลือทิ้ง

2. ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าในกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่น

- พัฒนาศูนย์แปรรูปมะพร้าวระดับชุมชน และให้หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือ พัฒนาผ่านศูนย์แปรรูปมะพร้าวระดับชุมชน ได้แก่ การจัดอบรมและส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์มะพร้าวที่หลากหลาย เช่น น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ขนมะพร้าว รวมทั้งส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างตราสินค้า (Branding) และบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการสร้างมูลค่าในระดับท้องถิ่น
- ภาครัฐมีบทบาทเข้าไปสนับสนุนผ่านการสร้างกลไกและแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายใหญ่สร้างเครือข่ายสนับสนุนในกลุ่มเกษตรกร เพื่อรับซื้อวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นต้นจากเกษตรกรและกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยในเครือข่ายสำหรับใช้ผลิตและแปรรูป เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ รวมทั้งลดความเสี่ยงให้อุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวจากการขาดแคลนวัตถุดิบในช่วงที่ผลผลิตออกน้อย และเกิดการถ่ายทอดและพัฒนาทักษะในกลุ่มผู้แปรรูปขั้นต้น

■ ด้านที่ 3 การบริหารจัดการปริมาณผลผลิต (Supply) ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ

การบริหารจัดการปริมาณผลผลิตมะพร้าวให้เพียงพอต่อความต้องการในประเทศต้องอาศัยการวางแผนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มปริมาณการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งมีแนวทางลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและสภาพภูมิอากาศเพื่อลดผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต และลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนวัตถุดิบสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปกะทิของไทย

1. เพิ่มปริมาณผลผลิตและขยายพื้นที่เพาะปลูก

- ส่งเสริมการปลูกมะพร้าวแบบผสมผสาน ผลผลิตมะพร้าวจะต้องใช้เวลาถึง 5 - 7 ปีกว่าจะเกิดรายได้ ดังนั้น ควรส่งเสริมการปลูกมะพร้าวร่วมกับการปลูกพืชอื่นที่มีมูลค่าสูง เช่น พืชสมุนไพรหรือพืชผลไม้ จะช่วยลดความเสี่ยงจากสภาพอากาศที่ไม่แน่นอนหรือโรคพืช สามารถช่วยการกระจายความเสี่ยงในการผลิต และเพิ่มความหลากหลายในการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากผลผลิตที่หลากหลายและเป็นการขยายพื้นที่เพาะปลูก เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต
- สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกที่มีศักยภาพ ผ่านการจัดทำเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว เพื่อลดปัญหาขาดแคลนในอนาคต โดยภาครัฐอาจมีบทบาทสร้างสภาพแวดล้อมหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ศักยภาพดังกล่าว เช่น ศูนย์บริการเกษตรกรครบวงจร (One Stop Service) ที่ให้คำปรึกษาเรื่องการปลูกเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การจัดการศัตรูพืช และการตลาด รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน หรือมีการจัดจำหน่ายปุ๋ยสำหรับใส่ต้นมะพร้าวในราคาที่ถูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมดังกล่าว เพื่อพัฒนาพื้นที่ใหม่ที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสม และสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกมะพร้าวผลแก่มากขึ้น

2. กำหนดแนวทางลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและสภาพภูมิอากาศเพื่อลดผลกระทบด้านปริมาณผลผลิต

- พัฒนาระบบเฝ้าระวังและแจ้งเตือนโรคระบาด ผ่านแอปพลิเคชันหรือเครือข่ายเกษตรกรเพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถติดตามสถานการณ์โรคและสภาพภูมิอากาศได้แบบเรียลไทม์ ส่งผลให้สามารถดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคระบาดได้ทันทั่วทั้งที่ลดความเสี่ยงต่อการเสียหายของพืชผล และช่วยให้เกษตรกรปรับตัวได้อย่างรวดเร็วในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคนิคการเพาะปลูกที่เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกพืชแซม โดยพืชแซมสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช พร้อมทั้งช่วยให้ดินมีคุณภาพดีขึ้น และช่วยลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยการทำการเกษตรหลากหลายยังช่วยสร้างสมดุลในระบบนิเวศและเสริมสร้างความยั่งยืนในการเกษตร ช่วยลดการพึ่งพาสารเคมีและเพิ่มความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

- จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเกษตรกรควบคู่กับการพัฒนากลไกประกันภัยพืชผล เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและโรคระบาดที่อาจกระทบต่อผลผลิต

■ ด้านที่ 4 การยกระดับมาตรฐานและภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมมะพร้าว

การยกระดับมาตรฐานและภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมมะพร้าวไทยเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและตลาดโลก การพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า นอกจากนี้ การส่งเสริมภาพลักษณ์ผ่านตราสัญลักษณ์รับรองและการประชาสัมพันธ์ช่วยสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง การรักษามาตรฐานอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้มะพร้าวไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสร้างความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมในระยะยาว

1. สร้างมาตรฐานแรงงานและปรับปรุงภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรม

- ส่งเสริมให้เกษตรกรขอรับมาตรฐาน GAP-Monkey Free Plus (GAP-MFP) เพื่อรับรองแปลงผลิทมะพร้าวปลอดภัยและการเก็บมะพร้าวที่ไม่ได้ใช้สิ่งซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในตลาดทั้งในและต่างประเทศ ผู้บริโภคจะมั่นใจในผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนและสัตว์ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมมะพร้าวไทย
- สนับสนุนให้ผู้ผลิทมะพร้าวได้รับการรับรองมาตรฐานแรงงานสากล เช่น มาตรฐาน Fair Trade มาตรฐาน Rainforest Alliance เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิทมะพร้าวไทยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นในตลาดโลก โดยแสดงถึงการปฏิบัติต่อแรงงานและสัตว์อย่างมีจริยธรรม ลดข้อกล่าวหาด้านการใช้แรงงานถึงเก็บมะพร้าวอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังช่วยยกระดับภาพลักษณ์อุตสาหกรรมมะพร้าวไทยให้สอดคล้องกับแนวโน้มการบริโภคที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและสิทธิสัตว์ ส่งเสริมความยั่งยืนและเพิ่มมูลค่าทางการค้าให้กับผลิตภัณฑ์มะพร้าวของไทย

■ ด้านที่ 5 การส่งเสริมตลาด

การส่งเสริมการตลาดมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมมะพร้าวไทย โดยช่วยสร้างการรับรู้ สร้างแบรนด์ และขยายฐานลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ การใช้กลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสม จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตลาดใหม่ นอกจากนี้ การชูจุดเด่นด้าน

คุณภาพ มาตรฐาน และความยั่งยืน ยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค ส่งผลให้อุตสาหกรรมมะพร้าวไทยเติบโตอย่างแข็งแกร่งและแข่งขันได้ในระดับสากล

1. ขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ พร้อมส่งเสริมการสร้างแบรนด์ไทยเป็นที่รู้จักในระดับโลก

- ขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศที่มีศักยภาพสูง เช่น สหรัฐอเมริกา และยุโรป ซึ่งเป็นตลาดสุขภาพที่เติบโตเร็ว ตลาดจีน และอินเดีย ซึ่งเป็นตลาดที่มีประชากรจำนวนมากและความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้น
- พัฒนาแบรนด์ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวไทยให้มีอัตลักษณ์ โดยชูจุดเด่นเรื่องการผลิตในอุตสาหกรรมมะพร้าวของไทยที่มีคุณภาพและมาตรฐานการระดับโลก และสื่อสารสร้างความเข้าใจถึงการมีวัฒนธรรมเกษตรพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์ของไทย แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านในการแปรรูปในระดับท้องถิ่น ที่สามารถนำสัตว์มาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพในการผลิต มีการเลี้ยงดูเป็นอย่างดี และให้ความสำคัญกับการมีสวัสดิภาพแรงงานสัตว์ ควบคู่กับการสร้างการรับรู้และกระตุ้นการซื้อในตลาดต่างประเทศผ่านการใช้กลยุทธ์ Digital Marketing
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเข้าสู่แพลตฟอร์ม E-Commerce ระดับโลก เช่น Amazon Alibaba Shopee Global เป็นต้น ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตสามารถเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง สร้างช่องทางรายได้ใหม่ ลดการพึ่งพาช่องทางค้าปลีกแบบดั้งเดิม ช่วยขยายตลาดสู่ผู้บริโภคทั่วโลก เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และช่วยให้ธุรกิจส่งออกมะพร้าวไทยยังคงเติบโต รวมทั้งเป็นการกระจายความเสี่ยงในการเผชิญกับข้อจำกัดจากการงดวางขายกะทิไทยในซูเปอร์มาเก็ตต่างประเทศ

2. ใช้ประโยชน์จากเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA)

- ขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศที่มีภานำเข้าต่ำหรือได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า เช่น ประเทศในแถบยุโรป รวมทั้งใช้ประโยชน์จาก FTA เพื่อลดต้นทุนการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมะพร้าว เช่น วัตถุดิบมะพร้าว ปุ๋ย หรือเครื่องจักรการเกษตร
- พัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการมะพร้าวไทยในตลาดโลก เช่น การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าและงานเจรจาธุรกิจ การประสานความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและทูตพาณิชย์ไทยในต่างประเทศเพื่อหาตลาดใหม่ ซึ่งจะช่วยสร้างอำนาจต่อรองและความแข็งแกร่งในการเจรจาธุรกิจ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตลาดใหม่และลด

การพึ่งพาตลาดเดิม และช่วยให้ผลิตภัณฑ์มะพร้าวไทยมีความสามารถในการแข่งขันและเติบโตได้อย่างยั่งยืนในเวทีโลก

3. รักษาตลาดและป้องกันผลกระทบจากการค้าเสรี

- ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Branding) ของมะพร้าวไทย เป็นกลยุทธ์สำคัญในการขยายตลาดส่งออก โดยช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่งและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ การพัฒนาแบรนด์ที่สื่อถึงคุณภาพ มาตรฐานสากล และความยั่งยืนจะช่วยให้สินค้ามะพร้าวไทยโดดเด่นในตลาดโลก ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการรับรองมาตรฐานระดับสากล เช่น มาตรฐาน Organic หรือ Fair Trade จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค และสร้างความแข็งแกร่งในตราสินค้า (Branding) ของมะพร้าวไทย

4. สื่อสารเชิงรุกด้านภาพลักษณ์และมาตรฐานแรงงาน

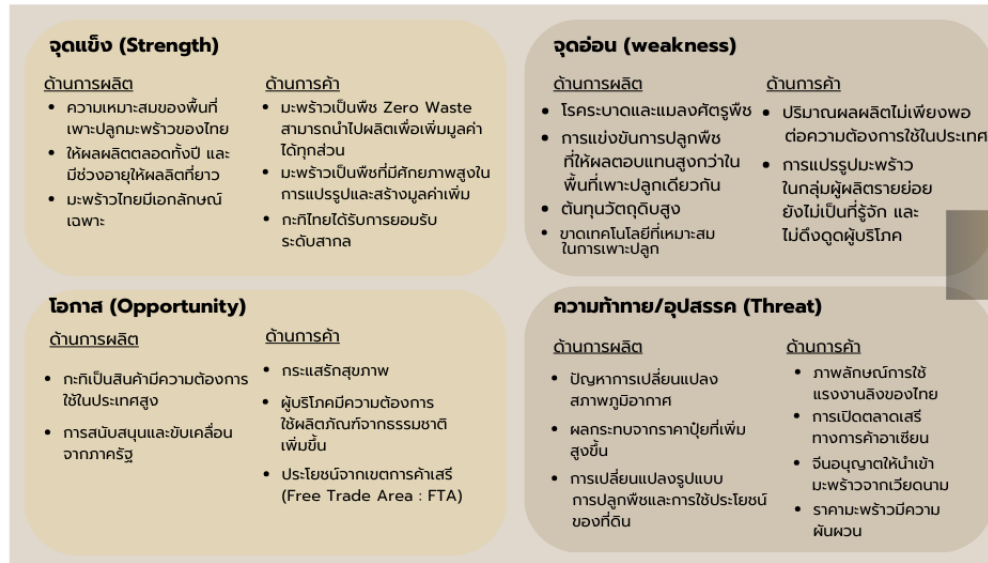
- สร้างแคมเปญสื่อสารเชิงรุก ผ่านโซเชียลมีเดีย และสื่อระดับนานาชาติ เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวที่เป็นไปตามมาตรฐาน และไม่ใช้แรงงานลิงในการเก็บมะพร้าวสำหรับเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวรายใหญ่ ควบคู่กับการสื่อสารสร้างความเข้าใจถึงการมีวัฒนธรรมเกษตรพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์ของไทย แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน การมีวิถีชีวิตและมีประโยชน์ร่วมกันระหว่างคนและสัตว์ ในการแปรรูปในระดับท้องถิ่น

5. สร้างศักยภาพทางการค้าในระดับท้องถิ่นควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพทางการค้า

- ส่งเสริมให้เกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนพัฒนาสินค้าแปรรูปมากขึ้น เช่น นมมะพร้าว กะทิบรรจุกล่อง น้ำมันมะพร้าว เครื่องสำอางจากมะพร้าว ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และสร้างความหลากหลายในการตลาด ส่งผลให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยกระจายรายได้สู่ชุมชนและส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น ช่วยสร้างงานและลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาผลผลิตดั้งเดิมเพียงอย่างเดียว
- พัฒนาระบบการจัดเก็บและบริหารสต็อกมะพร้าวที่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เทคโนโลยีในการติดตามสต็อก การหมุนเวียนสต็อก การคาดการณ์ความต้องการตลาด เป็นต้น จะช่วยการยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิต และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคา โดยการเก็บรักษามะพร้าวในสถานะที่เหมาะสมจะทำให้ผลิตภัณฑ์คงคุณภาพ และสามารถนำออกขายได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ ยังสามารถควบคุมปริมาณสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการในตลาดโลก ส่งเสริมให้ผู้ผลิตสามารถจัดการกับต้นทุนและรักษาความสามารถในการแข่งขัน

ภาพที่ 5 - 1 แสดงการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ/แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการค้าสินค้ามะพร้าวผลแก่ของไทย

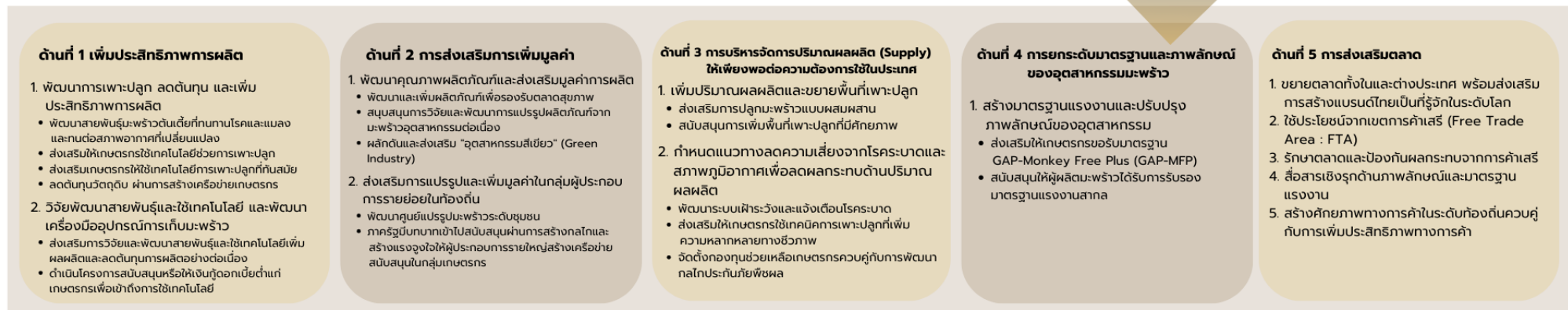
• SWOT Analysis



• TOWS Matrix



• ข้อเสนอแนะ/แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการค้าสินค้ามะพร้าวผลแก่ของไทย



ที่มา : ประมวลผลโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

บรรณานุกรม

กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา The United States Department of Agriculture (USDA). (2568).

สืบค้น มีนาคม 2568,

<https://www.fao.org/faostat/en/#data/QCLhttps://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>

กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ กองบริหารสินค้าข้อตกลงและมาตรการการค้า (2564).

การนำเข้าสินค้าเกษตรตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ. สืบค้น มีนาคม 2568,

<https://www.dft.go.th/th-th/dft-service-data-doc-broadcast>

เกษตรนาโชค. (ม.ป.ป.) มะพร้าวหลากหลายประโยชน์ สืบค้น กุมภาพันธ์ 2568,

<https://www.kasetnumchok.com/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%B9%E0%B8%81%E0%B8%A1%E0%B8%B0%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A7/>

กรมการค้าต่างประเทศ (2568). สืบค้น มีนาคม 2568,

<https://www.dft.go.th/th-th/dft-service-data-import-export>

กรมสรรพากร ค้าระหว่างประเทศ (2568). สืบค้น มีนาคม 2568,

<https://tax.dtn.go.th/>

กรมพัฒนาที่ดิน. (2566). เขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2566. chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://webapp.ddd.go.th/lpd/node_modules/img/Download/zonmap/zonmap1/เขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว2566.pdf

กรมวิชาการเกษตร สถาบันวิจัยพืชสวน. (2568). สืบค้น มีนาคม 2568,

<https://www.doa.go.th/hort/>

กรมวิชาการเกษตร. (2564). รายงานการศึกษาห่วงโซ่อุปทานการผลิตมะพร้าวในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

<https://www.doa.go.th/plan/wp-content/uploads/2023/08/164.pdf>

กรมส่งเสริมการเกษตร มะพร้าวและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มะพร้าว. (2561)

จาก <https://www.doae.go.th/>

ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา. (2560).เทคนิค “ปลูกมะพร้าวแกงอย่างมืออาชีพ” สืบค้น มีนาคม 2568,

https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_37090

ทานตะวัน บุญเล็ก ชัยวุฒิ จันมา และเกียรติชัย วีระญาณนท์ (2567). วารสารพัฒนาสังคม มจร.

สภาพปัจจุบันและปัญหาในอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวเพื่อการบริโภค ในกลุ่มวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย สืบค้น มีนาคม 2568,

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JMSD/article>

/view/266646?utm_source=chatgpt.com

วิไลวรรณ ทวีศรี และสุภาพร ชุมพงษ์. (2556). การผลิตน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์. ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร

สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร. [https://www.doa.go.th/hort/wp-](https://www.doa.go.th/hort/wp-content/uploads/2021/10/การผลิตน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์.pdf)

content/uploads/2021/10/การผลิตน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์.pdf

สายพันธุ์มะพร้าวไทย โดย รศ.ดร.ศิวเรศ อารีกิจ [https://www.wisdomking.or.th/en/media-](https://www.wisdomking.or.th/en/media-article/download_attachment/multimedia_document_d57449b03c37a6a3e0760c54b1265bbb.pdf/250)

article/download_attachment/multimedia_document_d57449b03c37a6a3e0

760c54b1265bbb.pdf/250

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2567). รายงานพืชเศรษฐกิจมะพร้าว. คณะอนุกรรมการเศรษฐกิจ

การเกษตร วาระปี 2565 – 2567 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.

[https://km.fti.or.th/docs/km/รายงานเศรษฐกิจอื่นๆ-11867/รายงานพืชเศรษฐกิจ-](https://km.fti.or.th/docs/km/รายงานเศรษฐกิจอื่นๆ-11867/รายงานพืชเศรษฐกิจ-13644/รายงานพืชเศรษฐกิจมะพร้าว/)

13644/รายงานพืชเศรษฐกิจมะพร้าว/

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) (2568). สืบค้น มีนาคม 2568,

<https://www.acfs.go.th/standard/list>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2563). การศึกษาโซ่อุปทานมะพร้าว. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

[https://www.oae.go.th/assets/portals/1/fileups/baerdata/files/การศึกษาโซ่](https://www.oae.go.th/assets/portals/1/fileups/baerdata/files/การศึกษาโซ่อุปทานมะพร้าว_มีลายน้ำ+Security_ลงweb.pdf)

[อุปทานมะพร้าว \(มีลายน้ำ+Security\) ลงweb.pdf](https://www.oae.go.th/assets/portals/1/fileups/baerdata/files/การศึกษาโซ่อุปทานมะพร้าว_มีลายน้ำ+Security_ลงweb.pdf)



สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
Trade Policy and Strategy Office

กองนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าสินค้าเกษตร
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์